

କଲେନ୍‌ମୁହ ବରାଇବାକିମନ୍ତ୍ରେ ୧୯୦୦୦୯୫  
ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ ଥିଗା ସମ୍ବରେ ଏହିଙ୍କ ପ୍ରିଜିପିଲ  
ନାନାରୂପ ବିଳକ୍ଷମ୍ବନ୍ଦ ଉତ୍ସାହାତ କିମୀର ସମ-  
ମୃତେ ମୁହୁରକଣ ଓ କେଉଁଛତ ସହାୟକାମାଳ-  
କର ବହାରାତର ଉତ୍ସେଖ କର ବହାରାତି  
ଓ ଏ ପରମାନନ୍ଦକେହ ବହାରାତ ସମ୍ମାନ ମହାଶୟୁ-  
ମପ୍ରସର ହେବକ ଅମ୍ବ ଆଶା କରିଥିଲୁଛି ଏହି  
ପରମାନନ୍ଦ ନାନାକର ବିନିଶକର ସାହେବ କହି ର  
ଯୋଗକାମରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲୁଛି ବିଜ୍ଞାନ ସଜ୍ଞାକେ  
ଏହି ଅପର ଉତ୍ସମାନେ ସମୟ ରେ  
କଲେକର ଅଭିବ ଦୂର ବରାଗରେ ଅଗ୍ରପର  
ବେବାହାର ଦେଖାଇଥିଲୁଛି ଯେ ଦାନର ପ୍ରୋତ୍ସହ  
ଶୁଭ ଦେଖି ନାହିଁ ଏହି ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ  
ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୂର କରିବେ । ବାସ୍ତବରେ ଥିଲେ  
ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଅସ୍ଵାରୁ ଯେ ଉତ୍ସାର ଅଭିବ  
ଦୂର ଦୟାକାର ବିଷୟରେ ରଙ୍ଗ ଓ ଜମିଦାରମାନେ  
ସଂକଳନ ପରିଦ୍ୱାସ ଏବଂ ଉତ୍ସାର ଯାହା କିମ୍ବା  
କିମ୍ବା କେବଳ ସେମାନର ଦେଖାଇଥିଲୁଛି ।  
ପ୍ରକାଶକର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖିଲୁଛି ଅଶ୍ୟୁ ସେମାନଙ୍କର  
କହାନୀରା ତେମନ୍ତ ଦେଖାଇ ଆଶା କରିଥାଏବା  
ମାତ୍ର ଉତ୍ସାର ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ଥିଲୁଛାର ଯେ  
ଏହିକୁଠିକ ଉତ୍ସାର ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରକାଶର  
ସବୁରେ ପାଇବାର ଆଶା ଥିଲୁ ବୋଲିବାର  
ହେବନ । ଉତ୍ସାର ବର୍ତ୍ତ ଓ ଜମିଦାରମାନ ହମା-  
ରକ ବିଦେଶୀର କେବଳ ବସ୍ତୁ ପାଇଥାର ।  
ଦେଖାଇଲେ ସୁଦେଶରେ ଥାର ମାଏବହାର ଜମିଦାର  
ବୁଝିଲୁ । ଉତ୍ସାର ଅଭିବ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ସାର  
କୁଠିକ ଜାଗାରବାର ସୁଧାର କାହିଁ ଏହି ସେମାନ-  
କର ସବାନ୍ତରୁ ଲାଭ କରିବା ଆହୁରି କଷ୍ଟକର ।  
ଯାଥିର ଜାଗାରବାର ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ବିଷୟରେ  
ଅଧିକ ମାତ୍ର କାହିଁ ବର୍ତ୍ତ କରିବାର କଷ୍ଟକର  
ଯେତେ ଉତ୍ସାର ବସ୍ତୁ ନିର୍ବାଚ ଏକ ସେମାନଙ୍କ  
ପରମାନନ୍ଦ ଅଳ୍ପକାଳର ଦୂରରେ ସେବା ସାଧାରଣ  
କର୍ତ୍ତା ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଇଥିଲୁଛି ତାହା ସାଧାରଣ ପରା-  
ଶୈଖ କରିବା ଗୋଟିଏ ବାୟୁ ଥିଲେ । ଗରି  
କିମ୍ବା ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ବୁଝିଲୁଛି ବାହିର ୨୦୨୨  
ଶତ ଲୋକାବେ ୫୦ ହଜାର ଲୋକାର ଅଧିକ

କଲେଜର ପ୍ରତିମାଳକ ପଛରେ ଖରଚ ହୋଇ  
ଥିଲା ଏହି କଥାକୁ ଦୂରଣ କରି ଏହି କଲେ-  
ଜରେ ସ୍ଵାଧୀନର ଦୋଷାତ୍ୟବା ସଙ୍ଗଶୀଘ୍ର ବାକ୍ତ୍ବ  
ସାକେ ସମୟ ରେ ଉଚ୍ଛିତ କିମ୍ବଦଂଶ ଦାନ  
କରନ୍ତି ଏବଂ ଉଚ୍ଛିତରେ ଗୋଟିଏ ପାଣି ଗଠିବ  
କୁଆର ଏବଂ ଅପରାନ୍ତେବକୁର ସାହାଯ୍ୟ ଉଚ୍ଛିତରେ

REPORT.

The Cuttack Training School, generally known as the Cuttack Normal School was founded on the 20th January 1863. During the first 27 years of its existence it had two training departments viz, the Pandit Department for training Vernacular masters for Middle Schools and the Guru Department for training Gurus or Abadhans for Pathasala. Since 1896 it has got three departments, viz, (1) the English Teacher-ship classes for training English teachers, (2) the Pandit Department for training Vernacular masters for Middle Schools and (3) the central class for training teachers for Upper Primary Schools. The Middle School attached to the Cuttack Training School as a practising institution has always been treated as a separate institution.

The Guru Department which was abolished in 1896 and the Central Class which it has replaced have altogether turned out 808 certificated teachers for primary schools. The total number of teachers who have passed the final examination of the Pandit Department during the last 32 years of its existence is 365. The English Teachership Classes have sent out only 7 certificated teachers since their establishment in 1896. These classes have now proved successful and it is likely that they will have to be closed.

On the 31st March last, the number of students on the rolls was 62 against 65 on the corresponding date in the preceding year. The percentage of average daily attendance was 94.9—a figure which will be deemed satisfactory.

The Muhammadan and Christians' creeds are altogether unrepresented on the rolls of the schools. The Brahmin students continue to preponderate. The Cuttack District sent 27, the Puri District 22, the Balasore District 9, and the Orissa Tributary Mahals only 4. The Angul District was altogether unrepresented as in the preceding 3 years.

Receipts from fees and fines amounted to Rs. 51 against Rs. 69 in the preceding year and the total expenditure was Rs. 9489 against Rs. 10,023, thus resulting in a decrease of Rs. 534 which was mainly due to reduction of expenditure under the heads of salaries of teachers and stipends of students.

The results of the several examination in the Cuttack Training School during the past year were fair. The single student in the English class passed, while 7 out of 8 passed the final examination of the Pandit Department and 16 out of 20, the examination of the Central Class. Two obtained certificates of fitness for employment as teachers of drawing.

The boarding house has at present 47 inmates. Its sanitary conditions are fair, except during rains when the adjoining plots of land become water-logged and unhealthy. A proposition for the acquisition of these plots with a view to the sanitary improvement of the surroundings of the boarding house has long been submitted and the Inspector of schools has lately invited the attention of the Director of Public Instruction to the question.

The library is in good order. It now contains 1636 volumes. Some scientific instruments and appliances were purchased during the last year at a cost of Rs. 303.

We have drill and gymnastic classes. Attendance at the drill class is compulsory. There are no clubs for foot ball, Lawn-tennis or Cricket.

### The Cuttack Middle School.

The school had 90 pupils on its rolls on the 31st March last against 100 on the Corresponding date of the year before. It has sustained a loss of 25 pupils during the last 3 years and the fact that the decline has been steady is noteworthy as an indication of a growing tendency amongst the comparatively poorer classes of people to seek a higher level of education than what is reached in a Middle School. Most of the pupils who have left the school have joined High Schools.

Receipts from fees and fines amounted to Rs. 693 against Rs. 794 of the preceding year. The total expenditure during the past year was Rs. 1016 against Rs. 944 of the preceding year, the increase Rs. 22 being due to the fact that no prize allowance had been drawn in the latter year.

The results of the Middle Scholarship Examination were very satisfactory. 9 having passed out of 10 sent and 3 having been placed in the 1st and 6 in the 2nd division.

The report is satisfactory on the whole, though it is to be regretted that the English class has not proved a success, for I am sure young men fresh from College would be all the better for a systematic course of training before they took to teaching themselves.

The attendance is very good and the results of the examinations are creditable.

Altogether 1080 certificates have been granted since the school was opened and at the moderate computation of 20 fresh pupils per annum for 20 years for each teacher, the number of boys whom this school will

have affected, let us hope, for their good, will so far exceed four laks, while the scope of its indirect influence it is impossible to estimate at all. I am sorry that no Mahomedans or Christians are to be found on the rolls. It is probably due to the numerical weakness of these communities. That the Brahman element preponderates is as it should be, for till lately teaching was the hereditary and exclusive privilege of the Brahmins, who through all the vicissitudes and political changes have kept the lamp of knowledge burning in this country.

The pupils are made to reside on the premises, are given practical lessons in teaching in the attached Middle school, and drill and physical exercise are duly attended to. All these are very satisfactory.

We all wish the school a continued career of success and usefulness, our thanks are specially due to those gentlemen who have generously contributed to the Prize fund. Among them, I may mention the Raja of Dhenkanal, the proprietor of Kanka, Raj Jageswar Chandra Chand Bahadur and Baba Sasi Bhushan Ray.

It would not be out of place, gentlemen, if I were to remind my young friends, to encourage whom we are assembled here this morning, of the peculiarly sacred and onerous character of the vocation, which they have chosen for themselves.

In India, from the earliest times to which tradition or history carries us, the relation between teacher and pupil has ever been exceptionally close and intimate.

Going back to the Vedio days we find the learned and venerable *Rishi* in his peaceful abode, where even wild animals lost their ferocity and noxious instincts, imparting instruction to dutiful and reverent pupils whom he fed and clothed and who under his roof found a home in the truest sense of the word and were received not as strangers but as members of the family.

During the long Buddhistic period the seat of learning was transferred to the monasteries where the students found an asylum under the immediate charge of their teachers, and reviewed their tuition in the midst of holy and ennobling surroundings.

When the great Chinese traveller Huen Thsang visited India in the seventh century, he found no less than 2000 students at the famous university of Naland, the ruins of which are still visible a few miles to the west of the present town of Bihar. And coming down to later times, the pupils at the tolls resided in the Guru's house, and were taught and maintained by him.

Some of you have seen and all of you have heard of *Naradavip*, for many centuries the home of *nyaya*, where *Chaitanya*, the foremost logician of his time first proclaimed his simple gospel of love. In its palmy days students flocked to it from all parts of India

by the thousand. And when I visited it so late as nine years ago, there were still over two hundred scholars, some of whom hailed from distant Madras, Bombay and Sindh.

The same system obtains among the Mahomedans, and Maqtabs and other seminaries of learning are attached to Mosques and other religious or charitable institutions, and the pupils live with the teachers. In Europe, and especially in England, where every thing is dominated by system and organization, education is given in public schools and colleges, where the pupils not only learn their lessons, but also board and lodge under the immediate supervision of the masters or their numerous subordinates such as tutors and monitors. We all know of those historic seats of learning, Eton and Harrow, Oxford and Cambridge, which away from the hum and bustle of cities and amidst rural and bracing environments are devoted to the training of the rising manhood of England.

The systems to which I have briefly referred present many points of difference, but if we look at them a little closely we find an essential feature a common and salient principle underlying them all. From the moment a youth enters the state of pupilage, his sole charge is taken by the teacher who not only looks after his education, but also provides for his physical necessities, and whether during the school hours or out of them, whether in the class room or in the play ground, or the dormitory the master's watchful eye is never absent. It is thus that the beneficent personality of an Arnold or a Jowett is found to be impressed on many generations of pupils, and through them extend its influence far and wide. In India the teacher never asked for, and seldom received any pecuniary recompence, and the only return he wished for was the gratitude and success of his pupils.

The various schools and colleges where education is now imparted differ from the indigenous institutions which they have supplanted and also from their English prototypes in the fact that the teacher has nothing to do with the pupil except during the few school hours, and that therefore he exercises little influence over his life and conduct.

The very serious nature of the defect of our educational system has often been a subject of lament, and to my mind many of the worst shortcomings of the boys are due to this cause.

Instead of the open healthy surroundings and pure influences under which Indian youths received their education in the earlier days, and the benefits of which English youths still enjoy, our boys are now trained in large cities, in overcrowded class rooms, and out of school hours, they are often left

entirely to themselves without any due control or parental guidance. Teaching is no longer a work of love, nor a duty inspired by the highest and loftiest motives, but has been degraded into a mere trade, a mere mercenary calling, to which one resorts for the sole purpose of making a living.

In the larger schools the teacher does not even know his boys personally and takes no interest whatever in their individual progress and welfare.

The evil is most marked in some of the proprietary schools where the minimum of instruction is given with the maximum of profit to the proprietors. Discipline is at a discount, the teachers have no heart in their work and the days routine is gone through in a mechanical way.

The wonder then is not that the boys are not better than what they are, but that they are not infinitely worse; indeed it speaks well for the moral grit of the boys and a happy augury for the future, that in spite of their adverse and unfavourable surroundings, they have made such good progress as they have done.

It is hopeless to expect a general reversion to the old system. Excellent as it was in its way, it is much too circumscribed for the enlarged demands of modern civilization. The country also is too poor to be able to generally introduce schools on the English model.

At the same time it is being most keenly felt that the absence of any close touch between teacher and pupil, and want of supervision after school hours is at the root of the more flagrant evils of the modern system. What then is the remedy? For the present, I can suggest nothing better than a more general introduction of hostels and boarding houses effectively supervised, and strictly conducted under proper rules and regulations. They should be in charge of the teachers themselves who should reside with the pupils. No school should be without a boarding house as its adjunct, and in the larger towns private houses might be licensed for the accommodation of scholars under adequate control. But after all success of any such scheme must depend upon the interest taken by individual teachers.

In spite of changed conditions there is yet much scope for individual effort and individual exertion. Most of us present here have had the good fortune of coming across one or more teachers, whose earnestness, goodness and noble example have left an indelible impression upon our minds and whose memory we still cherish with a loving and grateful heart.

In early youth, more than at any other period of life, when the mind is most susceptible, is close association with a masterful personality necessary for the formation of character, and it would be well if every teacher fully realized the great responsibili-





ପ୍ରେସରିପର୍ମା

ପିତ୍ରପ୍ରକଳ୍ପ ମନୀଷଙ୍କ ଜୀମନ୍ଦେ ଅମେଃ  
ମାତ୍ର ଦୟା କୋଣ୍ଡି ।

ମହାଶ୍ରୀ, ଆଜି ଶ୍ରୀକୃତ ଦିଲାଲପାଣିଙ୍କା ସମ୍ମାନ  
ଦିବ ମହାଶ୍ରୀ ସମୀକ୍ଷା ।

900199

କହାନ୍ତିର ପ୍ରାୟ ଶେଷ ଦେଲୁ ଅଥବା ଏ ଅର୍ଥ  
କିମ୍ବା ଅଟେ ସୁଖୀ ହେଲା ନାହିଁ । ଅଗ୍ରମ୍ଭାସ  
ଶେଷ ଦେଲା ସପ୍ରାତ ଏବଂ ଚଳିବି ମାର ପହଞ୍ଚିରେ  
ବାହାଦୁର କୃଷ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ତଥାର ଅଛି ଆଜିଥୁ  
ଦିଲ୍ଲୀରଙ୍କର ଦେଇଶବ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବାଦକ କରି-  
ଦେଲେ । ସେଷୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାଣକାଲୋଚିତ  
ଅବସ୍ଥା ହୁଏ ମେହାଥିଲା । ଗହିରେ ଥିବା ଅନ୍ଧା-  
ରାଜୀ ହୁଏ ଶୁଣ୍ଠିତବିହୁ ଦୁଃଖ ହେଉ ପଢ଼ିଥିଲୁ  
ଶିପବିଲ ମୋରୁ ଚରି ଗଲେଶି । ଭାବ ଦୁଃଖ  
ଦେଲେ ପ୍ରକା ଆଜ ପଥଲ ଆଦୟର ଅବା  
ପାହି । ପୁରୁଷୀ ପ୍ରଭାତ ଏପରି ଶୁଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥା  
ହୋଇଥିଲା ସେ ଚହିଁରେ ପ୍ରାଦ ଧୋଇବା  
କାରୁ ହାତ ଟିକୁ ତାହିଁ ଦେବଳ କେନେକ ଗୋଟିଏ  
ପାଶ୍ୟ ଲଳିବ ଅରବ ଦୂର କରିଥିଲା । ନ  
ଦେଲେ ପାନ୍ୟ କଳ ଦିନା ମହା ବନ୍ଧୁ ହେଉ  
ପରମାଣୁ ଦୁଆରୀ । ବନ୍ଦୁବମାଧ୍ୟରେ ବବିବରଣ  
ପ୍ରାତିବନ ପ୍ରଶର ହୃଦ ଦ୍ଵାରା ପାଞ୍ଚଶ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ  
ଦେଇ ସୋରକଣ୍ଠ ଅଧିକତର ପ୍ରଶର ଅନୁଭୂତ  
ହେବାକୁ ଏମନ୍ତ ବି ମଧ୍ୟରେ ସମୟରେ ଏବରୁ  
ମହାରେ ବାହାର ହେଉ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମତଃ ଅନ୍ତରୁ  
କିମ୍ବା କୁଣ୍ଡପୁରଃ କରିବେଳ ଏକବାରେ ଲୋକମା-  
ନକୁ ହବୁ କର ଦେଇଥିଲା । ବିଶେଷତଃ ମୁଲିଆ  
ଲୋକମାତ୍ରକୁ ମୂଳ ନ ନିଳାଗରୁ ସେମାନଙ୍କର  
କୃଷ୍ଣ ଲେଖନ ଲେଖିପାରୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ତରୁ  
କେହିଁ ସପରିକାରରେ ଏବଂ କେହିଁ ନା  
ଏତାଙ୍ଗ ଅର୍ଥାତ୍ ପରିକାର ଶତ ପୁଣ୍ୟ କରିବ  
ତଳବରା ପକାଇଅବରୁ । ଏପରି ଉପାଚକ  
ତାଳବରକରୁ ଉପାଚକ ବିପାଶ ନାହିଁ । ଉପରେ  
କି କୁଟିମବକୁ ପ୍ରହାର କରୁଥିଲା । ଉପରେ  
କି ତରିମବକୁ କର

୧୯୮୫/୧୫୦୯  
ବୋଲଗଡ଼ି  
ପ୍ରକାଶକ

ବନ୍ଦମୁଦ  
କାର୍ଯ୍ୟଶୀଳ ସିପାଠ  
ହେଉଥିବା

ବିଜ୍ଞାପନ

ପୁଅବାରେ ଅଦିଗାସ୍ତ ।      ବିକଶା କଗଚିର ସୁମାନ୍ତର

କ୍ଷାର ଜଗତର ହୋଇନର ! ! !

ଅନେଇକା ପ୍ରଦେଶୀ ନିର୍ମାଣ କରଇଲ  
ବିଶ୍ୱାଚନାମା ତାଙ୍କୁ ରୂପରୀତିମେହର ଏମ୍  
ଏ, ଏମ୍, ଡି, ସାହେବଙ୍କ ଅବଧି

କଲେକ୍ଟେସାଇସା



ଭାବରବର୍ଷ ପ୍ରାସୁ ପ୍ରଧାକ ଦେଶ ହେଲୁ ଏତ-  
ଦେଶବାସିମାଳକୁ ଅଳ୍ପନୟେତାରୁ ଉତ୍ସୁକ  
ଗ୍ରହଣ୍ୟ ଭାଷ୍ଟୁର ହୃଦ ଏବଂ ତାହାର ଅପରିନିର  
ଅହୁକାରିତର ବିଷମୟ ଫଳରୁ ସେ ସମୟ  
ସନ୍ତଶାତାୟୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାଧ ଶୁଣ ଓ ଉତ୍ସୁମନକ୍ଷୟ  
ଶୀଡ଼ା ଭୟସ୍ଵର ହୋଇଥାଏ ତାହାର କବଳ୍ୟ  
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଭାବଦକ୍ଷିମାଳକୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର  
କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାପ୍ତି କିମ୍ବାଲକ ଜୀବଧ  
ପ୍ରକଳନ କୌଣସି ଚକ୍ରଶା ପକ୍ଷକରେ ଆଜି-  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନାହିଁ । ସୁତବଂ  
ଚିତ୍ରକ ହର୍ଷାଯୁ ଓ ଜୀବଧ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରିୟମାଳକ  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାନ୍ତୁଗ୍ରହରେ ବା ସ୍ଵାର୍ଥର କଷବର୍ତ୍ତୀରେ  
ସେ କେବଳ ୩କାଳ ଆସ୍ଥାରୁ ତାହା ନୁହେ ।  
ଆସଥା ଭୂତ ଜୀବଧର କିମ୍ବାରେ ବିପରୀତ ଫଳ  
ହେବାର ଦେଖାଯାଏ; ପ୍ରଳବିଶେଷରେ ସହ  
ଚିତ୍ରକ ଜୀବଧରେ ଉପକାର  
ଦେଖାଯାଏ ସତ୍ୟ । ଲୈଁ ସାମାଜିକ ଅଭ୍ୟାସକୁରେ  
ବା ସ୍ଵାତ୍ମକ ଅନ୍ୟମନରେ ଘୁବର୍ବନ୍ଧନ ହୋଇ-  
ଆଏ । ଏହି ସତ୍ୟକ ଅକ୍ଷୟ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତେଜନା କର  
ତାହାର ପ୍ରକୃତ ଜୀବଧ ଆବଶ୍ୟକ କଲାକାରେ  
ଜର କ ୧୮ ର୍ଥ ବିଦ୍ୟାପୀ ଆମ୍ବାକଳେ ଅଭିନନ୍ଦ  
ଅଭ୍ୟକ୍ଷୟ, ଅମାଜନ୍‌ବେଳ ପରିଶ୍ରମ, ଅଳ୍ପ ଅର୍ଥ  
ଦିପ, କହୁ ଅନ୍ୟକାଳ ଓ ପଦଶା ଫଳରେ  
ହମାର୍ଯ୍ୟ ପଦକର ଭାବଦ୍ୱାରା ଭୁମେଳୁ ଭ୍ରମ  
ଆସ୍ଥା ଦେବକ ଗୁଣାନ୍ତର ହେତେକ ହୃଦ୍ୟ,  
କାଳୀର ନିର୍ଭ୍ୟାବଳ ସହିତ ରଙ୍ଗ ପରିଷାଳକ,

ଆଜୁପୋଷକ, ଶ୍ରୀକବର୍ଣ୍ଣକ, ପାରଦିଦୋଷ ନାଶକ,  
ଧର୍ମକର, ମେଧା ଓ ସୁତିଶକ୍ତି ଦୂରିକର ପ୍ରଦତ୍ତ  
ସ୍ଵାଧୀନ ଓ ଶଶର ସରସନ ଉପଯୋଗୀ ୨୨  
ପ୍ରକାର ଦେଖି ଓ ବିଲାଙ୍ଗ ଭିଷଧର ସାରମ୍ଭ  
ଏହିତ କରି ଭଲେକଟ୍ରୋ ଅର୍ଥାତ୍ ଗାତ୍ରିତାଙ୍କୁ  
ସଂଯୋଗେ ମୁକ୍ତନ ରସାୟନକ ପ୍ରକରଣେ ଏହି  
ଭଲେକଟ୍ରୋ ସାଲାହ ଅବଦ୍ୟ ହୋଇ  
ଏତେବେଳ ସରେ ତବସା ଲଗଇରେ ଏହି ମଦତ୍  
ଅର୍ଥାତ୍ ତୁମ୍ଭର ହୋଇଅଛୁ । ତମସାରକ  
ଦିଗନ୍ତ ପ୍ରାଣରେ ଏକ ଅଶାର ପ୍ରସାପ ଜଳ  
ଉଠିଥାଏ ।

ଅସେଯ୍ୟା, କରିଗେହ, ଥମେରିକା, ଅଶ୍ରୁଲିଯ୍ୟ  
ପ୍ରଦୂର ମହାଦେଶମାନଙ୍କର ପ୍ରସବ, ଚିତ୍ତପ୍ରଭ  
ଓ ଜନସାଧାରଣ ମୁକ୍ତିକଷ୍ଟରେ ଯୋଗଶା କରୁଃ  
ଅଛନ୍ତି ସେ ବୁଝାଏ କଳୁସମନ୍ତରୀୟ ହାତା ଗେଗର  
ଏପରି ସବାଗୁଣ ସମ୍ମନ, ସାଧ୍ୟ କିମ୍ବାଜକକ, ସମ୍ମନ-  
କଥଳପ୍ରଦ, ସଖେବନ୍ୟ, ନିର୍ବୋଧ, ଜୀବଧ ଆରୁ  
ଦ୍ଵାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ବାଲବ୍ସକ ସ୍ଵଲଭ ଦୋଷରେ  
ଅସାଇବକ ମେଥନରେ ବା ଅପନ୍ନିତ ଅପଦିଦ  
ସଂରଗରେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଅଧ୍ୟୟନରେ ଅଧିକ  
ଚିନ୍ତାରେ ଅଧିକ ଜ୍ଞାନଗୁଣରେ, ଶାଶ୍ଵତକ ଓ  
ମାନସିକ ପରିଶ୍ରମର ବାହୁଦ୍ୟରେ, ପାର୍ତ୍ତିତାଳ-  
ବ୍ୟାପୀ ପ୍ରକାର ସୂର୍ଯ୍ୟଭ୍ରାଷ୍ଟ ତୁମଗରେ ଅସାଧ୍ୟ-  
କର ହୁଅରେ ବାସ, ପାରତ ମିଶ୍ରଗ ବା  
ଉଗ୍ରଗୁଣ ବିଚିନ୍ତ୍ୟ ଜୀବଧ ସେବନରେ, କିମ୍ବା  
ମନାଲେର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉପଦ୍ୟ ବିଷ ପ୍ରକାଳ ବିଷରେ  
ପରେବ ହେବା କାରାଗାରୁ ଯଦି—

ଶୁଣ ଦୂରିତ ହୋଇ—ଧାରୁ ଦୌଷିଳ୍ୟ  
ସୁକୁମର ଦାନ, ଶୁକୁର ଉଲଜା, ଅନନ୍ତ ବା  
ଅନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶକରେ ଦେହପାତ, ସହାସରେ  
ଧୂମୃତ ବା ଅସମ୍ଭୂତିରୁପେ ଅକ୍ଷମ, ରଚନାତ୍ମକତା  
ସ୍ଥାନୀୟ ଅଙ୍ଗର ହୋମଲପା, ମେତ, ପ୍ରମେତ,  
ଶୁକମେତ, ପ୍ରସ୍ତାବଯତଣା, ପ୍ରସ୍ତାବ ସଙ୍ଗରେ  
ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଥବା ଅଳକରେ ଶୁଭପରଳ, ଲୁଗାରେ  
ଦାଗ ଲୁଗିବା, ହୃଦ୍ୟଦୋଷ, ମଳର କେବରେ ଶୁକ  
ନିର୍ବତ ହେବା, ଶୁକର ସନ୍ତ୍ଵାନ ଉପୁରି ଶକ୍ତିର  
ଅଭ୍ୟବ, ଥାରଣା ଶକ୍ତିର ପ୍ଲାନ, ଝାଲେକ ଦର୍ଶନ  
ବା ଶୁର୍ଖଳ ମାହେ ବିମ୍ବ ସାମାଜିକ ସହାସରେ  
ଶୁକପାତ, ମୁଦ୍ରକୁଳା, ମୁହଁନ୍ଦୁ ଅନ୍ତରେ ବା  
ଅସତ ପରମାରରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେବା, ଦନ୍ତମୁହଁ  
ପ୍ରସ୍ତାବ ଲାଲ ବା ଗୋକଞ୍ଚ ହେବା, ସୁରଜ ତୁ  
ଚନ୍ଦ୍ରକୁର ହାସ, କେଶର ଅଭାଲ ପକ୍ଷିର,  
ଚଢ଼ିଛା ସରବା, ସାମାଜିକ ବାରଣରୁ କୋପ,  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନନ୍ତ, ସାହାସ ଓ ଉଦ୍ଦୟମ  
ଶକ୍ତି, ସାମାଜିକ ପରିଶ୍ରମରେ ବା ନିଦ୍ରାର ପରି-  
ପୁରେ ଗର୍ମ ନିର୍ବତ ହେବା, ମୁଷ୍ଟିଷ୍ଠଳ ଯୁଗ

ଶୁଦ୍ଧିତା ଓ ଦୂଷଳ ଓ ସେହି ନିମିତ୍ତ ମୁଖ୍ୟମାନ  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଠର ଗତି, ଦେହ ବୁଝ, ଶୁଣ ଓ ଆଜ୍ଞାନ  
ମୁଖ୍ୟମାନଗା, - ପରିପାଳନ ଅଳ୍ପର ଜୀବନ, ଅତ୍ୟ,  
ଶ୍ଵର ଜଳବା, କୋଣ୍ଠବଦି ଉତ୍ସବମନ୍ଦିର, ହାତ,  
ଗୋଡ଼ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକାଳା, ମୁଣ୍ଡବୁଲ୍ଲ, ଚିତ୍ର ମୁଖ୍ୟମାନ  
ନିରାକାର ବୋଧଦେବା ପ୍ରଭାବ ଶୁଭଳ ଗେଣ କା  
କହୁ ଉପର୍ଦେଶ୍ୱର ଅକ୍ଷମର ଦିନଥାଏ ବିମ୍ବ୍ୟ ସେହି  
କୁ କାରାରେ ଯଦି—

ବାଲୁ ଦୂଷିତ ହୋଇ—ରାତ୍ରି ପୀରର ଦୁଖୀ,  
ଆଜବଦିବୁନ୍ଦି, ଉପଦ୍ୟମ (ଗର୍ଭୀ) କାନ୍ତରଙ୍ଗୁ,  
ଅମୃତାଚ, ଆଶିକଣ୍ଠ, ବାଗୀ, କାକ ଓ ମୁଖର  
ଛବରେ କମ୍ବା ଜଳନେବୁନ୍ଦୁ, ଚୋଟ ଓ ବାଜ  
ପ୍ରଦୂଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଘା, ପାରି ଘା, ନୂବନ ସୁର-  
ତକ ନାଲୀ ଘା, ଶୋଷହେବା, ଚାହୁଁ, ବାହୁଁ,  
ଦୂରବର, ହୁଳ, ଜାରୁ, ପ୍ରଭୁକୁର୍ମମନ୍ଦିର ରଞ୍ଜ  
ବେଳ, ନୂତନ, ପୁରତନ ବାବ, ଜାତା, ଭାବୁଁ,  
କଣ୍ଠୀ, ସୁକ, ଦସ୍ତ, ପାଦ ଓ ସନ୍ଧ ସନ୍ଧଳର  
ଗୁରୁର, ବେଦନା, କଳକଳ କରୁବା, ମୋହି-  
ଦୋଳଯିବା, ସେଥିରମିଶ୍ର ବଳହୁଣ୍ଡକୁ ରାଜକ,  
ଦନ୍ତଦୂଳ ପୁଲ ଓ କଥା, ଦନ୍ତ ଶିଥିଲଦୁଷ୍ଟରେ  
ଦୂରଳ, ଶରୀର ମାନାସାଦରେ ସାମୟିକ କା  
ଅସାମୟିକ ପାର ବା ଗରୁଡ଼ ଦିବର ଉଦସନ୍ଧ  
କ୍ଵାକର ପା ଚାକ୍ର ଫଳଧାରେ ଚିମତ୍ତାରୁଠି  
କମା ପ୍ରାକବିଶେଷ ସାହାର ବା ବଳା ବଳା  
ପରା, କୁଣ୍ଡାର ହୋଇ ପୂର୍ବ ଭାବୀ, ଗନ୍ଧିର  
କଳ ପତିବା, କୁଣ୍ଡାର, ରକ୍ତମାଳବା, ଶୋଥ,  
ଅଳ୍ପମ୍ପ, ହୋଷୁଦବ ପ୍ରଭବ ବଳୁବସନ୍ଧିର  
ପାତ୍ରା ବା ତତ୍ତ୍ଵପର୍ବତ ଅଭିମନ ଦୋଷାଥାଏ,  
ମୋ ତତ୍ତ୍ଵପର୍ବତ ସେବରଦୂର କୌଣସି,  
ନିରାଶ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ, ଦେବେ ଏହ ସାଇରା  
ଦେବବଳ କର, ଭାତ୍ରବନ୍ଦରୁର ପ୍ରଭାବରେ  
ସଙ୍ଗେ ଶୁଭପଦଳ ଫଳକ । ତୋଷୁ ପରିଷାର  
ଦିବେ, ମୁଖ ଦୂର ହେବ । ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରପନ୍ଥ ହେବ  
ଏବ ଏକମାତ୍ର ଜୀବନ ଏବ ମୋଦର ପଥେଷ,  
ଅଧିକ ଅନୁମାନ ହେବ । ଏବ ସପ୍ରାତରେ ଅଶା-  
କିଶ୍ଚକ ତ୍ରିପତାର ଜଣାଯିବ ଏବ ବେଗର  
ତୟସ ଓ ସେଗର ଅବସ୍ଥା ଓ ଲମ୍ବ ଖାତୁ  
ପ୍ରଦୂଷ ଦେବେ ମସ୍ତାଦାତୁ ଓ ସପ୍ରାତ ମଧ୍ୟରେ  
ବନ୍ଦରେ ଭଲ୍ମୁଣ୍ଡପେନିଷ୍ପ ପ୍ରାୟୀ ଅସେମ ନାହ  
ହୋଇ, ଶରୀର ହୃଦୟପୁଣ୍ଡର ଓ କଳଖୁଣ୍ଡ ହେବ,  
ଦେବର କବଳା, ଦୂର ହେବ, ରଜଶକ୍ତିର  
ସମ୍ମୁଖୀ ଦିବାର ପାଇବ, ସବଦାସରେ କ୍ଷମତା  
ତୁର୍ବିନ । ସବରଶକ୍ତିର ଦୂର ହେବ । କୁଣ୍ଡକ-  
ରକ୍ତ ପୋଧନ ହୋଇ ନୂତନ ରକ୍ତବଳିହାସନର  
ହେବ । ଶାରୀରକ ଓ ମାନସିକ ଦୌରାନ୍ୟ ଏବ  
ଏକମାତ୍ରମା ଦୁଃଖର ହୋଇ ଗୋବିନ୍ଦ ବାନେନ୍

ତିତ୍ର ସ୍ଥାନବଳ ବଳ ଶାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନଷ୍ଟୁଶାଶ୍ଵ୍ୟ ପୁନର୍ବୟୁ  
ଫେର ପାଇବକ ଏବଂ ଅଗାବଳ ତାହା ଲାଗୁ  
କରିବ ।

କିମ୍ବନେହରେ କୁହାପାଇପାରେ ସେ ଏହା  
କୁମ୍ବ ସେଗର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକର ମହୋରଥ;  
ସେହେତୁ ପୁଅସମ୍ପର୍କ ଯାବଜାୟ ପ୍ରଦିତ୍ତ । ତଥା  
ଯାଇୟ ସମ୍ଭବରେ ଏହି ସାଲସା ଆର୍ଦ୍ଧବାଳ  
ବ୍ୟକ୍ତବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉପରେକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀଙ୍କା  
ଶକ୍ତିର ଅବ୍ୟଥି ପ୍ରମାଣ ହୋଇଯାଉଥି ।  
ସେହି ଦେବରୁ ବିବରାଜଗତରେ ଏହା ଶୌଣ୍ଡଳୀକ  
ଅନ୍ଧବାର କରିଅଛି ଏହା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରମାଣାପତ୍ର  
ଲାଭ କରିଥିଲୁ ଏଥରେ କୌଣସିପ୍ରଦାର ବିଷ୍ଣୁ  
ବା ମାତ୍ରବଦବ୍ୟକ୍ତ ସଂକୁଳ କ ହୁବାରୁ ଅବାଳ  
ଦୂର ବନଚା ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାରେଣ୍ଟ ସବଳ  
ମନୁଷେ କିର୍ଦ୍ଦୁରେ ସେବନ ବରପାରାନ୍ତି ।  
ଦିଶ୍ମେଷକଃ ଗନ, ଅଭାବ, ଓ ସଥ୍ୟାପଥ୍ୟକ  
ଦିଶ୍ମେଷ ତୌରେଇ ତୁଠିନ ତିଷ୍ଠମ କ ହୁବାରୁ  
ପୀତକ ଲୋକର ଏହା ଏହମାତ୍ର ଦିନ । ଧରନ  
ଦରଦର ସମାଜ ଅନ୍ଧବାର । ।

କୁମେ ପାହିବ ଥାଏ— ଏହି ସାଇଦା ସେବନ  
କର ସହିତରେ, ଫୁଲରେ, ଚିତ୍ରପ୍ରକଳ୍ପ ହିନ୍ଦ  
ସାଦାଯାରେ, ଅଛି ସମୟ ମଞ୍ଚରେ ରୋଗୀଙ୍କ  
ଦୋଷ ସର୍ବରେ ପାର୍ଶ୍ଵଜୀବନ ଲୁହ କରିବ ।

କୁମ୍ବେ ରଜ ଥାଏ—ଏହି ସାଇବା ପ୍ରତିବନ୍ଦ  
ଏହିମାତ୍ର ଦୂର୍ବ୍ଲିକ ମିଶ୍ରତ ଦୂର୍ବ୍ଲିକ ବେଦକ କର,  
ଶରୀରରୁ ସପ୍ରଥାକୁର ଭାଙ୍ଗିବ ଆଖିବ ହେବ।  
ସହଜରେ ଜଣ ଅଛିମଣି ବରି ପାଇବ ନାହିଁ  
ଏବ ଗୁର୍ବଥା ଅବ୍ୟାପ୍ତରେ ସବା ଶୁଣ ବାରାତ୍  
ସମକୀୟ ଧୀରା ଉପରୁ ହେବ ନାହିଁ ।

କରେବ ମୁଦ୍ରା—ଲଲିତଚନ୍ଦ୍ର ସାହୀଙ୍କ  
ଅଳୋଚିତ ଶରୀ ପ୍ରଭାବରେ ଫେରିଥାଳ ବଢ଼ିଲ  
ପ୍ରଭୁର ଓ ଅଧିକ ବିକ୍ରି ଦେଖି ପ୍ରଭାବକ ତାଣଥି  
ଦ୍ୱାରାସ୍ଥାୟୀ ମାତେ କାଳ ବରୁଅଛନ୍ତି । ମେଘ  
ନିମନ୍ତେ, ଏହି  
ତ୍ରେତମାର୍କ ହୃଦୟ  
ଗବର୍ଣ୍ଣରେ ଯଜ୍ଞ  
ଅଭିନାନାରେ  
ରେ ନ ହୁ ଏ  
ମନ୍ଦମୋହିନୀ



ଏବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଖିର ଖୋଲ ଛପରେ ଏହା  
ବସନ୍ତ ଥାଇ ! ଯେହିଁ ଥିବେ କିନ୍ତୁ ଟ୍ରେଜମାର  
କାହାଁ ଗାହା ଦୂରିମ, ଯେ କେହି ଉନ୍ତୁ ଦୂରିମ-  
କାଣ୍ଡକୁ ଥିବାର ହେଉ ପାଇବେ, ଅଥବା ଅଧି-  
ମାନଙ୍କ ଲାଲେଦ୍ଵାରା ପାଇଯାଇ ବହିରେ ଦୂରିମ  
କୋଳ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥାଇବେ ଆହାର  
ଟ ୧୦୦ ୯ କା ସବସାର ପଥାର ବରାଯିବ

ମୂଲ୍ୟାଦି— ଉପରି, ବଜାଳା, ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳୀର  
ବନ୍ଦକପ୍ରାପ୍ତି ସହିତ ଏବଂ ସ୍ପୃତି ସେବକୋପ-  
ଶୋରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଖ ଲକ୍ଷେତ୍ରୋ ସାଲସାର  
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯୯ ଟଙ୍କା ୫ ଟିକି ଟ ୫୫, ୨ ଟିକି  
ଟ ୧୦୫, କଣ୍ଠ ଟ ୨୦୫, ତାଙ୍କିଲ ଟ ୨୦୯

ପ୍ରଥାବି— ଏହି ଟିକିଠାରୁ ବାର ଦିଲି ପର୍ମାନ୍ତ୍ରୀ  
ଦୂଇଅଶା, ଜାତମାସୁଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଖି ଟ ୩ ୯,  
ତିବି ଶିଖିରେ ଟ ୧୯, ନ ଟିକିରେ ଟ ୧୫,  
ଡାଳକ ଟ ୧୯ ୯।

ପ୍ରକାଶାର ରୟରେ ଅମେରିକାରେ ଦୌର୍ଗିତ୍ୟାବେ ଏକଟି ନିୟମ କର କାହିଁ । ସବୁଙ୍କ  
ଆଗ୍ରହ ଅମ୍ବାକର ମେଡ଼ିକଲ ଯେବୋଲେକ୍ଟ୍ସାଙ୍କୁ କିମ୍ବା କାହିଁକି କରିବାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୁଏ । ମଧ୍ୟବଳମ୍ବିତାରେ ଯେ  
ଦୌର୍ଗିତ୍ୟ ବସାରେ ହେଉ ଯନ୍ତ୍ରହାର ଅପଣାର  
କାମ ଓ ପ୍ରାମ, ଜାକଷର ଏବଂ ଛିଲ, ହେତେ  
କିମ୍ବା ଅବଶ୍ୟକ ଲେଖି ପଠାଇଲେ କି; ପି; ଜାକ-  
ହାର ଉତ୍ତର ପଠାଇ କିମ୍ବା କୁଳ୍ୟ ଅହାର  
ବସାରେ ।

ଅମ୍ବାଳିଙ୍କ ପତ୍ରାଦ ପଠାଇବାର ଟିପ୍ପଣୀ  
W. MAJOR & Co, } ଲଜ୍ଜାର୍, ମେଲ୍‌ବ୍‌ ଏବଂ ଟାଙ୍କାର  
Barsbazar Medical } କନ୍ଦିଲାର୍, ମେଲ୍‌ବ୍‌ ଏବଂ ଟାଙ୍କାର  
Laboratory Calcutta } କନ୍ଦିଲାର୍, ମେଲ୍‌ବ୍‌ ଏବଂ ଟାଙ୍କାର

**TELEGRAPHIC ADDRESS.**

"MAJOR" Galcutta

ସହପୁରୀ କ୍ଷେତ୍ରର ଉତ୍ତର ପୁରୀ ପ୍ରାଦେଶୀକାଙ୍କ୍ଷ  
ଅବଶ୍ୟକ୍ୟ ପରିମା ପୁରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ  
ମୂଲ୍ୟରେ ଅମୃତାଳୀ ଏକେନ୍ଦ୍ରି କିଛିଗଠିତ  
ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଯାଏ, ଯତି ଓ କାହିଁଏହାକି  
ସୁଲଭ ଦିଲାରେ ମରମତ କରିଯାଏ ।

ବିଜ୍ଞାନ

ପ୍ରାଚୀର ମହିଷ୍ମିଳିକା

ମୁଦ୍ରା ପ୍ରତିକଳା ୫୦ ଟଙ୍କା ଲୁଆଣା ମାସକ  
ଏକତାତାରୁ ଛ କିବା ଯର୍ଷିନ୍ତି ହୋ କରିଅ-  
ଗାମାଟା । ସମସ୍ତକାର ଦିନୁ ବେଳର ଏବାପରି  
ଜାହିନ୍ତି ସୂରୀ ଛାଲା ଯହିଣା ବିଲୁଳ ଅଶ୍ଵ ପରା-  
ଦାସକ ତିଥ ଏକର୍ଷିତ ହିଲୀଧୁ ଦେଖା ଗାଇ  
ଚାହିଁ । ତତ ଶତ ବିଲୁଳ ଏହି ତିଥର ଖାଲ  
କର୍ମନ କର ମୁକ୍ତିଦୟରେ ପୁଣ୍ୟା ଦରିଅଳି

ଶ୍ରୀପ୍ରତ୍ୟୁଷାତ ।  
ଶ୍ରୀ ସ୍ଵମନାରାଜ ସେନ  
ଦେବେ ଉତ୍ତର ପ୍ରେସ, ବାଲେଏର

# ପ୍ରାଚୀ ମୁଦ୍ରଣ

# THE UTKAL DIPIKA.

ଭାବୀ

CUTTACK, SATURDAY THE 28TH SEPTEMBER 1901.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନ୍ତିମ ସତ୍ୟ ପାଇଁ ଧାରା

ଅଳ୍ପିମ

६८८

## NOTICE

It is hereby notified for public information that a sum of Rs 20. Twenty only (excluding interest accrued to date Rs. 33-3-6) lodged in the Balasore Post office Savings Bank on account of security deposit of late Barkundaz Omrao Sing son of Gopal Sing by caste Rajput resident of Shaik Bazar Cuttack is outstanding in the books of this office. Unless claims are preferred within three months from this date, by the party or his legal heirs for the refund, the amount will be credited to Government.

qualification, and past services. Preference to be shown to those who have served creditably in the Orissa Settlement. Application to reach the undersigned before the 31st October next.

One Kanongoe	at Rs. 75 per month
One Head Moharir	@ Rs. 40 "
One Moharir	@ Rs. 25 "
One Nazir	@ Rs. 15 "
Four Surveyors for laying out village boundaries	@ Rs. 25 each
Four Head Amins	@ Rs. 15 each
Forty Amins	@ Rs. 12 each
Daramba Manager's Office,	M. M. PATNAIK
Dated the 7th September 1901	Manager

ପୁଣୀ ଏ ପ୍ରତି ଜନଶାଖାରଙ୍କର ଜାକନଥାର୍ଥକ  
କମିଟାର ସେବୁଷ ବହୁମନ୍ୟ ହିତୋପଦେଶରେ  
ପର୍ଯ୍ୟୁ ଅଛେ । —

୧୯ ରହାକର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରହାକର ଶ୍ରୀ  
ଶ୍ରୀ ରହାକର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରହାକର ଶ୍ରୀ

କଣ୍ଠ ॥ ୧୮ ॥ ୪୦ ॥ ୨୮ ॥ ୩୯ ॥  
କଳ ॥ ୧୯ ॥ ୨୦ ॥ ୨୫ ॥ ୩୫ ॥

୭୮ „ ୩୫  
ରୁଦ୍ରଗ୍ରୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ୩୦୯  
ଦର୍ଶକଦୟକାପକିଳ ୫୧୫ ୩୦୧୨  
କର୍ତ୍ତକ ପ୍ରକାଶନାଳ୍ପ ପୁସ୍ତକଲୟାଳେ  
ବିଜୟ ଦେବଥାର ।

ଅଛିସୁରିଥା ! ଅଛିସୁରିଥା !

କବ୍ରିପତ୍ର

ସ୍ତୁଦ ଶୈଳୀମାର୍ଗ ଦୋକାନ ।

Balasore Executive Engineer's office The 16th September 1901 } Sarat chandra Chaudhury Accountant For Executive Engineer Balasore Division

**NEW YORK LIFE  
INSURANCE COMPANY.**

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL  
*Agent Outback*

**NOTICE.**

Applications are invited for the following  
Temporary appointments in connection with  
the revenue settlement of the Baramba Killa  
to be undertaken from the beginning of the  
next Calender year. Applicants to state age.

Digitized by srujanika@gmail.com

ସଞ୍ଜୀବନୀରେ ପାଠ କଲୁଛି ବିବାହ ଅମୃତଳଙ୍କ  
ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଥିଲୁଛି ବିଳାସପୁରର  
ମା ୨୦ ମାର୍ଚ୍ଚ ଦୂରବିଦ୍ରୀ ଗୋଟାନାମକ ପ୍ରାଦେଶେ  
ଗୋଟିଏ ଦୟାସଙ୍କର ବା ନିଆଁ ବାଠି କଲ ସ୍ଵାପନ  
କଲିଅଛନ୍ତି ସେ ଗ୍ରାମର ନିବର୍ତ୍ତ ଜଙ୍ଗଳରେ  
ଦୟାସଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ କାଠ ପ୍ରତିର ପରମା-  
ଣରେ ଉଷ୍ଣନ ହୁଅଇ । ଏହାକି ଦୟାସ ଦୟା-  
ସଙ୍କର କଜାଇରେ କି ବିଦୟ ଦେବାର କ  
ଦେଖିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ ମାନିବ କାହିଁ ।

ଅଗାମୀ ଘୋଲାସ ସବୁଳମେହି ପରାମା  
ଅଗାମୀ କମ୍ପର ମାତ୍ର କାମ୍ପଟିକ୍ ଏ ରଖିବେ  
ବୁଝିବ ଦେବ । ଏଥର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଜାରପ୍ରଦେଶ  
ନିମନ୍ତେ ୪୭ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଲାଦା ।  
କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ନିମନ୍ତେ ୧୦୦ ମୋଟ ଶାଲାଥାଳୀ  
କମ୍ପର ଏ ମୋଟ କାହାର ପରାମାର୍ଥୀ ଏ ଚ  
ମୋଟ ସବୁଳାଖା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଦା ଦେଇବଳ  
ମୁଦ୍ରା ପ୍ରଦାନକୁ ପ୍ରଦାନ ଦେବ । ଅମ୍ବେମାରେ  
ଆମା କରୁ ବର୍ଷିକ ସୁବଦମାନେ ପରାମା  
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତର ଦେବେ ।

ମସ୍ତାନ୍ଦର କଣ୍ଠେର ହେଲାନ୍ତି ସର କର  
ଶେଷାତ୍ମି ନାର୍ଦ୍ଦିତ ଅଳ୍ପଦାଳ ହେଲା ଯେବେଳକୁ  
କେବାର ଶାତମାନଙ୍କୁ ଛାଇଥିଲା । ସେ ଏହି  
ବାଲ ପେଜୀଷନ୍ ଲୋଗ କରି ପାଇଲେ ନାହିଁ ।  
ତାହାର ଘରଲୋକ ହୋଇଥିଲା । ଏହି  
ଶୋଭ ହେଲା ମସ୍ତାନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ଏବଂ  
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହୋଇଥିଲା । ସ୍ଵର୍ଗ ଶେଷାତ୍ମି ମହେ-  
ଦୟ କରେ ଅବ ବିଭଗର ମଜମାରଙ୍ଗ ଥୁଲେ  
ଏବଂ ଗର୍ଭମେଣେ ତାହାର ସତ୍ୱାଦଳରେ  
ପ୍ରିତି ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।  
ନିତିର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ ଦସ୍ତଖତା ଏବଂ  
ସ୍ଵର୍ଗକାର ସେ ଯେମନ୍ତ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରି  
ଥୁଲେ କେମନ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଥୁଲେ । ଥୁଲୁଣ୍ଡ  
ସେ ମୂର୍ଖ ସମସ୍ତରେ ସାଧାରଣ ହୃଦକାର୍ଯ୍ୟ ନିରଭ୍ର  
ଏନାହାର ଗର୍ବ ଦାନ କରିଥିଲା ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ତୀର୍ତ୍ତ କରିବାର ମାତ୍ରମର  
ଏମାତ୍ରକୁ ପ୍ରେକ୍ଷନ ସାହେବ ଗତ ବା ୨୦ ଛାଇବେ  
ଦିନଲାଠାରୁ କି ସାହାଜାମାକୁ ଫେରି ଅଧିକାରୀ  
ଥିବେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦିନକ ବିଜ୍ଞାପ୍ତିର ଶାଖା  
ବେଳବାଟେ ପ୍ରୁଷ୍ଟ କରି ସମବିତ୍ତରେ ବିଷ-  
ତିଆଜ ଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଅମେରିକା  
ଏକାନ୍ତ ଅଣା କରୁଁ କି ସମଲପ୍ତକାରୀମାନେ  
ତେବେବୁଧାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦୃଷ୍ଟି ମାତ୍ରମର  
ଦୟକ କ୍ରମରେ ସମୋଦିତକ୍ରମେ କଣାଇବେ  
ଏବଂ କାହାକର ସହାନ୍ତ୍ରୁତ ଲକ୍ଷ କରିବାର  
କିମ୍ବାକେ ଚକ୍ରାବତ୍ତିରେ ଘୋଟୁ କେତେ

ଜଗ କୁଦୁରନା ଘରେଣୀୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ  
ନିଜର ସାର୍ଥକିତିର ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲାର ଅଳ୍ପ  
ସାଧନରେ କୃଷିର କୁହାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକ  
ସୁଲଭ କରାଇ ଦେବାକୁ ଉତ୍ତରବେ କାହାଁ । ମଧ୍ୟ-  
ପ୍ରଦେଶର ଓଡ଼ିଶା ସାକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଭୋଗ  
ଯେ ସେମାନେ ତୀର୍ତ୍ତ ଦର୍ଶନର ମହୋଦୟରୁ  
ଉଚିତ ବନ୍ଧୁ କରାଇ ସୁଦେଶର ହତ ପାଖନରେ  
ସାକ୍ଷାତ୍ କରିବେ ।

ପ୍ରାୟ ହ ଏକ ନ ଦେଇବରୁତ୍ତାରୁ ଯମିଲା  
ଠାରେ ବହିଶ୍ଵରା ଶିଖାସନ୍ଧିର ଅଧିବେଶନ  
କର ଲା ୫୭ ବିଷଟରେ ଘେବ ହେଲା । ମହା-  
ମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀମନ୍ତିର ଚେଳକରଣ ଲାର୍ତ୍ତ କର୍ଜନ ବାହା-  
ଦୂର ସମେତର ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ  
ଦିନର ଅଧିବେଶନରେ ଏକ ଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରାପାଇଲ  
ବିଭୁତାପ୍ରଦାତା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ଏମନ୍ତ  
ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ଯେ କଲେଜର ଛିତ୍ର ଶିଳ୍ପାଠିର  
ଚିତ୍ର ପାଠ୍ୟାଳୀ ଏବଂ କ୍ଲିନିକ ମନ୍ଦିରମୁଁ କାହିଁର  
ପାଦ ହୋଇଥି ବିଷୟ ଅଲ୍ଲେଡ଼ାର ଶିତ କ  
ଥିଲା । ବର୍ମାର ଶିଳ୍ପାଳୀର ହୋଇ ଓ  
ଅଳ୍ପବିମାନ ସହ ବିଭୁତାରେ ଦେଖାଇ ମହାମାନ୍ୟ  
କରିଲାଟି ମହୋଦୟ ମାନ୍ୟ ନ ହୋଇ ପ୍ରଦିତନ  
ପ୍ରାୟ ୧୨ ଆବାଳ ସମ୍ମିଳିତ ଅଧିବେଶନକୁଳେ  
ଜ୍ଞାପଣୀକ ଥାଇ ତହିଁର ବିଷୟରେ ଘୋଶତାକ  
ଉପଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟକ ଗୁରୁତବର ବାର୍ଷିକମ୍ପରେ  
ସେ ମୋଟିଏ ବିଷୟରେ ଏହାତ୍ମମଧ୍ୟ ଓ ମନୋ-  
ଶ୍ରୋଗ ଦେବାକ ଶୁଣେ କିମ୍ବ ହୀନାର ନ ହରିବ  
ମେ ଶାଥାରଣ ଶିଖାସନ୍ଧିର ଉଦ୍‌ଦିତ ଧାରଣରେ  
ଏକାନ୍ତ ତୁମ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଟ ? ବାହାକୁଳ ହିତ-  
ଶଳତା ଏବଂ ପ୍ରକର ଅଧୀନ, ସେ ସର୍ବରେ  
କାର ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଟ, ତହିଁର ଅବଶ୍ୟ ଗୋଟାଏ  
କବନ୍ଧୀ କହିଲେ । ସମ୍ମିଳିତ ଶିଳ୍ପର ପାଇ  
ଆସମ୍ବୁରେ ତାଙ୍କାପତକ । ମାତ୍ର ଶୁଖାସାଏ  
ଏ ସକଳ ଜ୍ଞାପଣୀରେ ସମ୍ମିଳିତ ଏହାତ୍ମମଧ୍ୟ  
ହେଲା, ଏବଂ ଏହା ଅଧ୍ୟାପକ ଥିଲେ ।

ପ୍ରାୟ ଏକଥିଲ ଦୁଇ ତ ହେବାରୁ ମନ  
ସପ୍ରାଦରେ ଯେଉଁ ବନ୍ଦାଳଙ୍କ କଥା ଦେଖିଥିଲୁ  
ହୁଏବଳ କୃଥାରୁ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣରେ ଯତ୍ନରଙ୍ଗ  
ହୋଇଥାଏ । ଏତ ପୂର୍ବ ଶୁଣିବାରଠାରୁ କି ଏକ  
ପର୍ମାଣୁ ପ୍ରବେଳ ବଚାର ସହିତ ଲିଗାଣଚାଷୀ  
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉଛୁଣୁ ଏ ପର୍ମାଣୁ ପ୍ରବେ  
ଳନ କହୁଁ ଜଳ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଏତ ରୂପବାର  
ମୁଣ୍ଡାଂ କନ ସବ୍ବାଂତ ସାର ପ୍ରବେଶ ହେଲା  
ବନବର୍ଣ୍ଣର ଶୁଭ ସମାଜ ସେଳ ଜୟପୁରର ହୋଇ  
ଥାଏ ନକ୍ତ ମନ୍ଦର ବନ୍ଧୁ ଥାଏ । ଏହି ରତ୍ନ  
ମନ୍ଦିର ଦ୍ୱାରାକଟିଗଠାର ଛାଟ ଥିଲା ତତ୍ତ୍ଵା

ବାଟେ ଖୋଲନାଗ୍ରହ ଓ ପଥପୁରୁଷେ ପୁରୁଷ  
କର ଉତ୍ତର ପତ୍ର ମର ଦେଖ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର  
ସାଇଅଛୁ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଏବଂ ପାଠଜା ହୁଏବା  
କଞ୍ଚଳାର ସହିତରେ ଦିନ ଅଧିକ ଦୂର୍ବଳ  
ହୋଇଅଛୁ । ଦରତାଶବ୍ଦାରଙ୍ଗ ଅନୁସରେ ଡିଲା-  
କାର ସତର ପୁନଃକାଳକୁ ମଧ୍ୟରେ କରିବାର  
୫୦୦ ବାଲେବରରେ ୧୩୨୨, ପ୍ରକଳ୍ପ  
୧୦୦ ଏବଂ ଅନ୍ତରୁଲରେ ୨୫ ମଈ ହୋଇଥିଲା  
ସଦର ଅଧେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ଦୂର୍ବଳ  
ହୋଇଥିଲା । ଏହାହୁବା ଅଗ୍ରାଚରଙ୍ଗ ମେହରେ  
ଶୁଦ୍ଧ ପରିବହ ତ୍ରିତମ ଉଘବାର ହୋଇଅଛୁ ।  
ଏକିକି ବହୁଧର ଯାତ୍ରାରେ ଦୂର୍ଗମଦୟ ଜହାନ  
ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପୁଣ୍ୟ ମନ୍ଦିରକୁ ଦେଇ ଆଜି  
ପରି ଦୋଷାରୁ କରୁଣ୍ଣିରେ ସାଧାରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା  
ପରିପାଳନ କରିବ ଅଧି ଅବୁ ।

ତୁଥର ଦୂର ଅକସାନ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲା ।  
ତୁଥର ଯୋଗାମାକେ ଏହିପ୍ରତାର ନିଜୁକେବେ  
ହୋଇଥିଲେ । କୁ ହଠାତ୍ ଦିନ ଯେହରେ  
ଦକ୍ଷାବାଚ । ଲର୍ଡ ଚରମାର ଏହି ଧ୍ୱାନି ମନ୍ଦିର  
ପ୍ରେରଣ ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପ୍ତି ଯେ ଦୁଖଭ୍ୟାପ୍ତି  
ଅକରଣ ବନ୍ଦବା ନିମନ୍ତେ ଲହୁତେବୁଳର  
ଦମିଶରେ ମେଳରଗପ ଦିନ ଦଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ  
ବୈଲ ଘେନ ବିଧିବିନାକିଳୁ ଜୋକ ହୃଦୟରେ  
ସେ ସାଂକଳ ଧରିଲେ ଅମରବିଦ୍ଵାରୁ ପ୍ରେରଣ  
କରିବେ । ହଠାତ୍ ତୁଥର ଦେକାଯତି କୋଣା  
୫୦୦୦ ସେଇସତ୍ତି ବ୍ରାତୀସ ସେଇକୁ ମତମାର  
କଲେ ତିନି ଦଳରୁ ଏକାବେଳରେ ସଂହାର  
କର କାମକ ସବୁ ହସ୍ତରକ ତଥେ । ମେଲର  
ଗାଢ଼ ସହିକାଳରେ କଲେ କୋଣରେ ଜାହାନ  
ଘେନ ପଳାଇ ଆମ ଅଛନ୍ତି ଦେଖା  
ଇ \* ଏ ଦର୍ଶକର ଓ ଏକାତ୍ମର ସେଇ ଦରା  
କରଇଲୁ ବୋଥା ହେଉଠାରେ ନେତ୍ର କାହିଁ  
ଥୁଲେ ମେଲର ମାଧ୍ୟମେ ଜଣା ନ ଥିଲା ଓ  
ବୋଥାର ସେଇସମାକେ ଆବ ଘେଜାଇ ପରୁ  
କରିବାର କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଦ ପେରା  
କାର ଭ୍ରମ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର କୁନ୍ତରେ  
ହେଲେ ଦୁକ୍କା ଏପର ହୁର୍ଗରନା ହେବା କିମ୍ବା  
ମାତ୍ର । ଅବଧି ତୁଥରମାକେ ନାହିଁ ଓ କେବେ  
ମୟବେ ତୁଥର ବନ୍ଦ ନେଇ ହେବ ଓ କୁନ୍ତର  
ଦା ତୁଥର ପ୍ରବେଶରେ ରତ୍ନୀମନାନ ଦେବ  
ଥୁବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅବଧି କେ  
ପରି ହୁର୍ଗଟାହେବା ଅବଧି ତୁଥରର ନାହିଁ

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍

ଏ କଳେଇ ପାହମୋଦିବ ଏକାଟିତମ  
ମନ୍ଦିର ଲୁହ ରଂଗର ଦିଦ୍ୟାଳୁର ବିଶ୍ଵ

ପୁରସ୍କାର ଦାଳ ଉପଲବ୍ଧରେ ଗଲ ଶକିବାର  
ସହାଳ ଯା ଆବେଳେ ସେହି ବିଭାଗୀୟରେ  
ଖୋଜି ସବୁ ହୋଇଥିଲା । ସେ ସମୟରେ  
ଆର ମେସାଜୁନ ଏବଂ ଅଛି ଦୁଇ ହେଉ  
ଥିଲେଛେ କି ଶକ ଏ ବଳଚୁମାର ସହିତ  
ପକ୍ଷାତିଥି ଥିଲେବ ରହିଲେବ ସମାଜମହାୟା  
ସଙ୍ଗର ଖୋଲା ପରିବ ଦରିଥିରେ । ସବୁ ଗୁଡ଼ର  
ପୁରସ୍କାର ଦାଳକା ବିଷୟ-ର ବୌକଣ୍ଠ ସଙ୍ଗର ଏହି  
ଦୁଇ ଏବଂ ଦାଳର ଦୁଇସି ମନୋଦୂର ହୋଇ  
ଦୁଇ । ମାନମାୟ ଶ୍ରୀପ୍ରତି ସୁପ୍ରସାଦେବ ବର୍ଣ୍ଣନାର  
ବିଭାଗର ଅସକ ପ୍ରକଳିତ କର ଅଦେଶ ଦିଅନ୍ତେ  
ଦେଖୁ ବିଦ୍ୟାଲୟରୁରୁରୁ ସଂଘାର୍ଥୀଙ୍କ ସେଫଟ୍ରେଲ୍  
ମାତ୍ରରେକୁଣ୍ଠାଥିଦତ୍ତ (ଯାହାକିରି ଆର୍ଦ୍ଧକାଳର  
ସ୍ତର ସହ ଅଧିକମ୍ପାତ୍ମି ଓ ମନୋଯୋଗରେ  
ଠିକ୍‌ରୂପୀରୁ କମଧିକ ଛନ୍ଦର ଦେଉଥିଲା) ବାର୍ତ୍ତିକ  
ତତ୍ତ୍ଵରୀ ପାଠ ଦିଲେ । ତତ୍ତ୍ଵରୀ ମୋତି ତତ୍ତ୍ଵ  
ପାଠାକମେ ଝାଁବଳା, ସ୍ପୁତ, ମନ୍ଦଳା ଏବଂ  
ତୁମ୍ଭୀ ପବନମାତ୍ର ଅବର୍ତ୍ତକର୍ମୀର “ଅମୃତ  
କାଳପୂରିତର” ବାବ୍ୟର ବାର୍ତ୍ତା ଦେଖାଇ  
ଥିଲେ । ପରେ ପରାପର ମହୋଦୟ ପୋରା  
ଶକ୍ତିପାଳକ ସହପ୍ରରେ ପୁରସ୍କାର ଦାଳି ଦେଇ  
ଦେଖାଇସ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଶୀଳ ଶ୍ରାପତ ବକ୍ତ୍ଵା  
ପ୍ରକାଶ କରି ସମସ୍ତମାନଙ୍କ ଦିଗ୍ନାହିଁ କରି  
ଥିଲେ । ବକ୍ତ୍ଵା ଘେରରେ ସମ୍ମ ସମାଧୟ  
ପୁରୀରେ ପୂର୍ବକ ସନ୍ଧାନକ୍ରିୟ ଧର୍ମବାଦ ଦେବାର  
ପୁରୁଷ କଲନ୍ତେ ସବ୍ୟକ୍ତ ଅନନ୍ଦବ୍ୟକ୍ତବ  
କରି ପରି ସହିତ ଏକବାଜରେ ଅନନ୍ଦବ୍ୟକ୍ତବ  
ଏକ ପେହି ବକ୍ତ୍ଵା ଏବଂ ତହିଁର ଡେଣ୍ଟା ଅଳୁକାବ  
ପୁରୀକାଳରେ ମୁହଁର ଓ ବିତରିତ ଦେବାର  
ପୁରୁଷ ଶ୍ରୀପ୍ରତି ପାଦର କବେଳ ସାହେବଙ୍କ  
ପୁରୁଷମରେ ତତ୍ତ୍ଵ ଅବଧାରୁକ ହୋଇ ସବୁ

ପୁଲକ ସେନାତ୍ମକର ରଂଗଙ୍କ ରୁଧିର  
ଏବଂ ପଶୁପତି ପଦୋଦୟକର ବନ୍ଧୁତା ଏହି  
ପ୍ରକଳ୍ପ କେବଳେ ପ୍ରକାଶ ଦିଲୁଁ । ଦିଯୋଚନ  
ପରେପ ମର୍ମ ଏହି କି ବାହୁ ଧ୍ୟାନମୋଦନ  
ଆର୍ଦ୍ଦ୍ର୍ୟ ସବ ଧାରା ସାଲରେ ଏହି କିତବାଳ-  
ଦୁଃ୍ଖ ମଧ୍ୟ ରଂଗଙ୍କ ସୁଲକ୍ଷ୍ଣ ସ୍ଵରୂପ ମୁଖର ତର  
ଏବଂ ଧାରା ସାଲରେ ଉଚ୍ଚ ଦୀପାଳ ରଂଗଙ୍କ  
ପୁରାରେ ପରାଶତ କଲେ ଏବଂ କିଛି କିମ୍ପରେ  
ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକର । ସବ ଧାରା ସାଲ ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ  
ଭାବାଙ୍କର ମୃଦୁ ହେବାକୁ ଭାବାଙ୍କର କିନ୍ତୁ ଏକ  
ପ୍ରପରିକ୍ଷା କରୁଥିଲାକେ ଗୋଟିଏ ତମିଟି କବି

ସାଧାରଣ ଦେବା ଓ ଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିକାଶ  
ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧିବେତନକ୍ଷାର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ  
ତଳାର ଅସଥରୁଣ୍ଟି । ପ୍ରଥମେ ବିଜୁଦିନ ଦତ୍ତା  
ଦାରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଦେବତାଙ୍କୁ । ସତ୍ୟାମ୍ଭାବରେ ମାତ୍ରମେ ତଳାର  
ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଶକ୍ତି କମିଦାର ପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରୁ  
ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ଏବଂ  
ଦେହିନ୍ଦ୍ରିୟର ମହାସଜା ସକାପେଶ୍ଵା ଅଧିକ ଦାତ  
ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୧୦୦୦ ଟ କା ଦେବାରୁ ଟ ୫,୦୦୨  
କାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵର୍ଗରକ୍ଷି ନିର୍ମିଣ ହୋଇଥିଲା ।  
ଦେବକଳ ଶୁଦ୍ଧରେ ଜମିର ପତିବା ଏବଂ ବୋଢା  
ପାତେଶ୍ଵର ନିର୍ମିଣ ଦେବାକୁ ବାଜାରିଥିଲା ଆଉ ଟ ୨୦୦  
କା ହେଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଶୈଶ ଦେବ ଏବଂ  
ଅଶ୍ଵା ଦୃଢ଼ର ଚଢାନ୍ତ ଉଡ଼ିଶାବାସିମାନେ ଏହି  
ଅଭ୍ୟବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବରିତେବେ । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର  
ଅବସ୍ଥା ଦଳ । ଗର ମାରନମାସ ଶୈଶରେ  
କ ୨୦୨ ଟ ଶହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ । ଏ ବର୍ଷର ଦାର  
ଦାର ଶହ ସଂଖ୍ୟା ୨୦୫ ଏବଂ କର୍ତ୍ତ୍ତୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର  
୨୦୨ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ମିଶ୍ରଦ ଦଳରେ କ ୨ ଗଲାବଗା  
ଶିକ୍ଷକ ଏବଜଳ ପଣ୍ଡିତ ଏବଂ ବରଜଳ ମଜଳକ  
ଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରତି ଜଳେ ତ୍ରୁଟି ମାସ୍କୁର ଏବଂ  
ଜଳେ ତ୍ରୁଟି ମାସ୍କୁର ଅଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଷରେ  
ମୂଲ୍ୟ ଅୟ ଟ ୩,୮୦୦ ଟ କା ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ  
ଟ ୨,୫୦୦ ଟ କା ଥିଲା କର୍ତ୍ତ୍ତୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଅଧି  
ବନ୍ୟ ଯଥାକମେ ଟ ୨,୫୦୦ ଟ କା ଏବଂ  
ଟ ୧,୫୫୫ ଟ କା ଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଥବା  
ଅବସ୍ଥା ଯେମନ ସମ୍ମୋହଜଳକ ପରିଷାର ଫଳ  
ଦେମନ ଅଟେ । ଜଳ ବର୍ଷ କ ୨ ଟ ଶହ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ  
ପ୍ରଦେଶକା ପରିଷାରରେ ଦୂରୀତି ହୋଇଥିଲେ  
ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏବଜଳ ପରିକାଶ  
ଟ ୨୦୮ କା ଦୂରି ପାଇଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ କ ୨ ଟ  
ଦେହ ପରିଷାରେ ଦୂରୀତି ହେଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ  
ମଧ୍ୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଜଳ ଟ ୧୫୫ କାର ଟ କ ୨ ଟ  
ଟ ୧୦୮ କାର ସରବାର ଦୂରି ଏବଂ କ ୧ ଟ  
ଦେହ ବୋଇଦର ଟ ୨୨୯ କାର ଦୂରି ପାଇଥିଲା ।  
ଏଥିରୁ ବଜ ସମ୍ବନ୍ଧ ଫଳ ଅଛି କି  
ହୋଇ ପାରେ ୧ ସମ୍ବନ୍ଧ ଯକ୍ଷେତ୍ରରତନ ବାହାଦୁର  
କାର ଜୀବଜୀନାଥ ଗୋପ ଓ ଗୋକୁଳାଳ ଓ  
ବନ୍ଦିପାର ବଜାମାକେ ଅଧିକା ପୁରସ୍କାର ଦେଲା  
ଥିଲା । ମେଲିଲେ ପରିମାଣ ମାତ୍ର କଲେ ।

ସାହାର ପେଜାଟଙ୍କା ସାହାର ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ  
ସାହାର ମହୋତ୍ସବର ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଭାବ  
ଏହି ଓ ସମ୍ମାନକରଣ ସମ୍ମୋହକରଣ ଘର୍ଷଣ  
ଶ୍ରଦ୍ଧରେ ଥେ ବଢ଼ ଅକଳର ଚାହାରାପାତ୍ରକୁ  
କଲ୍ପନାର ଦିନବାତ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଦିନରକ୍ତ୍ତୁ ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧି

ସାଇରଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକ ସେହିମାନେ ସୁତେଶୀୟ-  
କିର ଶିଖା ନିମିତ୍ତ ଅବୁଦ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ଅପ୍ରସର  
ହୋଇଥାଏନ୍ତି ସେହି ଦଳର ଏହି ବିଜ୍ଞାନୀଯ  
ଏହି ବିଦ୍ୟାଲୟ ସାମାଜିକ ଆମ୍ବମୁ ହୋଇ ଗାହା-  
କର ଅଛାଳ ମୃଗୁରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବେଳେଜର  
ଦ୍ୱାରାକରି ଗଠିତ କମିଟି ଯହି ଏହି ବେଷ୍ଟାରେ  
ବିର୍ତ୍ତମାନ ଶୌଭଗ୍ୟଶାଳୀ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-  
ଥିଲା । ଉଥିକିମ୍ବାଳମ୍ବର ଧର୍ମମାରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ  
ଫଳ ଲୁହ ଶିକ୍ଷାକମାନଙ୍କର ବନ୍ଦୁକର ସୁଖମାତ୍ର  
ଦୋଷଶା କରୁଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ବେଳେ  
କୌଣସିମରେ ଅଖିକ କ ତେଲେହେବେ ବିଦ୍ୟାଲୟ-  
ସ୍ଥର ଉନ୍ନତ ପ୍ରତି ଅନୁଭବ ଯହି ଥିଲା । ଏ  
ବିଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରକରରେ ବେସରବାସ ହେଲେହେବେ  
ବନ୍ଦୁ ଉପରେ ପଞ୍ଚାଶ ପଞ୍ଚାଶ ନୁହେଁ ପରିବାର  
ଶେଷିର ସୁଲଭ ହୋଇ ଏହାକୁ ଛାଇ ଲାଗି ।  
ସେହି ଶିଖମାନେ କଲିଜିଏଟ ସ୍କୁଲର ଭାବ  
ବେଳେ ଦେଇ ପଡ଼ିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ସେହିମାନର  
ହିତାର୍ଥେ ଏହି ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏହି ଏ  
ବିଦ୍ୟାଲୟ ବିଜା ସେମାନେ ଶିଖା ନାହାରୁ ବିଷତ  
ଜ୍ଞାନଥାନ୍ତେ । କ ୧୯ ସ ଦେଲେ ଥର୍ଟାର୍  
ଷତ ୧୯୮୭ ସଲରେ ସେ ସମସ୍ତର କମିଟିକର  
ଶ୍ରୀପୁନ ଡେରସଲ ସାହେବଙ୍କ ତେଜ୍ଵାରେ  
ଟ ୨୦୦ ଟ କା ଦେବା ସଂଗ୍ରହକ ହୋଇ ଏହି  
କୁଳ ଗୁରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ  
ପରିଶେ ସମ୍ପଦର ଟ ୨୦୦ ଟ କାରୁ ଅଖିକ  
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ନାହାନ୍ତି । ହେଠି ବଦଳି ମହୋ-  
ଦସିମାନେ ଏବେ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଇଥିବାକୁ ସେମାନେ  
ଏହି ଅପ୍ରକାଶମାନେ ଏହି ଅଳ୍ପ ସାହାଯ୍ୟ  
ଦାଳ ଦିଇବାକୁ କିମ୍ବନେବନ୍ତପେ ଅପ୍ରମାଦ  
ଦେବେ । ଏମନ୍ତ ହିତଦର ବିଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରତି  
କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଅମ୍ବର ସହାନ୍ତର ଓ ଶକ୍ତା ଦେଖା-  
ଇବା ବାରଣ ଅମ୍ବେ ଦେବା ପର୍ବ ଅଭ୍ୟମ୍ବଲ  
ଟ ୨୦୦ ଟ କା ଦାଳ ଦିଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।  
ଉଦୟା କରୁ ତେଜାର ମହାବଜା, ଘଜା ଏବେ  
ଆନ୍ଦୋଳନ ଦ୍ୱାରାକମାନେ ପ୍ରସ୍ତୋଜମାୟ ଟଙ୍କା  
ଦେବାକାଷ୍ଟ ଦାଳ ଦିଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ ।  
ଏହି ଉଦୟକୁ ସମ୍ଭାବନ ମହୋଦୟ ଶିଖା ସମ୍ବନ୍ଧରେ  
ଶାସକର ମହୋଦୟ ଅଳ୍ପ ମଲୋଦରକୁଷେ ଏମନ୍ତ  
ତମହାର ଘବରେ କଣ୍ଠିକା କଲେ ସେ ଶ୍ରୋତାମା-  
ନେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନନ୍ତରେ ମହମନ୍ତ ପ୍ରାୟ ହୋଇ-  
ଗଲେ ଏହି ଦାଳ ଦିଇବାକହାର କାହା ପ୍ରାକ୍ତବି  
ହଲେ । ବାସ୍ତୁକରେ ତାହା ଅକ୍ଷରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ  
ଅଣେ । ନଂ୍ବର ଜାରିବା ପାଠକମାନେ ବନ୍ଦୁକା  
ପାଠ ଦର ସମସ୍ତ କୁଳ ପାଇବେ । ସେହିମାନେ

ଗେ ଭାଷା ନ ଜୀବନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଣ ଓ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଛି ଅଛି କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲା କିମ୍ବା ଆଜି ନାହିଁ । ସଂଖେପରେ ଏହିବେଳେ ବିହିତ ଯେ ଅଛି ସମସ୍ତ କଷ୍ଟପୂରୁଷ ଉତ୍ତରଦୀର୍ଘ ସମସ୍ତ କଳ ଏବଂ ବିଷୟରେ ବେଳେ-କେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବଳ ମନ୍ଦିର ଜୀବାବ ରେଖା କରିବା ଏବଂ କହିପାଇଁ ଶାସନ ଗୀତ ନିସ୍ତାରିତ ହେବା ଏକାକ୍ରମ ଅବଶ୍ୟକ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରିବାର ଏକ ଗରେ ଗୁରୁତବ କରି ନିୟମ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ଏକାକ୍ରମ କରିବି ଥିଲେ । ଶତାବ୍ଦୀରେ ନିୟମ ପାଇବା କୁରୁପେ ଅବସର କି ବଳେ କରି ଉତ୍ତରଦୀର୍ଘ କରିବା ହେବା କଠିନ ଏବଂ ନିୟମ ପାଇବା ଅପାଦତଃ ଦରକ୍ଷ୍ଵ ଜନକ ଅଥବା ସ୍ଥାନରେ ବିନ୍ଦୁକ ହୋଇ ହେଲେବେ କହିବ ପରିମା ନିର୍ଦ୍ଦରିତ ଥିଲେ ।

## REPORT.

The school, so called after the name of its founder the late lamented Babu Peary Mohan Acharya of this town, has passed its twenty-fifth year since it was opened, as a Middle English School in 1875, to poor and helpless boys of the town. It was next raised to the status of a High English School in 1879. On the death of its founder on the 28th December 1882, the institution came under the management of a Committee formed by his friends and sympathisers who opened public subscriptions to meet the expenses which had so long been defrayed by the founder from his own pocket. The Committee has since consisted of some of the leading gentlemen of the town who have maintained the school partly with its fee receipts, partly with the aid given by Government and partly with donations and subscriptions contributed by the generous public of Orissa. The present Managing Committee consists of the following gentlemen:-

- Babu Gowri Sankar Roy,  
Pensioner, President
- Bhuban Mohan Acharya, Pleader
- Madhu Sudan Rao  
Head Master Training School
- Sudam Charan Naik  
Asstt. Supdt. Try. Mahals Orissa.
- Gopal Ballav Das M. A. Dy. Magistrate
- Bei Kisor Das B. L. Dy Magistrate
- Rai Jaggeswar Chandra Chunder Bahadur  
M. A. B. L. Law Lecturer
- Kai Radhanath Rai Bahadur  
Inspector of schools
- Babu Jagga Mohan Lal. Pensioner
- Uma Chandra Basu  
Head master, Survey school
- Akshoy Kumar Ghosh  
Clerk Commr's office
- Nilmoni Chand Day B. A.  
Head master of the school

Babu Baikuntha Nath Dutt B. L.

Plender, Secretary

The school was all along held in rented houses, when in 1887 Mr. WORLEY, then Superintendent of the Tributary Mahals, Orissa came to its relief by himself taking a warm interest in it. An appeal was made with his permission to the Rajas and Zemindars of Orissa, and a decent amount was raised—the Maharaja of Keonjhar among others, contributing Rs. 1000 for the purpose. The amount so raised together with the surplus balance at the credit of the school sufficed to cover the money spent in purchasing the site and constructing the present building which came up to Rs. 5,107—4—3. The wants of furniture have been removed by a special grant of Rs. 250 from the Director of Public Instruction, Bengal. All that it now stands in need of, is the consolidation of the roof of the building and a compound wall—a question of about Rs. 700 which the Committee can reasonably hope at the hands of the generous public.

The year under report appears to have been a fortunate one to the interests of the institution. There was no change of any importance in its teaching staff and the school appears to have worked smoothly in its own way. The staff consisted of six English knowing teachers, one Pandit, one drawing master and one Moulnavi. Of the English knowing teachers one was a graduate and four were almost as good as graduates by qualification and experience.

The school consists of eight classes and the average number of boys that it had on its rolls during the year was 159 against 187 in the year before. The average percentage of daily attendance may be looked upon as satisfactory inasmuch as it remained steady for the last two years—being 82. The number of boys that the school enrolled on the 31st of March last was 201, of whom about 84 percent were Hindus, 14 percent Mahomedans and 2 per cent native Christians, and this classed again according to their respective mother tongue shewed about 47 per cent to be Oriyas, 35 percent to be Bengalees, 14 percent to be Mahomedans and 8 percent to be Telugus of the entire population of the school. The percentage of boys reading wholly or partly free on the above date was about 6.5 against 7.5 on the corresponding date of the year before excluding of course, the scholarship holders time-expired scholars and Mahomedan students reading free in the institution. There were 9 scholarship holders reading on the date against 13, of whom 2 were Middle English and the rest Vernacular schools.

The income of the school from its three different sources, namely fee receipts, Government grant and private contributions amounted to Rs. 3185 in the year under report against Rs. 2977 in the year preceed-

ing, and its total expenditure amounted to Rs 2973 against Rs. 2551.

Not only was the school well off in point of finance during the year under report, but it was well off in point of success too, 9 boys out of 15 on the rolls of the First class on the 31st December 1899 appeared at the Entrance Examination of 1900 and 5 came out successful, 2 being placed in the First Division, 2 in the Second and 1 in the Third and 1 obtained a Third Grade Government scholarship of Rs 10/- month. The class had 7 boys on its rolls on the 31st December 1900 and all these 7 appeared at the last Entrance Examination and 6 came out successful, 3 being placed in the First Division and 1 in the Second and 2 in the Third, 1 of whom obtained a Second Grade Government scholarship of Rs 15 a month; 2 Third Grade Government scholarship of Rs 10/- each and 1 a local scholarship of Rs. 7 in the gift of the District Board of Cuttack. The examination of the lower classes was conducted this year, too, by the members of the Local Bar and the results, on the whole, were satisfactory.

In absence of a suitable play ground within the precincts of the school some of the elderly boys played cricket and foot-ball along with boys from other schools, the rest engaged themselves in native indigenous games. Drill has but lately been introduced into the school under the supervision of a non-commissioned officer of the Madras native Infantry now on pension and it is practically compulsory on almost all the boys of the school.

It is very pleasing to note that no serious breach of school discipline appears to have taken place during the year. It speaks admirably for the vigilance on the part of the teachers and sense of obedience on the part of the boys.

Since the drawing up of the above report Rai Jaggeswar Chandra Chunder Bahadur after his usual liberal way, Babu Janakinath Bose and the Rajas of Kanika and Bheunkana have been pleased to offer certain prizes by way of encouragement to the boys and in a manner to the school itself. The committee cannot express, therefore, in adequate terms how deeply obliged they are to them all for their generous help on the occasion.

## President's address

We have listened with interest and pleasure to the satisfactory report which the Honorary Secretary has been able to present to us.

The school owes its origin to the self-sacrificing zeal of one of those pioneers of education who, like his great contemporary in Bengal, the late Pandit Isvar Chandra Vidyasagar, devoted their best energies to the amelioration of their countrymen.

From small beginnings the institution has attained the status of a High English school, and though the premature death of the founder at the time endangered its very existence, his mantle fortunately was taken up by a band of earnest workers to whose exertions the present prosperous condition of the school is entirely due. In the managing Committee I am glad to find some of the best people in Orissa, headed by my friend Babu Gouri Sankar Roy whose name alone is a guarantee of good and solid administration.

The University results are exceptionally good and reflect great credit on the teaching staff, the members of which by no means highly remunerated, nevertheless, heartily co-operate with the management to ensure success.

The Raja of Dhenkanal, the proprietor of Kanika, Rai Jogeshwar Chandra Chunder Bahedoor and others have, as usual, evinced their interest in education by giving several valuable prizes.

Although it is a private institution, it does not belong to any one. It is not worked for the profit of any person and is, therefore, free from the evils of a proprietary school. It gives sound education to those who cannot afford the higher charges of the Collegiate school and who, but for it, would have gone without any English Education. It is, therefore, eminently deserving of the support of every true friend of this backward Province. I congratulate the Committee that this support has been unstintingly given, and the appeal made by Mr. Worsley 14 years ago was so far successful as to provide the school with a local habitation, and as for a name, it had one already. The Secretary has made an urgent appeal to complete the work then so well begun and as he asks for no more than Rs. 700, I do not anticipate that there will be any difficulty in raising it. The donors of 1887 or their successors will doubtless respond in a generous spirit. To show my interest and practical sympathy with this useful institution I am prepared to start the subscription list with a donation of Rs. 50— in the confident hope that the full amount will soon

be made up by the Maharsas, Rajas and other gentlemen of Orissa. Few questions are of greater importance in connection with education than that of discipline. If it is asked what was the secret of the strength of the Aryan *Byuha*, the Greek Phalanx, or the Roman legion, or what makes the British battalion so invincible, the reply will unhesitatingly come that it is discipline. History furnishes innumerable instances of small bodies of men successfully encountering enemies many times their number and the chief reason in nearly every case is the superior discipline of the victorious antagonist. One such notable case, which has been fraught with the most momentous consequences to modern India, as it paved the way for the subsequent British conquest, took place in Southern India about the middle of the 18th century when a handful of French soldiers inflicted a crushing defeat upon the Nawab of Carnatic's force ten times as large, and for the first time established the immense superiority of western discipline. The same remark applies to other spheres of human activity requiring control and organization; and whether it be in the play ground, in the school room, in the concert hall or in the work shop or manufactory, it is discipline which constitutes the main element of success and without which every thing would be reduced to chaos and confusion.

The importance of discipline is equally great to the individual. It requires discipline to bring out one's mental faculties and make the best use of them. It is by discipline that one can resist the blandishments of sloth and pleasure and apply one's self to the acquisition of knowledge. Discipline is likewise essentially necessary in the moral and spiritual world. It is discipline that enables one to overcome temptation and practise Self-restraint, and the highest form of discipline is perhaps shewn in the Hindu *Yoga* in which the mind is temporarily withdrawn from all objective influences.

What then is discipline with which we seem to be more or less familiar, and illustrations of which abound on

all sides? As regards the individual it consists in training the mind to concentrate the energies for a time in any given direction to the exclusion of others.

It is the only way of making the fullest use of one's powers. Opposed to it are apathy, listlessness, dilatoriness and desultoriness which are such fruitful causes of failure. It will be found that the success of an individual is in proportion to the extent to which he can direct the united strength of his faculties to the object before him; and the greatest and most successful person is he who is so trained and disciplined that he can be temporarily oblivious of every thing else except what he has immediately in view, and can with equal facility change from one subject to another at his will.

It was thus that a Napoleon could sleep soundly on the eve of a critical battle, or a Gladstone could resume the study of Homer with the ardour of a student immediately after a great Parliamentary fest. It was also thus that the greatest mathematician and the most inventive genius of antiquity, the famous Archimedes, unconscious of the fall of Syracuse, was run through the body by a Roman soldier while engaged in drawing a mathematical figure on the sands.

Great minds do not fritter away their energies but conserve them to the best purpose. This excess of concentration sometimes results in what is called absentmindedness. We are apt to call it a failing but after all it is an inevitable complement of extreme subjectivity and the proverbial erraticness of geniuses but its necessary adjunct.

In this country *Samadhi* is a form of mental concentration acquired by acute discipline. Valmiki is an instance in point, but you will allow me to observe in passing that the incident must have taken place in the sacred soil of Orissa. For where else is the whiteant so prolific or active? The same remark applies to bodies of men, and discipline enables the various units composing a body to merge their individual peculiarities and to put forth with the maximum of effect their combined strength for the attainment of a common object. We all know that union is strength. But there can

be no union without discipline. Hence arises the immense importance of discipline alike to the individual and to the community.

All civilised countries recognise the great value of discipline. In England the practice of discipline may be said to begin from the cradle, under the tender but firm control of an enlightened mother. The tendencies of the child are carefully watched and intelligently trained, and waywardness and obstinacy of all kinds habitually checked. At school the master takes the place of the parent, and here the youth receives his first lessons in the discipline of numbers as distinguished from that of units, and drill forms an integral part of education. He is taught obedience and respect for authority, by means which are sometimes rough, but always effective, and a Duke's son has to sag for his plebeian senior. The regard for discipline is cultivated in the College and in all the manifold walks of life. It is enforced by such external means as dresses and uniforms and there is an appropriate costume for every function, from calling or dining to attending a levee. The relations between master and servant, superior and inferior, are marked by due consideration on one side and respectful attitude on the other. It may be said with perfect truth that the habitual regard of the Englishman for constitutionalism is the result of his training in discipline.

In our own country till not very long ago, the conduct of individuals as well as of communities was strictly regulated by discipline. A *Dvija* or twice born had his natural life divided into periods each of which had its separate and distinctive disciplinary exercises. The various castes and guilds were dominated by discipline, any departure from which was considered an *adharma* or sin. The numerous *Bratas* and *Pujas* which were so lavishly prescribed were after all so many aids to discipline. But one of the worst and most mischievous effects of the contact with Western civilization has been the disappearance of the old rules of discipline while European methods have also been completely ignored. Discipline has been banished from home as well as from school and public life. The child is spoilt and pampered at home, and at school the various rival institu-

tions seek to attain popularity at the expense of discipline. Woe betide the hapless teacher who may still cling to such old world notions as "spare the rod and spoil the child," for though the zenana system luckily protects him from the biting tongue of the fond mother, he is not safe from the avenging fury of the irate father, who, if he cannot administer lynch law himself, rushes into court, where the best legal talent is arrayed not on the side of the poor teacher, but on that of the aggrieved innocent!

Similar disregard of discipline is observable in every direction. In Europe every one who is entitled to wear uniform takes a pride in appearing in it. But in our country those who have uniforms will not put them on except under compulsion. In the Government offices the clean and decently clad old class amia is gradually giving way to the English knowing clerk who affects all kinds of slovenly and nondescript costumes. Some of the instances given above may not be of intrinsic value, but they are all indicative of the general decadence of discipline. Is it not time, gentlemen, to review the situation calmly, dispassionately and earnestly, ascertain the nature and extent of the evil and apply a remedy? Discipline must begin at home and the first lessons should come from the mother. Parents and guardians should see that out of school hours the boys remain under proper supervision. They should also support every effort made to enforce discipline at school, and the educational institutions should combine to maintain a high standard of discipline. Discipline is no doubt unpleasant and irksome, for it imposes restraint upon individual liberty, but it is wholesome and beneficial in the end. The plant has to be pruned to promote its growth and symmetry.

Coming generations should clearly perceive that without ready obedience to authority, without willing subjection to discipline, they cannot individually achieve success, nor collectively secure a place in the comity of nations.

## ସାହୁବିକ ସମାଚି

କଲିତବା ମେଲେଣେ ।

ଦେଖିବା ଏବଂ ମେଲେଣେ କଲ ମିଳ ଉପରୀରେ  
ମିଳ ଆମା ବିଲାଙ୍ଗେ କୁଳ ମେଲେଣେ ଏବଂ ଏବଂ  
କୁଳ ମେଲେଣେ କଲ କଲ ମେଲେଣେ ଏବଂ  
ଏବଂ ।

ମେଲେଣେ ଗୋଟିଏ କୋ ମାନ୍ଦେଣେ ଏବଂ  
କଲିତବା କାହା ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ମେଲେଣେ ।

କୋ ମାନ୍ଦେଣେ କାହା ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଏବଂ  
ମେଲେଣେ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

କୋ ମାନ୍ଦେଣେ କାହା ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଏବଂ  
ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

କଲିତବା କାହା ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଏବଂ  
ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ  
ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ଏ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ଏ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ଏ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ମୋହନ ପାନକ କାହା ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଏବଂ  
ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ  
ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ  
ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ଏବଂ ।

କୁଣ୍ଡୀ ପ୍ରକାରେ ଫଳଙ୍କ କଲ ହୋଇ କି ଅଗାହ  
ପ୍ରତ୍ୟେ ଦୂର୍ଲଭ ଅଶ୍ଵା ସମୁଦ୍ରରେ ବୋଲାଇଛନ୍ତି । ସାଇଦିନ-  
ପରି ଫଳଙ୍କ କଲ ହେବେ କିମ୍ବା ଏହିକିମ୍ବା କରିବାର  
ବ୍ୟଥ । ମାତ୍ର ଦେଖାଇଁ କିମ୍ବା ଅଶ୍ଵାରେ ଯେବାକି ଏହିକିମ୍ବା  
କରିବାରେ ଏବଂ ଅତି ଉଚ୍ଚତାରେ କିମ୍ବା ।

ମନ୍ତ୍ର ଦେଇଲ ହେବ ସାହିତ୍ୟ ପୁରୁଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ  
କାଷାତ୍ ଦଶହାବୁ ଯନ୍ତ୍ରଣେ । ବନ୍ଦାନ୍ତରେ ପିଲଠାରେ  
କାମର ସୀ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷ ସଙ୍ଗାଳ ପରିବ ବନ୍ଦାନ୍ତର  
ପାଦ ଛିନ୍ଦିବ ।—ହେବିବ ଘାଡ଼ିଟା ବୁଦ୍ଧି ।

ଦାନ୍ତ ମହିମାର ମାଟେକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା  
କିମ୍ବା କାମକ ଏହ ଆମମୀ ଗଣ୍ଡେ ହଜାର ପଥର ଫୋରାଇ  
ରଖି ଏହ ଅଧିକର ଅଭାନୀର ବ ୧୯ ତାରିଖର  
ମୋରତ୍ତା ।

ମେଠ କୁଣ୍ଡି କର ଏନ୍ଦରାବାବଳେ ଗୋଟିଏ କବି-  
ତାଙ୍କ ବାରାନ୍ଦା ଶାପକ ବନ୍ଦିତକି । ଏହିତ ଚତୁରୀକଥା  
ଲେଖିଥିଲା ଅର୍ଥ କାହାରୁ କହିବାକି ବିଳାର୍ଯ୍ୟକଥା ବନ୍ଦିତକି  
କରିବାକି ।

ପୁଣ୍ୟପରାମାତ୍ର ।

ଏବେଳକରେ ଯୁଗମଣିତା ଜଗ ହବାକୁ ସମ୍ପଦିତରେ  
କାହାର କମାନ୍ସରେ ଦୃଢ଼ ହୋଇଥିଲା । କୃଷିକମାନ୍ସର  
ପରେ ଉଚ୍ଚ କିଣ ଅଳା ବର୍ଷର ହୋଇଥିଲା ।

ବୋଲିମୁଣ୍ଡପାତ୍ର କିମ୍ବା କାହିଁକି ପଥ କନ୍ଧିଷ୍ଠିତ ହେବାରେ କାହାର ବହୁଗାରେ ହୋଇ ସତ୍ତରରେ ପ୍ରତିବି ଦରାଇବା ଚାହିଁଲାମାର ଅଳକାନ୍ତି କାହାର ଜାହାନ ଏକବ୍ୟାପ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ମେଳେ କଷାକ୍ରତ୍ରବ୍ୟାପ କିମ୍ବା ସତ୍ତରରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖାଯାଇଛି ।

ପ୍ରଦୀପ ମନେକାଳୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭୂଷଣ ଶାଖକର ହେ,  
ଏବେଳେ ବୁଲୁଷ୍ୟ ଅଛିଲା ଯିବେଶରେ ଚୌକାତୁଳ  
କଥା ଯାଇଥିଲେ । ତୁର୍ଣ୍ଣମନବ୍ୟକ୍ତି ଚୌକାଟ ଜଳସନ୍ଧି  
ହେବାକୁ କରି ଗାନ୍ଧି ଦୂରତ୍ଵରେ ବିକାଳମୁଣ୍ଡ ଘଟାଏ ।

ଅନ୍ୟମାଳିର ମାଳମୟୁ ବଲେଖିତର ସାହେବ ପାଦକ  
ତଥ ପାଦଧରେ । କଲାବା ସଥରେ ଫେହିବାକେବେ  
କୋଣାକୁରେ ଛାଇବୋଟି ହଠାତ୍ ଦିକ୍ଷମୟ ହେବୁ । ମାତ୍ର  
ଏବଂଶେ ଏହି ସେ ମାତ୍ରହେବ ମହାବୟୁ ବଜା ପାଇ  
ଅନ୍ୟମାଳି ।

ପାଇଁ କରିବାର ନିଜରହାମା ସ୍ଵର୍ଗରୁଷେ ଦେଖାଇ  
ଦେଖା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସ୍ଵର୍ଗରୁଷେ ମହାରାଜ, ଶ୍ରୀକୃତ କାରୁ କଳାକାର,  
ଯାହାମୁଣ୍ଡ ସବୁ କାରୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଯାହାମୁଣ୍ଡ ଏବଂ  
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଅଜ୍ଞ ଧାରା କଲା ହୋଇଲା ଯେଥାମାଟି ଦେଖିପା ଆସି  
ଏହା ଏକଶଙ୍କ ସହିତ ପନ୍ଥରେ ସୁରକ୍ଷାତର ଅଟିଛି ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ପରେବକଳ ମନ୍ଦିର କିମ୍ବେ ଅମ୍ବେ  
ମାତେ ଦାସୀ କୋଷ୍ଟ ।

ପ୍ରକାମାଳ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କିଛିଲାଗାହିନୀ ପତ୍ରୀ  
ଦକ୍ଷ ନବାବସ୍ୱ ସମୀରେଣ୍ଟ

ପାତ୍ର କଲ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନେ କଥାଗୁ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ  
ଅପ୍ରକଟ ବିଶେଷ ଲକ୍ଷଣିକା । ଗାଉ, ଘଲଦ,  
ପ୍ରାଣିଦ ମଳ୍ଲ ପାଇଁ ସ୍ଥାନକ ଅକେକ କଥାଗୁ ଜନ୍ମ

କୁଆଳୁ । ମାତ୍ର ପ୍ରାମଗନ୍ଧମାନେ ଏ ସନାଦ  
ବଜ ସରକାରଙ୍କେ କ ଦେଇ ସବୀ କାଣ ହେଉ  
ଅଛି ବିନ୍ଦୁ ଅଥବା ପାଶ କଣ୍ଠୀ, ହାଡ଼ିମାନ୍ଦି  
ପ୍ରାମ୍ଭରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘୋଷମାତ୍ର ଦହିଥାଲୁ ମନୀ  
ମହୋଦୟ ତିନେ ମଧ୍ୟଶଳ ଗସ୍ତରେ ବସନ୍ତମାନ  
ହେବା କାଳରେ ଏ ଦ୍ଵାରା ବିଷୟ ଜଣା ପଡ଼ି-  
ବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମରେ ଥିଲେବା ଜାଣ  
କରିଥିଲୁ ଯେ ସେଇଁ ମାନରେ ବିଷୟ ମତ  
ହେବ ସେ ପ୍ରାମର ସରବରତାର ଓ ତୌଳି-  
ଦାରମାନେ ଉଚ୍ଚଶାନ୍ତି ଘଜର୍ଦାରରେ ସମାଦ  
ଦେବେ ନଳୀ ମହୋଦୟ ମୟୁଂ ବା ପ୍ରଥାନ  
କାନ୍ଧା ପଠିଥାର ବ୍ୟାଗକ ମାରିବେ ।

ଶ୍ରୀକାର୍ତ୍ତ ଗଜା ମହୋଦୟ ସହସ୍ରାବ୍ଦ ଟଙ୍କା  
ବ୍ୟୟରେ କଲିକଟାରୁ ଗୋଟିଏ ଦୂରତ୍ତ ପ୍ରଧା-  
ନଳ ଶୁଦ୍ଧକର ଥାଣ ଛାବି ଦୂରରେ ସମ୍ମାଧିତ  
କରିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀକାର୍ତ୍ତାକାର ନାମ “ବିଶେଷ  
ପ୍ରେସ ” ଦଥ୍ୟାନଥାରୁ । ବାହୁଧୂର୍ମିଙ୍ଗ ଫଳ  
ଦୂରଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଧା-  
ନୋଇ କଲାପୁ ଅକଷର ସାମନ୍ତ ଥମଳ ଓ ଦୂର-  
ମେଲମାନଙ୍କୁ ବିଭରଣ କର ଦୋରଥିଲା । ଶ୍ରୀ  
ସମୟରେ ଗଜା ମହୋଦୟଙ୍କ ସମବିଦ୍ୟାହାର-  
ରେ ଗୋଟିଏ ସର ଦେଖ ପ୍ରାୟ କି ୫୦ ଟଙ୍କା  
ଦୂରପ୍ରିତ ଥିଲେ ଅକର୍ତ୍ତର ଘନାଧକ କାଳରେଣ୍ଟ  
ଓ ବ୍ରାତ୍ରିଶ ଘୋଜକ ଦୋରଥିଲା । ଜାର୍ଜ ପ୍ରେସର  
ବେଳେଣେ ପଦରେ ବାବୁ ଗାନ୍ଧାରି ମିଶ୍ର  
ନଥଙ୍କୁ ଦୋର ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଲାଇ  
ଅଛନ୍ତି ।

ସବେଏବସ୍ତଳ ବଜା ମହୋଦୟ ଗଲନ୍ତମାସ  
ରା ଏ ରକ୍ଷତାରୁ ହି ଲିଲ ହୃଦୟ ସପ୍ତାପିତ  
ନିଶ୍ଚିନ୍ଦିତ ରହି ଲୁହି ସ୍ଵର୍ଗକୁ ମାନନ୍ଦର ଦୟାଲୁଙ୍କ  
ଲରେ ପରାଗର କରଇଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି । ବନ୍ଦବ ପ୍ରତି  
ନାନଙ୍କ ସକାଶେ ବଜା କେବଳରେ ଧରି  
କରିବାରୁ ବନ୍ଦୋଦୟ ହୋଇଥିଲା ଏହି ନିରାଜ  
ଗପକ ଶିଥିମାଙ୍କ ବଜା ମହୋଦୟ ବଜକୋ  
ପରୁ ସଥେଆହିବ ସାହାଯ୍ୟ ଦାତ କରିବାର  
ବନ୍ଦୋଦୟ କରଇଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି । ସୁମୋଗି ବଜ ଶିଷ୍ଟକ  
ନାରୁ ଦେମନ୍ତକୁମାର ଘୋଷ ମହୋଦୟ ଉଚ୍ଛି  
ଶିଖା କାହିଁର ତତ୍ତ୍ଵବିଧାରକରେ ନିଯନ୍ତ୍ରି ଦେବ-  
କରୁଣାରୁ ଅଶା କରିଯାଏ ଯେ ଶିଖାର ପ୍ରକଳ୍ପ  
କରିବାକ ସଂପ୍ରଦୟ ହେବ ।

ବିଜ୍ଞାନରେ ପରିଚାଳନା କରିବାର ଅନେକ ବାଲଦିକ କଟକ ଦେଖାଇଲୁ ଯୁଲରେ ପ୍ରତିକଳ କରୁଥିଲାଣ୍ଡି । ନିଃପ୍ରକାଶ ଶିଖମାନଙ୍କୁ ସାହାରୀ କରିବା ସାଇଜର ପ୍ରକଳନ ଧର୍ମ ।

ଶାକା ମଟ୍ଟାଦୀପୁ ବଜ୍ରି ପାଇବାର ଅଳ୍ପଦିନ  
ମଧ୍ୟରେ ହୁଲିଗୋଟି ସତକୁଣ୍ଡାଳ ଲଭ୍ୟବାରୁ

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଭାବ ପ୍ରାଚୀନତା ହୋଇଥାଏ  
ଅଛନ୍ତି ।

ଅହ କିନ୍ତୁ ସଜବାରୀରେ ପ୍ରଦି ରହିବାରହିଲ  
ଗୋଟିଏ ସର୍ବ ଫୁଲ ସର୍ବାଚିର କାମ କଣେଇବନ୍ଦୁ  
ଉଛଳ ସାହୁର୍ଥ୍ୟ ସମାଜେରମା ସମେତ, ଏହା  
ଉଛଳର ସବୁଜ ସୁଧରିତିର । ସର୍ବାଚି ଅଳକୁ  
ସାରବର୍ଷ ଦେବ ନିର୍ମାଣରେ ଚଳ ଅସୁଥିଲୁ ।

ଗଳନବର୍ଷରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗଢ଼ିଲାଗର  
ସୁଧରେଖେଣ୍ଠେ ବାହୀ ସାହେବ, ଅନୁଗୋଦର  
ମହିମାବର ତଥୀଟି କମେଶନର ସୁଧି ସାହେବ,  
ତୁମ୍ଭୁ କୁ ଲଜ୍ଜିନୀମୟର ବାହୁ ବଞ୍ଚିଗତକୁ ମଜୁମ-  
ଦାର ସାଧୁ ସାହେବ, ଗଢ଼ିଲାଗର ଆଶ୍ରମୀଆ  
ସୁଧରେଖେଣ୍ଠେ ବାହୁ ସୁଦ୍ଧାମତକୁ କାଷ୍ଟକ ଓ  
ଅନୁଗୋଦର ଉପାର୍ଥ ତଥୀଟି କମେଶନର  
ବାହୁ କାଷ୍ଟକାନ୍ଦ କାଷ୍ଟକ ପ୍ରକାଳ ମାନ୍ୟଜଗାନ୍  
ବନ୍ଧୁମାନେ ଏ ସାହୁ ପ୍ରକାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି  
କୁସୂରୀ ପ୍ରକାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବେଳା ସହପଦେଶ ଦେଇ  
ସାହୁଥାବୁ ଅମ୍ବୋମାନେ ସେ ମହୋତ୍ତମାରଗଣଙ୍କ  
ନିକରରେ କୃତଙ୍କଳା ପାକାର କରୁଥିବୁ ।

ଧର୍ମହାର ଏଠାର ଉଦ୍‌ବଳିମାନଙ୍କର ପର-  
ମୁରେ ସେହର ସୌଜନ୍ୟ ଓ ସୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜନ୍ମଥିଲୁ  
ତାହା ଦେବିଦେଶିକ ହୃମଶକାଶ୍ଵମାରେ ପ୍ରକାଶ  
ବଚୁଥିବାରେ ଅଧିକ୍ୟ ଦେଖାଇବା ଅନୁଭବ ।

ଅହି କିମ୍ବାର ଭିତ୍ତିରଦିନରେ ପୁରୁଷୁ ପ୍ରାୟ  
ମା ୧୭ ଲଲ ଦୂରରେ ଦୂଲଙ୍ଘର କାମକ ଗୋ-  
ଟିଏ ଖାନ ଥିଲା । କ୍ରାମଟି ଅଛି ସାମ୍ବାନକର ।  
ସବ୍ବକା ସନିକଟଙ୍ଗ କାରୁଆଁ ପାହାଡ଼କୁ ଗୋଟିଏ  
ସନର ନିର୍ଭବ କହିଗଲି ହୁଏ । ତେବେଳାକାଳର  
ବଧିଲାସ ସହିତ ଭୁଲନା କରିବାକୁ ଗଲେ  
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଦୂଲଙ୍ଘର ପ୍ରାୟ ପରିଚାଳକ  
ଦୂର୍ଯ୍ୟରେ ଦୂରପରି ଜଣା ପଡ଼ିବ । ଖାନବାଧୀ-  
ମାଳେ ଇତ୍ତାମତେ ଅପାଶାୟ ମନ୍ଦରକୁ ଜଳଷ୍ଠେ  
କେଇ ଏକ କିମ୍ବାଦ ସମ୍ଭାବନ କରନ୍ତି । ଏମକୁ  
ଜୁଦାଯାଇ ପାରେ ଯେ କିନ୍ତୁ ଦେବ ଏକବର୍ଷ  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର୍ବୀ ନ କରେ ସବା ଏ ପ୍ରାୟର  
ହୋଇଥିମନେ କିମ୍ବା ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ଭଲଭବର୍ଷ ଗଜା ମହୋଦୟ ସେ ପ୍ରାକତି  
ଦିଗ୍ନିଧିଯାନ ଦୋଷ ସେ ପ୍ରାମର, ଶୋଭ ସନ୍ଧା  
ଶନରେ କମୋହିତ ହେବ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ  
ପୁରମ୍ୟ ଉଦ୍‌ବାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ତଣ୍ଡରେ ଅମ,  
ପଳକ, ତାଳ, ରୁଥ, ବମଳା, ଲେମ୍ୟ, ପରତ  
ପ୍ରଭୁତ ବିବିଧ କାଳୀପୁ ଦୂର୍ଧ ସେଧର ବଜୁଆରାନ୍ତି  
ଏବଂ ଶୋଟିଏ ମଳେରମ ସଜ୍ଜପ୍ରାଙ୍ଗଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ  
ହେବାର ଆପ୍ଯୋଜନ ହେଉଅଛି ।

ପୁନଃ ସେହି ବୁନ୍ଦରୁ ଧାରାତରେ ଗୋଟିଏ  
ମନ୍ଦର ନିର୍ମିତ କରି ମହାବେଦଙ୍କ ପରିମଳୀ



To THE EDITOR, UTKAL DEEPEKA,  
CUTTACK.

Dear Sir,

To you are due our best thanks for recommending to the notice of the authorities the petitions submitted by some litigants before the District Judge of Cuttack for transfer of certain cases from the file of the 1st Munsif. The petitioners have, among other reasons, stated that owing to the contemplated marriage of a son of Babu Parbati Churn Chakrabarti, a pleader of the local Bar, with a daughter of the 1st Munsif of Cuttack, Parbati Babu wins all the cases he appears for before the 1st Munsif. We are very happy to hear the District Judge has ordered for enquiry into the matter. The 1st Munsif has endeared himself to many by his uprightness and amiability and Parbati Babu has had the leading practice in the Cuttack Munsif's court for nearly thirty years. We will be glad to see them—and we are sure they will—come out without the least slur on their characters. The credulous public must be made to understand that educated men sitting in courts of Justice do not allow ties of relationship or friendship to weigh upon their better sense. Connexions exist, as are also to be formed—two of our popular pleaders, Rai Bahadur Hurry Bullabh Bose and Babu Janakinath Bose, are related to the present District Judge of Cuttack—but that is no reason why people should be in a hurry to attribute to their betters the failings that cling to their every-day life.

### **Justice.**

ବ୍ୟାପକ ।

ଦେବକ ଶାରଳାଦାସଙ୍କ ବିଜେତା ।

## ମହାଭାରତ ।

ଏହା କେତ୍ରଧାରୀବୟକ୍ତି ପରମାଦରଶୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ  
ଏ ବୃଦ୍ଧତ ପ୍ରକ୍ଳାନ୍ତ ଏକାବେଳକେ କୃଷ୍ଣ କରିବା  
ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପରେ ସୁଖ୍ୟାଜଳକ ନୁହେ ସବ୍ରମ୍‌  
ଅଣ୍ଟେ ଶଣ୍ଟେ ସୁଲଭ ମୂଳ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା ।  
ଶୁଦ୍ଧେକ ପରମାରେ ପ୍ରଧାନ ପରିଚାସିତମାନଙ୍କରେ  
ଭାବମୁଁ ବିଶ୍ଵମାନ ଦିଆ ହୋଇଥିଲା । ଅଦିଶବ  
ମୁଁ ଯେ ମଧ୍ୟପଦ ମୁଁ ଯେ ସଜ୍ଜପଦ ମୁଁ ଯେ ବନପଦ  
ମୁଁ ଯେ ବିଶ୍ଵପଦ ମୁଁ ଯେ ଶ୍ରବ୍ଧପଦ ମୁଁ ଯେ ଧର୍ମପଦ  
ମୁଁ ଯେ ଦେଶପଦ ମୁଁ ଯେ କୃତ୍ୟପଦ ମୁଁ ଯେ କୃତ୍ୟପଦ  
ମୁଁ ଯେ କାର୍ତ୍ତିବୀପଦ ମୁଁ ଯେ କାର୍ତ୍ତିବୀପଦ ମୁଁ ଯେ କାର୍ତ୍ତିବୀପଦ  
ମୁଁ ଯେ ଆଶ୍ରମେଧପଦ ମୁଁ ଯେ ଆଶ୍ରମେଧପଦ ମୁଁ ଯେ ଆଶ୍ରମେଧପଦ  
ମୁଁ ଯେ ସୁର୍ବାତେହଶ୍ରମପଦ ମୁଁ ।

ଭାବିତରୁଣାରେ ମୁହଁର ଦୋର କଟକ  
ଭରାଦଳାରସ୍ତ ଦଟକ ପୁଣିବନ୍ଧାନିଙ୍କ ସଥା  
ଲୟରେ ଦିନମ ଦେଉଥିଲା ।

## ବିଜ୍ଞାପନ

ପ୍ରସାରେ ଅବିଗାସ୍ତ ।      ବିଦ୍ୟା ଜଗତର ସୁଗୀଳ

ବ୍ୟାଖ୍ୟ ଲଗଭର କୋହୁନର । । ।

ଅମେରିକା ପ୍ରଦେଶସ୍ଥ ନିଜୀସ୍ଵର୍ଗ କଗରର  
ଦିଲ୍ଲୀରାଜନାମା ତାକୁର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ମେଳର ଏହୁ,  
ଏ, ଏହୁ, ତି, ସାହେବଙ୍କ ଅଧିକତ

ଛାଇବିଟେ ସାଇଂସା ।



ଭାବରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଧାନ ଦେଶ ଦେବୁ ଏତ-  
ଦେଶବାସିମାନଙ୍କର ଅଳ୍ପବୟସଠାରୁ କହିଯୁ  
ଗୃହଲୋକ ଉପରୁତ ହୁଏ ଏହା ତାହାର ଅପରିମିତ  
ଅଛିତାଚରଣର ବିଷମୟ ଫଳରୁ ଯେ ସମୟ  
ଯଶଶାଦାୟକ ହୁଏଥାଏ ଶୁଭ ଓ ଉତ୍ସବମଜ୍ଜୀଵୁ  
ଧିତା ଉପରୁତ ହୋଇଥାଏ ତାହାର କବଳରୁ  
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଭାବରେ ବାସିମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ରତା ହେବାର  
ଦୌର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାପନ କରୁଛିବିଜ୍ଞାନକ ଆପଥ  
ପ୍ରକଳିତ କୌଣସି ବିଜ୍ଞାନ ପଦବିରେ ଅଜ-  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ଲାଗୁ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର  
ନିର୍ମାଣ କଣ୍ଠୀଦୟ ଓ ଆପଥ ବନ୍ଦବସାୟିମାନଙ୍କ  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାନ୍ତୁବେଥରେ ଲା ସ୍ଵାର୍ଥର ବନ୍ଦବର୍ଗରେ  
ଯେ କେବଳ ୦୩ାର ଅଧିକତାରୁ ତାହା ନୁହେ ।  
ଆସଥା ଭୂତ ଆପଥର ଫିଲ୍ୟରେ ବିପରୀତ ପଳ  
ହେବାର ହେଖାଯାଏ; ସ୍ଵଲ୍ପବିଶେଷରେ ସବି  
ବିଚାରଣ ବିଜ୍ଞାନକ ଆପଥରେ ଉପକାର  
ହେଖାଯାଏ ସତ୍ୟ ! କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକରେ ବିଜ୍ଞାନରେ  
ନା ହୃଦୟର ଅଭୟମରେ ପୁନର୍ବନ୍ଦମଣ୍ଡଳ ହୋଇ  
ଥାଏ । ଏହି ସତଳ ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେରନା କରି  
ତାହାର ପ୍ରକୃତ ଆପଥ ଆକାଶର କରୁଥାରେ  
ଗତ କ ୧୦ ମୀ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଅଭିନନ୍ଦିତ  
ଅଭିଭାବୀ, ଅମାନୁଶିଳ ପରିଶ୍ରମ, ଅଛୁଟ ଅର୍ଥ  
ବ୍ୟୟ, କହି ଅନୁମାନଙ୍କ ଓ ପରିଶ୍ରମ ପଳରେ  
ହିମାଲୟ ପକ୍ଷତର ଉପରେକା ତୁମେକୁ ଉପରୁ  
ଆସୁରି ଦେଖି ଗୁରୁତ୍ୱର କେବେକ ଦୂର୍ଧ୍ୱାଳ୍ୟ  
ଲିହା ଗୁରୁର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶକ ସହିତ କ୍ଲାପରାତିକ,

ଆଭ୍ୟାସକ, ଶୁଦ୍ଧବର୍କକ, ପାରଦିନୋଷ କାଶକ,  
ସୁନ୍ଦର, ମେଥା ଓ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବୃଦ୍ଧିକର ପ୍ରଭାବ  
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶରୀର ସରସଂଗ ଉପଯୋଗୀ ୨୨  
ପ୍ରକାର ଦେଖି ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଜୀବନର ସାରପ୍ରାଣ  
ଏହାର କର ଲଲେକୁଟ୍ଟେ ଅର୍ଥାକ୍ କାହିଁତଣକୁ  
ସଂଯୋଗ ଦୂଳନ ରାଷ୍ଟ୍ରକିନ ପ୍ରକାରଙେ ଏହି  
ଲଲେକୁଟ୍ଟେ ସାଲାହ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ  
ଏତେବେଳ ପରେ ଚକ୍ରା ଜଗତରେ ଏକ ମହାତ୍ମ  
ଅଭ୍ୟାସ ଦୂଷତ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ତମସାନ୍ତର  
ଦତ୍ତାତ୍ରେ ପ୍ରାଣରେ ଏକ ଅଣାର ପ୍ରମାଣ ଜଳ  
ଉଠିଅଛି ! ! !

ଅସ୍ତ୍ରୀ, ଲଭ୍ୟେ, ଅମେରିକା, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ  
ପ୍ରଭତ ମହାଦେଶମାଳକୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିତ୍ରପତ୍ର  
ଓ ଜୀବଧାରଣ ମୁକ୍ତିକାରେ ଘୋଷଣା କରୁ  
ଅଛନ୍ତି ସେ ଶୁଣ ଓ କରସମଜୀବ ଯୀତା ବେଗର  
ଏପରି ସଂଗ୍ରହ ସମ୍ମନ, ସ୍ଥାପ୍ତି କିମ୍ବା କାଳିତବ୍ୟା  
କିଧିଲିପ୍ତବ୍ୟ, ସଖେବିଦ୍ୟ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଭିଷଧ ଆଜ୍ଞା  
ଦୃଶ୍ୟ କାହିଁ । ବାଲପ୍ରାଦ ସ୍ଵଲ୍ପ ଦୋଷରେ  
ଅସାଧ୍ୟକ ମେଥ୍ୟନରେ କା ଅପରିଚିତ ଅନ୍ଧବିଦ୍ୟ  
ସଂପର୍ଗରେ କିମା ଅଧିକ ଅନ୍ଧମୁକରେ ଅଧିକ  
ଚିନ୍ତାରେ ଅଧିକ ସହ ଜୀବରଣରେ, ଶାସନକୁ ଓ  
ମାନସିକ ପରିଶ୍ରମର ବାହୁଦିଲାରେ, ପାର୍ଵତୀଙ୍କ  
କ୍ୟାମ୍ପି ପ୍ରକାଶର ସୂର୍ଯ୍ୟଭାସେ ତ୍ରମରରେ ଅଶ୍ଵପୁନ୍ତ  
କର ସ୍ଥାନରେ ବାହୀ, ଆରଦ ମିଶ୍ରିତ ବି  
ଜ୍ଞାନରଣ କିମ୍ବା ଭିଷଧ ସେବକରେ, କିମା  
ମାଲେରୀଯ ଓ ଉପଦର୍ଶ ବିଷ ପ୍ରଭୁତ ଧରାରେ  
ପ୍ରବେଶ ହେବା କାରଣକୁ ଯଦି—

ଶୁଣ ଦୂରିତ ହୋଇ—ଆଜୁ ଦୌର୍ବଳୀ  
ସରୁଷ୍ଟର ଦନ, ଶୁକର ଭାଇତା, ଅନିତା ଏ  
ଅଛ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକାରେ ରେବଧିପାର, ସନ୍ଦର୍ଭାସରେ  
ସମ୍ମର୍ତ୍ତି ବା ଅନ୍ତର୍ମର୍ତ୍ତିରୁପେ ଅନ୍ତମ, ଉଚିତକୁଣ୍ଡଳକର  
ସ୍ଥାନୀୟ ଅଙ୍ଗର ବୋମଳତା, ମେହ, ପ୍ରମେତ,  
ଶୁକମେତ, ପ୍ରସାଦସହାୟ, ପ୍ରସାଦ ସଙ୍ଗରେ  
ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଅବା ଅଲକ୍ଷରେ ଶୁଭପରଳ, ଲୁଗାରେ  
ଦାର ଲୁଗିବା, ପ୍ରସୁଦେଖ, ମଳର ବେଗରେ ଶୁକ  
ନିର୍ଗତ ହେବା, ଶୁକର ସମ୍ମାତ ଜୁପର ଶକ୍ତିର  
ଅଭାବ, ଧାରଣା ଶକ୍ତିର ଘାନ, ଧୀମୋହ ଦର୍ଶନ  
ତା ସ୍ଵର୍ଗନ ମାହେ ଦିମା ସାମାଜିକ ସହିବାସରେ  
ଶୁକପାତ, ମୁଦିକୁଣ୍ଡଳ, ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅଳ୍ପ ବା  
ଅଧିକ ପରମାଣରେ ପ୍ରସାଦ ହେବା, କହମୁହ  
ପ୍ରସାଦ ଲୁଲ ବା ଗୋଲିଆ ହେବା, ସୁରଣ ଓ  
ଚିନ୍ମାରୁର ଦ୍ୱାସ, ବେଶର ଅକାଳ ପକ୍ଷତା,  
ଚଢ଼ିପଢ଼ା ସରବା, ସାମାଜିକ ଭାବରୁ କୋଷ,  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିତା, ସାହାସ ଓ ଭୃତ୍ୟମ  
ସ୍ଥାନତା, ସାମାଜିକ ପାଇଶମରେ ବା ନିଦ୍ରାର ସମ୍ବ୍ୟରେ  
ଦର୍ମି ନିର୍ଗତ ହେବା, ମସିଦର ସମ୍ବ୍ୟର

ଶୁଣନ୍ତା ଓ ଦୂରନ୍ତ ଓ ସେହି ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠର  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଠର ଗର, ଦେହ ଚୂର, ଶୁଣ ଓ ଆପ୍ନାକ  
ନ୍ୟାୟଧିକାରୀ, ପରିପାଳନ ଏକାର୍ଥ ଜୀବନ, ଅନ୍ତ,  
ପରି ଜୀବନ, କେବୁଳକି ବସ୍ତୁକଲ୍ପନ, ବାବ,  
ଗୋଢ଼ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳା, ଦୃଶ୍ୟକ, ଚିତ୍ର ମହାନ୍ୟ  
ନିର୍ମାଣ ବୋଧହେବା ପ୍ରଭତ ଶୁଣନ ଗେଗ ଦା  
ହେଉପରିବର୍ଣ୍ଣ ଆନ୍ତରିକ ବନ୍ଦିଆସ କମ୍ପ୍ୟୁ ସେହି  
ବହୁ ଜୀବନରେ ସବ —

ବିନ୍ଦୁ ଦୂଷତ ହୋଇ—ରକ୍ତ ପୀଠର ଦୂଷତ,  
ପାବଦବିବୁଦ୍ଧ, ଉପଦଂସ ( ଗର୍ଭ ) ବାତରଳ,  
ଅନୁଷ୍ଠାନ, ମାତ୍ରବଣ୍ଟ, ବାଗୀ, ହାକ ଓ ମୁଖର  
ଜିହରେ ମୋ ଜୀବନେମୁଁସ, ହୋଇ ଓ ବାଜେ  
ପକ୍ଷ ପ୍ରାକରେ ଥା, ମାଘର ଥା, ଦୂରକ ପ୍ରାଚୀ-  
ତଳ ଜାଲୀ ଥା, ଶୋଶହେବା, କାହୁ, ବାହୁର,  
ଉଦ୍‌ବନ୍ଧର, ହୃଦ, ଜାତ, ପ୍ରଦୂରଦୂରମନ୍ୟ କର୍ମ-  
ବେଗ, ଦୂରନ, ସୁରତନ ବାବ, କବା, ଛାତ୍ର,  
କଟା, ସବ, ଦ୍ୱାପ, ପାଦ ଓ ସଙ୍ଗ ସବଳର  
ଶୁଦ୍ଧ, ବେଦନ, କଜଳନ କରିବା, ମୋତ  
ଦୋଷଯିବା, ସେସକିମିତ୍ର ଚଳିଛିଲୁ ରଜ୍ଞି,  
ଦକ୍ଷତଳ ଧୂଳ ଓ ବ୍ୟଥା, ଦକ୍ଷ ବିଶ୍ଵଲମୁଖରେ  
ଦୂରନ, ଶାରା ଲାକାପ୍ରାଣରେ ସାମ୍ପିର ବା  
ଅସାମୟିତ ଧ୍ୟାନ ବା ଗରମି ଫିରଇ କରିପରି  
ହାତର ବା ମୋତ କଳିଙ୍ଗରେ ଗମତାତୀ  
ମୋ ପ୍ରାଦବିଶେଷେ ସାତାମ ବା ବଳା ବଳା  
ଦିନ, କୁଣ୍ଡାର ହୋଇ ପୂର୍ବ ଛଟିବା, ରହୁର  
ଜଳ ପଡ଼ିବା, କଣାହା, କର୍ମପ୍ରାକତା, ମୋତ,  
ଆଜାର୍ଣ୍ଣ, ହୋତୁବକ ପ୍ରବତ୍ତ କ୍ରମମନ୍ୟ  
ଧିତ୍ତା ବା କହିରୁପର୍ବତ ଆବମର ହୋଇଥାଏ,  
ମୋ ଉଦୟକିର୍ତ୍ତ ସେବପଦ୍ମଭର ହୋଇମେ  
ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ, ଦେବେ ଏହି ଶାଳକା  
ଦେବକ କର, ତାତ୍ତ୍ଵଶକ୍ତିର ପ୍ରକାକରେ  
ସମ୍ବନ୍ଧ ଶୁଭପଳ ପଳିବ । ହୋତୁ ପରିଷାର  
ହେବେ, ସୁଧା ବୁଝେ ହେବ । ତିକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ  
ଏବ ଏକମାତ୍ର ଜୀବନ ମୋତର ଅପୋଷା  
ଅନ୍ଧର ଅନ୍ଧମାନ ହେବ । ଏବ ସପ୍ରାଦରେ, ଅଧା-  
କିନ୍ତୁ ଦୂପତାର ଜଣାଯିବ ଏବ ରେଗିର  
ବସିଥ ଓ ହେରିର ଅବସ୍ଥା ଓ ରହୁ ଆକୁ  
ପ୍ରବୃତ ବେବେ କ୍ଷସତାତୀର୍ଥ ଓ ସପ୍ରାଦ ମରିବେ  
ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧପୂର୍ବେ ନିଷ୍ଠମୁଁ ପ୍ରାଚୀ ଅବେଳାନ ଲାଭ  
ହୋଇ, ଶବ୍ଦର ହୃଦୟପୂର୍ବ ଓ ବଳସ୍ତୁ ଦେବ,  
ଦେବକ ଲକ୍ଷଣ ଦୂର ହେବ, ରକ୍ତଶକ୍ତିର  
ହଙ୍ଗୁଣୀ ବିବାଧ ପାଇବ, ସହଦୀପରେ ସମଜ  
ଜହାନ । ଦୂରଶକ୍ତିର ଦୂର ହେବ । ତୁମିର  
ମୁକ୍ତ ଶୋଭକ ହୋଇ ନୁହନ ରକ୍ତଶକ୍ତିପଳିନ  
ହେବ । ଧ୍ୟାନପତ ଓ ନାନ୍ଦିତ ହୋଇଲା ଏବ  
ଅବହମନ ବସିବକ ହୋଇ ଚାର୍ମିତ ଘରେ-

ବିଭ ସ୍ଥାନବିଳ ନଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ନଷ୍ଟ ହାତୁ ସମବୟ  
ପେଶ ପାଇବ ଏବଂ ଅଗ୍ରବଳ ଗାଢା ଉଚ୍ଚଳ  
ରହିବ ।

ନୀତିପରିବାରରେ କୁହାସାଲିଶାରେ ଯେ ଏହା  
କୁମ୍ବ ବେଗର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ମରୋଣ୍ଡପ;  
ସେହେତୁ ପୁଞ୍ଚପରୁ ଯାଦିଲୟ ପଦିକ ଓ ଚକ୍ର-  
ଯାଳୟ ସମ୍ମନେ ଏହି ଧାରା ଜାରିକାଳ  
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ହୋଇ ଉପରେକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରା  
ବକ୍ତିର ଅବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରମାଣ ଦୋଷମାତ୍ରାଙ୍କ।  
ସେହି ଦେବତାର ଚିତ୍ରାଜଗରରେ ଏହା ଶାର୍ଦ୍ଦ୍ରପ୍ରାନ୍ତ  
ଅଧିକାର କରିଥିଲୁ ଏଥରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ  
କା ମାହିତିକାଳର ମଂଦିର ନ ଥିବାରୁ ଅନାଲ  
ଦୂର ବନିତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥବୁଥାରେ ଏ ସହିତ  
ବିଲୁପ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦୂରେ ସେବନ କରିପାରିବୁ।  
ଧର୍ମପଦରେ ସମ୍ମ, ଅନାର, ଓ ପଥ୍ୟପଥିର  
ବିଶେଷ ଚାରିଶିଖ ଛଠିକ ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ  
ପାଇତିତ ଲୋକର ଏହା ଏହମାତ୍ର ବନ୍ଧୁ ! ଧର୍ମ  
ଦର୍ଶକ ସମାଜ ଅଧିକାରୀ !!

ଭୁମ୍ବେ ପାତର ଆଖ—ଏହି ସାଲିପା ସେବକ  
କଳ ଅଛନ୍ତିରେ, ସୁଲଭରେ, ଚିତ୍ତପୂରି ଫଳ  
ସାଦାଯାରେ, ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରୋଗେଦ୍ଵାରା  
ହୋଇ ପଣ୍ଡରେ ପାର୍ଶ୍ଵଜୀବନ ଲାଭ ହେବ ।

କୁମେ ଦଳ ଆଥ— ଏହି ସାଲରୀ ପ୍ରତିବନ୍ଦି  
ଏକମାତ୍ର ଦୂର ସହିତ ମଣିକ କରି ସେବକ କର,  
ଯାଇରୁଥୁ ସ୍ଵପ୍ନାକୁର ଭିଜିର୍ଣ୍ଣ ସାଧକ ହେବ,  
ବନ୍ଦନରେ ନାମ ଅନ୍ତରଣ କରି ପାରିବ ତାହିଁ  
ଏବଂ ଜୟଥା ଅଭ୍ୟାସକୁରେ ସୁକା ଶୁକ ବାରଣୀ  
ମନୋଯୁଗୀଜୀବୀ ଉପର ଦେବ କାହାଁ ।

କମ୍ପେସ ଦ୍ରୁଷ୍ଟିକ୍ୟ—କଲେମ୍ ଟ୍ରୋ ସାଲାହା  
ଯୌବନ ଶତ ପ୍ରାଚୀରେ ହେବାର କହୁଳ  
ପ୍ରାଚୀର ଓ ଅସମ୍ଭବ କରୁଥି ଦେଖି ପ୍ରାଚୀର ଭାବେ  
ଧିକ୍ ଯାଏଁ ମାତେ ଜାଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେମ୍ବେ  
ଏହି



ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଖିର ଜ୍ଞାନ ଉପରେ ଏହି  
ଯୁଗ ଥିଲା । ଯେହିଁ ଥିଲେ ଦୂର ଦେଖିଲା  
ତାହା ବାବା କୃତ୍ୟ, ଯେ କେହି ଉଚ୍ଛଵ କୃତିମ-  
ମଧ୍ୟାକୁ ଧରିବ ଦେଇ ପାରିବେ, ଅଥବା ଆମୁ-  
ଳଙ୍କ ଘରେ ଦେଖିଲା ସାଇଦ କଣ୍ଠର ଗୁଣ ତାହା  
ବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଇପାଇବେ ତାହାକୁ  
୧୯୯୫ ୯ ମେସାହ ମୋହମ୍ମଦ

ମୁଖ୍ୟାଦି— ଲଂଘଳ, ବଜାଳା, ଉତ୍ତରପ୍ରାଚୀ  
କାନ୍ଧାପଥ ସହି ଏକ ସପ୍ରାବ ସେବକୋଷ  
ଗୀ ପ୍ରତ୍ୟେତ ଶିଖି ଉଲ୍ଲେଖନ୍ତ୍ରୋ ବାଲମାର  
ନ ହୁଏବା ଶିଖି ଟ ୫୫, ଟ ଶିଖି  
୩୫, ଉଲ୍ଲେଖନ ଟ ୨୦୯, ଉଲ୍ଲେଖନ ଟ ୨୦୯  
ଅନ୍ଧାଦି— ଏହି ଦେଖିବୁ କାର ହିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ  
ଅଣା, ଡାକ୍ତରମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଖି ଟ ୨୫,  
ଶିଖିରେ ଟ ୧୯, ଟ ଦେଖିରେ ଟ ୧୫,  
ନ ହୁଏବା

ପ୍ରତାରଣାର ଉପରେ ଅମ୍ବେଗାଟେ ବୌଜା-  
ଠାରେ ଏହିଏ କଷ୍ଟକୁ ରହ ଲାଗୁ । ସବ୍ଲ  
ତିଥ ଅମ୍ବେଗାର ମେଘକଳରେବେଳୋରେକାହା-  
ଠାରୁ ନିଜ କଢ଼ାଳଖାକରେ ଦର୍ଶିତ ହୃଦର୍ତ୍ତ  
ସବ୍ରତ ପ୍ରେସର ହୁଏ । ପରାବଳବାହିନୀରେ ମେ-  
ହୌଜିଧ ଜ୍ଞାପାରେ ଦେଖି ପଢ଼ୁଥାଏ ଆପଣାର  
କାମ ଓ ଗ୍ରାମ, ଭାବନାର ଏବଂ ବିଳ, ବେଶେ  
ଦିଇ ଅବଧିତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ କିମ୍ବା; ତାକ  
ହାର ଭାବର ପଠାଇ ଛିଦ୍ରେ ଚାଲୁଥ ଅପାର  
କମ୍ପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ ।

ଅମ୍ବାନଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାର ପଠାଇବାର ଠିକଣା  
W. MAJOR & Co. } କୁଦାଳ, ହସତ ଏଣ୍ଡରେ  
Barabazar Medical } ଚାଟନାଳାର ହସତ ଏଣ୍ଡରେ  
Laboratory Calcutta } କିନ୍ଧୁରାମ ନାଥରେ

**TELEGRAPHIC ADDRESS.**

"MAJOR" Oalcum

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର ଛାଡ଼ା ଗ୍ରାହିତାକୁ  
ଆଜିଥିଲେଇସ୍ ସକଳ ଧୂର ଦେଖ ଦିଲେ  
ଦୂଲ୍ହରେ ଅମୃତାକୁ ଏହେଠି ଦିଲାଗଠି  
ହେବିଶବ୍ଦ ବରଷାଏ, ଘର ଓ ବାହ୍ୟକାଳୀନ  
ସମ୍ବନ୍ଧ ଚଲନ୍ତିରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାହାରାଏ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀ

## ପାଦ୍ମର ଅବ୍ୟଥ ମହୋନ୍ଧି

ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଦା ୯୦ ମୀ ଲୁଗଣା ଅନ୍ତର  
ଏବତ୍ତବାତାକୁ ଛା ତବା ସର୍ବିନ୍ଦୁ ହଶ ଲୁଗଣ  
ଗାମାଛ । ସମ୍ପଦାର ଦ୍ୱାରେର ଏବାପର  
ଭିଜାଥି ପୁଣି କୁଳା ଯଦିଶା କିମ୍ବା ଅଶ୍ଵ ଫଳ-  
ଦାୟକ ଜୀବି ସର୍ବିନ୍ଦୁ ହିଙ୍ଗସ୍ଥ ଦେଖା କାହିଁ  
ନାହିଁ । ଶତ ଶତ ଚନ୍ଦ୍ର ଏହି ଜୀବିଷର କୁଳ  
ବର୍ଣ୍ଣନା କର ମୁକ୍ତବସ୍ତରେ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଲି

ଜୀବନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମେ ସାମ୍ବଲିମୁଣ୍ଡର ଏ କାମ ଆମ ଡାକଗର କଲ ଏବଂ କାହାର କଥା  
କେ ତଥା ଜୀବନ ଅବଧିର କ ଲେଖିଲେ  
ଜୀବନ ପଠାଇବାର ବାବା କିମ୍ବା ଉପରୁକ୍ତ କୃଷ୍ଣ  
ମାପଦାତା ।

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାନ୍ତ  
ଶ୍ରୀ ସୁମିତ୍ରାରାଜ ମହାନ୍  
ମେଲ୍ ଉତ୍ସବ ପ୍ରେସ୍, ବାଲିକାର୍

# ପ୍ରମାଣିତ ପ୍ରଯାତମାନ ବା

# THE UTKAL DIPIKA.

८७८

ପ୍ରକାଶକ

CUTTACK, SATURDAY THE 5TH OCTOBER 1901.

ଦି ୨୦ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୦୫ ସାଲ ଶକ୍ତିବାର

ଅବ୍ରମ

6 常文

ପ୍ରଥାବେଳୀ

195

**WANTED.**

An Amin for surveying the demarcated boundaries of the forests of the Angul Division Orissa for a period of four months. The pay while employed on field work will be at Rs. 20 per mensem and when engaged at Head-quarters on plotting work at Rs. 15 per mensem. Applications for the post will be received by the undersigned up to the 31st October, 1907.

Dated Angul } Sd. R. G. HANNAH  
28-9-1901. } Extra Assistant  
Conservator of Forests,  
Angul Division.

## NOTICE

It is hereby notified for public information that a sum of Rs 20. Twenty only (excluding interest accrued to date Rs. 33-3-6) lodged in the Balasore Post office Savings Bank on account of security deposit of late Burkundaz Omrao Sing son of Gopal Sing by caste Rajput resident of Shaik Bazar Cuttack is outstanding in the books of this office. Unless claims are preferred within three months from this date, by the party or his legal heirs for the refund, the amount will be credited to Government.

Balasore Executive Engineer's office  
The 16th September 1901 } Sarat chandra Chaudhury Accountant For Executive Engineer Balasore Division

**NOTICE.**

Applications are invited for the following  
Temporary appointments in connection with  
the revenue settlement of the Baramba Killa  
to be undertaken from the beginning of the  
next Calender year. Applicants to state age,  
qualification, and past services. Preference  
to be shown to those who have served  
creditably in the Orissa Settlement. Applica-  
tion to reach the undersigned before the 31st  
October next.

One Kanongos	at Rs. 75 per month
One Head Moharir	@ Rs. 40 "
One Moharir	@ Rs. 25 "
One Nazir	@ Rs. 15 "
Four Surveyors for laying out village boundaries	@ Rs. 25 each
Four Head Amins	@ Rs. 15 each
Forty Amias	@ Rs. 12 each
Baramba Manager's Office, Dated the 7th September 1901	M. M. PATNAIK Manager

ଶ୍ରୀ ଅପଣ ।

ଥଳ ବିହାରେ ପ୍ରକଟ ମାଧ୍ୟମପତ୍ରଙ୍ଗଠନଙ୍କୁ କବେଳିକରେ ଏକଜଣ ଅଣ୍ଟିଷ୍ଟୁଡ଼ୀ ମେଲେଖିଛନ୍ତି  
ମୁକୁରର ହେଠାର ଶ୍ରୀବିଜ୍ଞାନ ସ୍କୂଲରୁ ଏତକୁବୁ  
ଜଣାଇ ଦିଅସାଇତ୍ତର କି ଯେ ସେଇମାନେକେ  
ଏକଟ୍ରାନ୍ସର୍ ପାଇଁ କରୁଥିବେ ଏବଂ ଜିନିହାନେ  
ସିରପ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ବହୁଦର୍ଶିତା ଲାଭ  
କରୁଥିବେ ଏପରି କାହିଁ ଦେଖି ମୁକୁରର  
ଦସ ଯିବ । କର୍ମଚାରୀମାନେ ଥକୁବର୍ଜି ମାଧ୍ୟମରେ  
ତା ୧ ରଙ୍ଗଠାରୁ ତା ୧୫ ରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ  
ଅପରାମ୍ଭ ପ୍ରଣାମପତ୍ର ସହିତ ତିନ୍ତି ସାରି  
କାର୍ଯ୍ୟକଠାରୁ ଉତ୍ସାହ ପଠାଇବେ । ଏହାରେ ପରି ବେଳେ ମହିନେମାତ୍ରରେ

ମେଲେଇର  
ବାତୁ ବିହାରକାଥ କରଦେବ  
*Manager of Aut.*

ନେତ୍ରିଂସ୍କପ୍ରାଣ ।

ଏହିରେ ପଞ୍ଚଥୀଶ୍ଵର—ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ, ମହାଭାଗିତ, ବିମାସକ, କରିବନ୍ଧ ଓ ନୃଦୟବିମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ତରିକେ ବାହୁଦ୍ୱାଳେ ଯୁଗେ ସନିବିଷ୍ଟ । ଏହାକୁ ନିୟମାନୁଷ୍ଠାରେ ପାଠ ବା ଶ୍ରବଣ କଲେ ସକଳ ପାପ ଦୂର ଓ ପୁଣ୍ୟକାରୀତାରେ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ଵଗର୍ଭ ଧଳ ଲାଭ ହେବ । ଏ ଗ୍ରହିରେ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଯାବଜ୍ଞାନ କରିବି କର୍ମ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାନ୍ତାପ୍ରଭାର ସହୃଦୟଦେଶ ବିଶ୍ଵଦଶିବରେ ବିରତ ହୋଇଥାଏ ଯାଠକେ ଏହାକୁ ଥରେ ପାଠ କଲେ ବା ଶୁଣିଲେ ଦୁଇପାଇବେ । କିମେତି ଜଣାଇବା ବାହୁଦ୍ୱାଳେ ।

ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ମୁଖ୍ୟର କୃତ-ରହ୍ୟରୂପ ଅଣେ ।  
ଏକ ଏକ ସେଠି ଏଥିରୁ ଶୁଦ୍ଧରେ ଲଖିବାର  
ଛିବିତ । ଏହା କୃତତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଆବଳିଶ୍ଵରେ  
ଦିଇଲା । ଗ୍ରନ୍ଥକାର ପ୍ରକଳଣଶ୍ଵର ରହାକର ଥାଣୀ  
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ପ୍ରକୃତରେ ରହାକର ସେବୁପ  
ରହ ଓ ମଣି ପ୍ରଦାନ କହିମୂଳିଯ ପଢାର୍ଥରେ  
ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଜଳନାଶରିକର ଜଳନାଶାର୍ଥକ  
କରିବାର ସେବୁପ କହିମୂଳିଯ ହିତୋପଦେଶରେ  
ମୁଖ୍ୟରେ ।

କେବଳ	କାହାର ଟେଲି	କେବଳ	କାହାର ଟେଲି
ପ୍ରଥମ	ଟେଲି	ପ୍ରଥମ	ଟେଲି
ଦ୍ୱାଦ୍ସମ	ଟେଲି	ଦ୍ୱାଦ୍ସମ	ଟେଲି
ତୃତୀୟ	ଟେଲି	ତୃତୀୟ	ଟେଲି
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ	ଟେଲି	ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ	ଟେଲି

ବ୍ୟାକୁଳାଧିକାରୀ ଏହାର ପଦକାରୀ ।—

କନ୍ଦାମ ଡେଇୟା ହୁବବାଦିମାର ଗରସଖୀ-  
ରେ ପାଠକେନ୍ତୁ ବି ଅଲିହୋଟ ଏବଂ ବଡ଼-  
ଜେଣ୍ଟ୍ରି ମଜାମାନେ ବର୍ଷାନିତିର ସ୍ଵର୍ଗମ  
ରେ ଜପ ହୋମାଦ ଦେଖି ଅକୁଣ୍ଠାଳ କହି  
ସମାନେତ୍ରଧୂମର କରିଥିଲେ । ମନ ସମ୍ପ୍ରାଦାଳ  
ହଞ୍ଚିରେ ସେ ଅଛଳର ଜଳକଞ୍ଚ ନବାରଣ  
ଦେଇଅଛି । ସରକାରୀ ଚାଲିବାରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ  
ଏହିନ୍ତିରୁ ସେ ଅଛଳର ଦୃଷ୍ଟି ପରିମାଣ କାର୍ତ୍ତିବ  
ଦାସତାକର ସାମନ୍ଦରେ ଉଗା ଅଛି ।

ଗତ ଶତବାର ଏ ନଗରର କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବାମକ ଦେଖୀୟ ସମାଜର ପଦିମାନାକେ ଝଣାର  
କର୍ମଶଳୀଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତବାଦେବ ଏବଂ ଜଳ ଶ୍ରସ୍ତାଙ୍କ  
ମେହ ସାହେବଙ୍କର ଅଧ୍ୟଥତା ଭ୍ରମଲାଭରେ ଏ  
ନଗରର କେତେ କବ୍ସମୁକ୍ତ କରିବେଗୀୟ ଏବଂ  
ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଆମଦରା କରି ସମ୍ବାଦ  
ପୁଷ୍ଟକୁ ବହ ପ୍ରୟେ କାହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଠକ  
ବରିଶ୍ଵଳେ । କାହାକୁ ଲଜ୍ଜାକ ଥାବେବାକ ପ୍ରଭାବ  
ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦର ଅଙ୍ଗମାତ୍ର ସଥାବୁପେ ଥନ୍ତ୍ର-  
ଶୃଙ୍ଖଳ ହୋଇଥିଲା । ସମୟ କେ ଏପରି ସହିଳନ  
କାତ୍ତି ପ୍ରାଚୀରଦର ଏବଂ ଛୁଟନର ଅଟେ ।

ଗଣ୍ଡାମ ଡେଣ୍ଟା ହୁତବାଦିମାରୁ ଅବଶ୍ୟକ  
ହେଲୁ ସେ ଝାଇକୋଟ ଏବଂ କଢ଼ିଖେମଣ୍ଡିର  
ଘଜାମାନେ ସ୍ଵ' ଘଜାମାନରେ ମୁହଁ ସଜମାନ  
ପ୍ରାପକ ଦିଇଥିଲୁ । ସେ ସବୁ ସ୍ମୃତି ଅବସ୍ଥା  
ଚାଲିଯାଇଲେ କେବଳ ତଥା ତଥାର କେବଳ  
ଅଛି ସେ ସବୁ ପ୍ରମାଣ ପିଣ୍ଡା କରିବା ସେମାନଙ୍କ  
କର ଅଛିପ୍ରାୟ ଅଗେ । ପିଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣ ସ୍ମୃତି  
ବିଦେଶୀ ସଙ୍ଗେ ଦେଖାନର ସୁନ୍ଦରିଷ୍ଠା ପ୍ରତି  
ଅଧିକ ମନୋମୋହିତିବା କାନ୍ତିମଧ୍ୟ । କାନ୍ତିବା  
ପଢ଼ିବା ଲେଖିବା ହେବା ହେବେ ବଢ଼ିବ ପ୍ରମାଣ  
ପ୍ରମାଣ ହେବେ ଅଧିକ ହେବ । କୌଣସିଲେ  
ଦେଖା ପରିଷକ ଲେଖିବେ ।

ଅବ୍ୟାଳ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣପରି ଏ କର୍ତ୍ତା ମଙ୍ଗ ଥିଲେ  
ଗଣେଶ ପ୍ରଦିମା ପୂଜା ଏ ନମରରେ ଚହାଇ—  
ଥିଲା । ଗଢ଼ ଶଳିକାର ବନ୍ଧୁଦିଦାର, ମଳ୍ଲକା-  
କାଳ, ସଣ୍ଠିକାଳ ପ୍ରଭୁତର ଗୋ ୫୩ ଶା ପ୍ରଦିମା,  
ଶୋମକାର ଶୁଷ୍ଟୀଯୁ ଜ୍ଞାନ, ବାଲୁଜ୍ଞାନ, ବାର୍ଣ୍ଣ-  
ପଦାତ ପ୍ରଭୁତର ଗୋ ୫୩ ଶା ପ୍ରଦିମାର ଏହି  
ଦୁଃଖକାର ଗୋ ୨ ଶା ପ୍ରଦିମାର ଦସବର ହେଲା ।  
ତେବେହତିଏ ଦୁଃଖର ଗଠନ ଏହି ମେତ୍ରର  
କି ଶୁକାର୍ଣ୍ଣ ବଢ଼ ସନ୍ଦର ତୋଳିଥୁଲା ଏବଂ  
ଚୌଥୀଯୁ ଦଳାଳର ଶୁଷ୍ଟୀ ଏକପଦିଗଜା କେବଳ  
ଶାକର ମେତ୍ରର ସାଜ ସହୋଦ୍ରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା

ବନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହେଣୀର କାର୍ଯ୍ୟରେ  
କମାଇଛି ତୁମର ଲାହ କରିବାର ଫେରି ବଡ଼  
ଆଜନ୍ଧର ହେତୁ ।

—

ଅମେଶାକେ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଗର ଦେଲୁ  
ସେ ପଦାର ମହାସଜା ବହୁକାଳ ସନାତ୍ନେ ସବ-  
ଧେଣୁ ହୋଇଥିଲୁ । କେତେବିନ ଦେଲ  
କାହାଙ୍କର ଏକ ଶୁଭ୍ରାବୀର ମୁକୁଟ ଅନ୍ତରୁ  
ସନାତ ହେଉଥିଲା । କହିରେ ଏମନ୍ତ କହିଥା  
ବାହାରିଥିଲୁ ବି ପର୍ବତୀ ମହାସଜା ବିଷ ପ୍ରବୋ-  
ଦ୍ଧାର କାହାଙ୍କର ମୁକୁଟ ଘରାଇବା ବିଧାପା  
ରରେ ଲିପି ଥିଲୁ । ସବର୍ବଂ ତଦନ୍ତ ବେଶ  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନର୍ମନେବା ମହାସଜାଙ୍କୁ ସବଧେଣୁ  
କରିଥିଲୁ । ଏକ କବଳ୍ସାରେ ସେଠାର ଗୋଟିଇ  
ଏକ ଏକଥି ଦସ୍ତାନ ଦେଉଳ ମାହେବ ମହା  
ସଜାଙ୍କୁ ଧରିଦେଇ ସ୍ଵଦନାରେ ରଙ୍ଗାଇଥିଲା ।  
ସମ୍ମରି ମହାସଜା ସେହିଦ୍ସାନରେ ରହିବେ ।  
ସର୍ବଜ୍ୟର ସୁଶାସକ ବିଷୟରେ ଦେଖିଲୁ  
ବକାଳର ଦୟାରୁ କଜ ଗରିଲୁ । ଏହା ଦସ୍ତାନ  
ସେମାନଙ୍କର ସୁରଣ ରଙ୍ଗିବା ପ୍ରତିତ ।

ଲୁଗ୍ନକ କରଇବ କରିବ ଲମ୍ବିଥ ବିଶ୍ୱାସର  
ଉଦ୍‌ବାଚ ଦେଖିବଦଳ ଶ୍ରୀପୁରୁଷ ବାହାରର ଜୋ-  
ବେଳିକୁ ନିଷାଡ଼ର ଶ୍ରୀପୁରୁଷ କ୍ରିତର କର-  
ବାର ସମ୍ମାନପଦରେ ପାଠ କରି ବଜ ଥାଇଛି  
ହେଲ୍ପା ଜାଗ୍ରତ୍ତର ଶର୍ମମାନଙ୍କ ବିଜାତରୁ ନେବେ-  
ଅହାନ୍ତି ବି ପୌରୋକ ମହୋଦୟକର ବ୍ୟସ  
ପ୍ରାୟ କ ୮୦ ବୀ ହେଲେ ବାହାର ଶର୍ମା  
ତେଜ ଏବଂ ଉପାଦକ କ ୨୫ ବୀର ସ୍ଵାଧୀନ  
ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲୁ । ବାହାର ଅଧାର ବନ୍ଦୁତ-  
ତୀର ସରଳର ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ସ୍ଵଦେଶୀୟଙ୍କ  
ପ୍ରତି ସହେଲୀଙ୍କ ଆହାର ଆଣ୍ଟ । ସ୍ଵଦେଶର  
ହିତ ନିମନ୍ତେ ବାହାର ବିଜ୍ଞା ଓ ଜ୍ଞାନର ବନ୍ଦୁମ  
ନାହିଁ । ସେ ପାତରିସ୍ଥାମେଥର ଜାଗେ ମେମର  
ହେଲେ କୁଦେଶର ଦୁଃଖ କିଳିବାରିଙ୍କ ଜାଣ-  
ବାରେ ଅଧିକର ସରମ ହେଲେ ଏଥିରେ  
ଅନେକ କାହିଁ ।

ପଣ୍ଡୀ କଳା ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷ ମହାକଳ କରୁ  
ମାର ଏଠାରୁ ଶବ୍ଦରେ ଅଛ ସୋମିବାର  
ଧାରା ଦେଇଥିଲେ । ଯାହାକୁ ଲେବ କରି-  
ଶବ୍ଦ ସାହେବଙ୍କ ହୋଇ ଓ କଲେବୁରୁଥିଲେ  
ଦେଖାଇଥିଲା । ବାରାହ ହା ୨ ତ ଜମ ।  
ଶୁଣିଲୁ “ ପଳା ପଞ୍ଚାଶର କିନ୍ତେ ପ୍ରଥମ ଦିନ  
ଶରୋକ ମାର ସେ ମରିଯିବାରୁ ମନେକର ଜୁଲ  
ଅହିଲେ । ତହିଁରେ ବାଦ ଅରମର୍ଦ୍ଦ ହୋଇ

ଥିଲେହେଁ ମରିଳ ଶୁଭାର ସୂର୍ଯ୍ୟ ତହୁଁ ଥର-  
ଦିନ ପୁଣି ଗୋକରେ ଗାହାରୁ ବଧ କଲେ ।  
ଏଠାର ଉଷ୍ଣର୍ତ୍ତ କଲେହୁର ପୁରସ୍କାର ସାତ-  
ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗାହାରୁ ମନୀ ଶୁଭାରୁ ଗାହାର  
ଲୋକ ହେଲୁ ଦାହୁଁ । ଏଥପୁରେ ସେ ଆଜୁ  
ଗୋଡ଼ିଏ କାହିଁ ମାର ପଠାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଗାହା-  
ରୁ ଅନୁମତି ଦିଲା ଗାହାରୁ ଲୋକ ଚଖିଲା  
ପୁରସ୍କାର ଦେଇଥିବାର ଦୁଇ ସେ ଦଢ଼ ଭୁଲିଛି  
ଶୁଭାର ଅମୁନାରୁ ସମ୍ମାଦ ଦେଇଥିଲା ।

ଜଣେ ସମ୍ବନ୍ଧବାଚା ପାଖୁଳୟର ନାମକ  
ଲଂଘଳ ସମାଦରିରୁ କେବିଅଛନ୍ତି ଯେ ଆର୍ଯ୍ୟ  
ସମାଜ ଥିବେ ଦେଖିପୁ ଶ୍ରାବ୍ୟାଳମାତ୍ରକୁ  
ହିନ୍ଦୁଧର୍ମକୁ ଅଗ୍ର ଥିବାରୁ ପାତ୍ରମାତ୍ରେ କର  
ଦେଇବ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଡି । କଥିବ କୁବ  
ଇକ ମଧ୍ୟରେ ଦୂର ସହିସ ଶ୍ରାବ୍ୟାଳକୁ  
ହିନ୍ଦୁ ନ ଦେବା ସକାଷେ ପାତ୍ରମାତ୍ରେ  
ଟ ୫୦୦୦ କା ଶାବି ଥିବାର ମଧ୍ୟ କଥିବ କୁବ ।  
ଏ ସବୁ କଥା କେବେବୁ ସବ୍ୟ ଆମେମାଜେ  
କହିବାରୁ । ତେବେ ଶୁଣିଅଛୁ ସେ ଯେଉଁ  
ମାକେ ବିଜେ ଶ୍ରାବ୍ୟାଳ ହୋଇ ପୁତ୍ରବାର  
ପୃଷ୍ଠା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମକୁ ଘେର ଥିବାର ଲଜ୍ଜା କହୁ-  
ଅଛନ୍ତି । ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ସେପରି ଅମେକଙ୍ଗାତ୍ମକ  
ଶ୍ରାବ୍ୟାଳକୁ ହିନ୍ଦୁ କହୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମା-  
ଜଙ୍ଗ ବିଦେଶିରେ ଅଭିଭାବ ବିପଥଗାତ୍ରିବୁ  
ସମାଜ୍ୟ ପ୍ରାଦୃତିରେ ସୁନନ୍ଦାର ହିନ୍ଦୁ ସମା-  
ଜରେ ଶୁଦ୍ଧାଳୀରେ ଜବ ଜାହଁ ମଧ୍ୟ ଗାନ୍ଧି  
ବାଲୋପର ଅବ୍ୟବ ।

କପ୍ତାଣାରୁ ପଥପେଣ୍ଡି ନଳ ପେନେଲିଥା  
ଦେବ ହିନ୍ଦୁପୁ କ୍ଷେତ୍ରପେନେଲିଥା ନଳରେ  
ସେହି ଅବେଦନ ଠାଳଥିଲେ ବାହା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ  
ହୋଇଥାଏ । ବାହାରୁ ଜନଶୀମେତି ବାହାରୁ ବର  
କାମ୍ପ କର ଯେବନ କ ଦେଇ ମାସିକ କୁଳ  
ଖୋରକ ସତ୍ୱ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ।  
ଇହିଥା ଜନଶୀମେତି ବାହା ସବା ଦେବାର  
ହେଲୁ କ ଦେଇ ବରାହାପୁ କରିବାର  
ମର ଦେବେ । ଶେଷ ଲିଖିବି ମରରେ ମହାମାର  
ବିଜ୍ଞାତ ପେନେକେଟର କିମ୍ବା ଦେବାର ପେନେଲି  
ସାହେଦଳ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି କ ଯେବେ  
ଦେଇ ଏ ତା ଏକ ଉତ୍ସ ମନରେ ବଳା ଥିଲୁ  
ମନରେ ଘରବତରୁ ବାହାର ଅନ୍ତିବାହାର କୁଳିର  
ଧା ଏ ରାଜ ନିୟମ ଉଚ୍ଚ ବରଥିତରୁ ଦେବେ  
ଦେଇ ବେଶୁଫନତାରୁ ବାହାର ବାମ ସିରର  
ସରକୁଷ ବାହାର ବଜାଯିବା ପେନେଲିଥାହେଲ

ବିଶୁର କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ମଳତା ଲମ୍ବା କରିବାରେ ଅଛି  
କଥା ହୋଇ ଉଦ୍ଧବ ପଣ୍ଡିତ ଦେଖାଇବାକୁ  
ଦେଶର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ସମ୍ବଲ  
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବିବେ ଏବେବୁକି ଦୁଃଖରେ ପଡ଼ି  
ନ ଥିଲୁ । ତଥାର ତାହାକୁ ଗୁରୀ ଓ ହୋପ  
ହିବେଚିବାରେ ବନ୍ଦ ନାହିଁ କିମ୍ବଳ ବୋଧ ହେ-  
ବାର ଆମ୍ବେଜାକେ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ ।

ମରେମାସ ତା ୧୭ ଶିଖିତାରୁ ସେହିମୂଳ  
ମହ ଦେବପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରମୟ ମଧ୍ୟରେ ତେଣୁଣାର  
ଜଳଜଳର ସଦର ପ୍ଲାନେଟରେ ବାର୍ଷିକ ଦାବହାର  
ସେବେ ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଥର ଏବଂ ଏ ବର୍ଷ ଯେବେ  
ହୋଇଥାଏ ତହିଁଲ ତାଲିକା ଏହି ଅଟେ ।  
ସଥା—କଟକ ୨୦.୫୯ କ୍ଷ ୩୦.୫୮ ଲାଙ୍,  
ବାଲେଖର ୨୫.୨୨ କ୍ଷ ୩୦.୫୮ ଲାଙ୍,  
ଏବଂ ପୁରୀ ୪୦. ୨ କ୍ଷ ୩୦.୬୮ ଲାଙ୍  
ଗତ ପୁରୀପ୍ରାଦରେ କାଲେଖରରେ ଅଧିକ  
ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାରୁ ସେଠାର ନିଲାଭର ଥିଲେ  
ଯକ୍ଷମାଣେ ହତୃତ ହୋଇ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଜଳର  
୨୦ ପଶ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର ବନ୍ଦଦରେ  
୨୦ ପଶ ଓ ପୁରୀରେ ଅଠେଣ ମାତ୍ର କୁଳ  
ବନ୍ଦିଥାଏ । ଏତିକି ମଧ୍ୟ ସଥା ସମୟରେ ହୋଇ  
ନାହିଁ । ଶୁଭେ ଏତିତ ପ୍ରୟୋଗିତମରେ ଦୃଷ୍ଟି  
ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେବେ ସମାଜକାଳର ଦେବ ତାହା  
ଅକ୍ଷୟାରେ ଅକ୍ଷୟାନ ହେଉଥାଏ ।

ଅବ୍ୟ ତେଣାପର ଲୁହର ଥିଲେ  
ପୁନରେ ଦୃଷ୍ଟିର ଧରାଗା ଥିଲା । କହି  
ପଥରେ ଦୂରବିଶେ, ସଜୁଷବାନ, ମଧ୍ୟବର,  
ନାହିଁର, ପାଦାବ ଏବଂ ଦୂରପଦ୍ଧିମର କେତେ-  
କାମରେ ଦୃଷ୍ଟି ଅଧିକ ଉଣା ଥିଲା । ଦୂରୀଷ  
ପାହସି ପାଇବା ଯେହଙ୍କ ସମ୍ମା ନେଇବରୁ  
ହେଉ ଉଣା ଥିଲା ।

ମୁହଁ ୧୯୦୨୦୧୯୧୦୯ ମାର୍ଚ୍ଚର ବଜାପୁରେଶ୍ୱର  
ଲଂଖା ଗୀତା କବିତା ଥାଏ କବି ମାତ୍ରକର  
ତଙ୍ଗେର ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି କି  
ବସନ୍ତରେଣରେ ଏ କର୍ମ ହେତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଥାଏ  
ତା ଦ୍ୱାରାର୍ଥରେ ସେପରି ଏହି ନ ଥିଲା । ସମ୍ପଦ  
କୁଦେଶର ମୋତ୍ତ ଧଳ ଏହିକି ପ୍ରକାଶ କରିଦିଲାକି  
ଲୋକରେ ପ୍ରାୟ ୩୫ ମୁଗ୍ଧ କଟିଥାଇଲା । ଯଥା ଏ-  
ବର୍ଷର ବର୍ଷାରେଣର ମୁହଁ ସଂଖ୍ୟା ୨୫,୦୦୦୯  
ମାତ୍ର ଏହିର ପୁଣ୍ୟବର୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୨୫,୨୫୫୫ ମାତ୍ର  
ପରାପରା ଉଚ୍ଚତ ଉଚ୍ଚରେ ଘର୍ଷକ ମୁଗ୍ଧ କଟି-  
ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ବେଠର ମୁଗ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା ୨,୦୦୫  
ଏହି ପୁଣ୍ୟ ମୁହଁ ୨,୨୫୨ ଓ ମେହମାପୁରର  
ମୁହଁ ୨,୦୦୫ ଅଟେ । ଲୋକରାରେ ନନ୍ଦ

ଅଜେଇ ମୁରୁ ହୋଇଥିଲା । ଲୋକଦୟନା ଦେ-  
ସାରରେ କଟକରେ ପ୍ରତି ଦୟାଦିଜୀବରେ ୩୨,  
କଲିବତାରେ ୩୫, ଧୂରେ ୮୮ ଏହି ବାବେ-  
ଗରରେ ୯ ମୁରୁ ଦୟିଥିଲା । ଉତ୍ତରାମଧ୍ୟରେ  
ଏକା ଦାଲେଖରେ ଅଧିକ ଲୋକ ଲାଗିଗା-  
ଣିକାହାର ବସନ୍ତରୁ ରଷା ପାଇଥିଲୁଛି । କଟକ  
ଓ ପୁରୀରେ କରବର୍ଷଠାରୁ ବରଂ ଆଳିଲେବ-  
ାରା ଦେବିଥିଲୁଛି । ଠଂସଳୀ ହାତାର ସଥିରୁ  
ଆଦର କି ହେବାରୁ ବସନ୍ତର ଉତ୍ତରଦ୍ଵାରା ଦୃଢ଼ି  
ହେଉଥିଲୁ ଏହା ଗବର୍ନ୍ମିମେଣ୍ଡାର ଧାରଣା ଏବା  
ତାହା ଅବଶୀଳ କରୁଥିଲା । ମାତ୍ର ଦେଶୀୟ ଲୋକ-  
ମରର ହେଲା ଗୀତା ପରି ଅଧିକ ବିରାପ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ଶୁଣ ଥିଲା ସେ ଗତ  
ମାରଗମାସରେ ଅସାମ କୁଳିଆଜନ ବିଧବକୀ  
ହେବା କାଳରେ ମହାମାତ୍ର ଗହଣ୍ଠିର ଜେଳର  
ବଳ ବାହାରୂ ଗୃହାପ୍ରେତର ଅସବାରିମାନଙ୍କୁ  
ଲୁରିବାରୀ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ଆଜିବା କାରଣ ସହ  
କରିବାର ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ମୃତ୍ୟୁ  
ତୁମ୍ଭାଖାରିମାକେ ଅସବାରୀ ଲାଗୁ ଏବଂ  
ବିବଧାୟ ପାଇଁ । ସେମାନେ ଦେଖି ଆହୁରି ଯେ  
ଜୀବିତକସିମାକେ ଲାଗୁ କରି ଦେଖାବେଳୀ  
ଗୃହପ୍ରେତ କମେ ଅକୁଞ୍ଚ ହେଉଥିଲାନ୍ତି ।  
ସୁତରଂ ମହାମାନ୍ୟ ମନୋଦୟକୁର ଉପଦେଶ  
ପାଲନର ଏହିରୁ ବଳ ଥର କି ଶୁଭୋତ୍ସବ  
ଦେଇ ପାରେ । କଲିକଟର ବିଜ୍ଞାନ ସୌଭାଗ୍ୟ  
ବ୍ୟକ୍ତିଗତୀ ଏହିରୁ ଲଭକ ବନ୍ଧୁମାନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ  
ଲୋକାବ୍ଦ ଲୋକିବ୍ୟାପ ଶୁଦ୍ଧ ପୁଣ୍ୟ ବାଜି  
ତହିଁ ଉପରେ ତିକଟ ଲଗାଇ ଏହି ଏହି  
ପଦବୀ ଦରରେ କଣୀ କରୁଥିଲାନ୍ତି । ତିକଟ  
ଦରରେ ଲେଖାଥିଲୁ ଶୁଦ୍ଧ ପାଇକାଇ ତିକଟ ଅଣ୍ଟିକି  
ରଖିବ ଯେ କିମ୍ବରେ ତହିଁ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର  
ଦିଅପାଇବ । ଏହା ହତ୍ତା ଦେବେ ଜଣ ଦ୍ୱାରା  
ଫେରିବାକୁ ନିଷ୍ଠାକୁ ହୋଇଥିଲାନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ  
ଶୁଦ୍ଧ ତିନି ଏବଂ ବିଲଗ ଦୁଧରଗୁଡ଼ ( ମାହାର  
ତୁମ୍ଭ ପାଇବର ପକାଇଲେ ଦୁଧ ଫେରିଯାଏ )  
ଏହି ପଦବୀକୁ ଏହି ପାଇଁ ଲେଖାବ୍ୟବ ତଜୀ କରି  
ଦୁନ୍ତଥିଲାନ୍ତି । ଏଥରେ ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ବିଲଗ ଦୁଧ  
ଜୀବମୁ ବହିପୂର ମୁଦ୍ରା ହୋଇଥିଲା । ଏ  
ଦେଖାଯୁ ଲେଖି ପ୍ରତିକୁ ପରିହିଁ ଶୁଭ ନ  
ପାଇଲୁ ଏତେ ମୁଦ୍ରାମାଲେ ଶୁଦ୍ଧ ନ ଆଇ  
ରହ ପାରିବେ କି । ଶୁଦ୍ଧ ସେ ଏ ଦେଖିଲ  
ଉପଯୋଗୀ ନୁହେ ଏବଂ ତହିଁରେ ମୁଦ୍ରାର  
କାଳ ଦିନ ଉପକାର ଲାହିଁ ପାଦା ଏବଂ  
ଦୁନ୍ତଥିଲାନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ଏତେ ମୁଦ୍ରା ନ ହେଲେ  
ଦୁନ୍ତଦ ମୁଖର କିମ୍ବରେ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣୀୟ ମହାୟା ବ୍ୟାଜା ସମମୋହନରୁଷ୍ଵଳର  
ବାଣିକ ଦଳ ଉପରୁଷରେ ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁକରାର  
ସହିତମୟୁରେ ଏ କଗରର ପ୍ରିଣ୍ଟିକମାନଙ୍କ  
କୋଠାରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ବ ହୋଇଥିଲା ।  
ଅବେଳା ବହୁଲେଖ ସମାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏହି  
ବିଦୟାଲୟର ଶର୍ତ୍ତ ଏବେ ଅଧିକୁ ଯେ ସର୍ବ  
ଓ ବାରନାରେ କିବିବୁ ଶ୍ରୀକ ନ ଥିଲା । ତେଣାର  
ଶକ୍ତିମାତ୍ର ଚିତ୍ରକର ଗ୍ରାୟକ୍ରୁ ଗ୍ରହ୍ୟତେବେ ଏ  
ସର୍ବକୁ ଅପମକ କରିଥିଲେ ଏହି ତେଣାର ନିରାକାର  
କଳ ଶାନ୍ତିକୁ ମିଥ୍ସାଦେବ ସର୍ବାଦର କାର୍ଯ୍ୟ  
ନିର୍ବାକ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ବୁନ୍ଦେ  
ସଙ୍ଗୀତ ହେଲାଇରାବୁ ସର୍ବାଦ ମହାଶ୍ଵର ସମ୍ମ  
ଯେଉଁଠିର ଦୂର ଘର କଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରେ  
ଏହି ଜାହାଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରେଷ ମତେ ଜାରି ବିଶେ  
ଷଳାଥ ମୁୟ ହୈଥୁସା ଓ ବାରୁ ଧୀରେନ୍ଦ୍ରନାଥ  
ଶ୍ରୀ ବଙ୍କି, ବାରୁ ବିଜ୍ଞାନାଥର ଉଛଳ ଏବି  
ବାରୁ ଜାନନ୍ଦାଳାଥ ବୋଧ ଇଂରେଜଭାଷାରେ  
ପୂର୍ଣ୍ଣୀୟ ମହାୟାକର ଶୁଣ ଜାର୍ତ୍ତନ ପୂର୍ବତ ଯେଉଁ  
ବକ୍ତୃତାମାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏ ସମସ୍ତ  
କିନ୍ତୁ କୋମିଥିଲା । କହିଁ ଉତ୍ତରାବୁ ସର୍ବପତି  
ମହାଶ୍ଵର ଦଂସଲାଭାଷାରେ ସେ ସମ୍ମରେ  
ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କର ବର୍ଣ୍ଣବି  
ବ୍ୟାକର ଆବନ ଓ ଭୂଷାକ ବର୍ଣ୍ଣନ କରିଥିଲେ ।  
ବାସ୍ତବରେ ବ୍ୟାଜା ସମମୋହନରୁଷ୍ଵଳ ଏମଙ୍କ  
ଆସ୍ଥାଭାବ ଲୋକଥିଲେ ସେ ଗାହାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ  
ଅବାକର କହିଲେ ଅଗ୍ରତ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।  
ଗାହାଙ୍କର ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧ ସୁରକ୍ଷା କର ସଥାପନ୍ତି  
କହିଁର ଅନୁଭବର ତରକଳୁ ତେଜ୍ଜ୍ଵା କରିବା  
ସହିତ ମଙ୍ଗଳକର ଅଟେ । ସର୍ବାଦର ମହାଶ୍ଵର  
ଦଂସଲା ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ଦୋଷଜା କରେ କି ଏଠାର  
ଜଣେ ତେପୁଡ଼ କରେଇବର ବାରୁ ଅଶ୍ଵରାଜ  
ଦର୍ଶ ମେଟିଏ ସହବ ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ରଜା  
କରିଥିଲୁ ଯେ କେହି ଇଂରେଜଭାଷାରେ ଉଛଳ  
କର ପ୍ରାଚିକ ସାହିତ୍ୟ ବିଦୟରେ ସବେଳାହିଁ  
ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଚନା କରିବ ଗାହାଙ୍କୁ ଜାହା ପ୍ରଦାନ  
କରିବେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଧି ମାନ୍ୟକର  
ମଧ୍ୟଦିକୁ ଦାଖି ବାରୁ ମଧ୍ୟଦିକ ବର୍ଣ୍ଣ, କହି  
ପରେବତନ୍ତେ ସର୍ବ ହୈଥୁ ହୈଥୁ ବାରୁ ଗୋକୁଳାମନ  
ହୈଥୁସା ଓ ବାରୁ ଗୋକୁଳାମନ ସର୍ବ ବିରିବେ ।  
ଏହା ଶ୍ରୀ ସର୍ବଦିନ ବଜ ଅନନ୍ତ ପ୍ରହାଣ କରେ  
ଏହି ସମ୍ପଦର୍ଦ୍ଦ ଅମ୍ବେଜନେ ଗାହାଙ୍କୁ ଅନୁଭବ  
ଧରିବାକ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବୁ । ପରେବତରେ  
ସର୍ବାଦର ଧରିବାକ କ୍ଷୁଣ୍ଣାର ସର୍ବ ସଙ୍ଗ  
ଦେଲେ ।

କାଣ୍ଡିହାତ୍ର ଅଳ୍ପାଗ୍ରହ ।  
ସର୍ବତ୍ତମଧୁରର ଶକ୍ତିବେଳେ କାମକ  
ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଠା ଫଳଜହାୟ ଅଦ୍ୟତରେ  
ନାଲୁବ ରିଥୁଲ ବି କାହାର ମାତ୍ର ପତିଷ୍ଠାରେ  
ଚରୁଥିଲା । କହାବ କାର ମୁହାଲ ସେ ଗାନ୍ଧିଜ  
ଅକ୍ଷୟଙ୍କ ଧରନେଇ କୁରଜୀପର ବାଣୀହାତ୍ରରେ  
ରେ ଯଥାରଦେଲ । ଗ୍ରୂ ସନ୍ଦେଶର ଚନ୍ଦ୍ର  
ବାହାତ୍ର ଅଛି ମାଜିକ୍ରୋଟିକ୍ ଏ ମୋଦବନୀ  
ସୁଧର୍ଦ୍ଦ ହେବାରୁ ସେ ପ୍ରମାଣାବି ଲେଇ ମୁହାଲ  
ହୋଣି ସାବଧାନ ପୃଷ୍ଠକ ସନ୍ ଟ୍ରେଟ୍  
ସାଲର ଆ ୯ ଲକ୍ଷ ଖା ୨୦ ର ମଧେ ତାହା  
ପ୍ରତିବି ୨୩୯ ଟଙ୍କା ଏହି ପ୍ରତିବି ହେବାର ଅବେ-  
ଳ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସେହିରକା ମୁହେଲ ଯେତି  
ପୂର୍ବର ସମ୍ମୁଖ ଧାରନ ଏବଂ ମୁହାଲ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର  
ବାହାର ବି ତଳେ ମୁହେଲର ପ୍ରାର୍ଥନାମରର  
ମାଜିକ୍ରୋଟ ସାହେବ ତାହା ଅଦ୍ୟ ନିମନ୍ତେ  
ଜୀବାସ କାହାର ବରନେ ଏବଂ ସେଇର ପଞ୍ଚ-  
ଜତାସ ଜପିମାନା ଅଦ୍ୟ ଦୁଆର ସେହିପର  
ଅଦ୍ୟ ହେବ । ବାଣୀହାତ୍ର ଅଲକର ଉଚ୍ଚ  
ଆସରେ କେଅରନ ନମ୍ବେ ପଣ୍ଡ ଧରନେବା ଦା  
ଅଛନ୍ତି ରଖିବା ଅଧିକା ନିମନ୍ତେ ଆସିବି  
ବେବଦଶ୍ରୀ ହେବାର ବିଧାନ କାହିଁ । ମାତ୍ର ଏହି  
ପୂର୍ବର ସେହି ବିଧାନ ଦୋଷାତ୍ମକ ବ୍ୟକ୍ତିକରା  
ମାଜିକ୍ରୋଟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋହବମାରେ ମୁହେଲର  
ଦୟା ଓ ଅଧିକିର ଦୌର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମତିକୁଣ୍ଡେ  
କିବେତନା କର ଉପସ୍ଥିତ ଗର ପୁରୁଷ ଦୟା  
ହେଲେ ବରଗ୍ରୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କରନ୍ତି ଓ କଞ୍ଚି  
କିପୁରେ ଜାଲସ କରିବାରୁ ବିରତ ହେବେ  
କାହିଁ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରେଟିଲେକମାନେ ଅକ୍ଷାରର  
ଦୋଷେକାଳ ଧରନେଇ ବାଣୀହାତ୍ରରେ ପକା-  
ଇବେଲ ସବୁରେ ଦୁଇଧରୀୟ । ବେଳମାର  
କରିବାର ଉପସ୍ଥିତାକୁ ସେମାନେ ଛାତିବ  
କଣ୍ଠ ପାଇବେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅନ୍ତମାନ୍ଦିରକୁ ଏହି  
ବାଣୀହାତ୍ର ଅଲକର ଏହି ବିଧାନ ଅବେଳକ  
ତଣା ନ ଥିବାରୁ ଏତୁବାର ଜାଲସ ଅଧିକ  
କ୍ରତୁର କାହିଁ । ଅଥବା ଏମନ୍ତ ହୋଇପାରେ  
ସେ ସେହିମାନେ ବାଣୀହାତ୍ର ନିଜବସାରପାରୁ  
ହେଉ ପରିଷା ଧାର ଗୋଟିଏ ଧର ବାଣୀହାତ୍ରରେ  
ପଚାନ୍ତି ସେମାନେ ବଞ୍ଚିବଲେକ, ସେମାନେ  
ଦୋଷୀ ସବୁରୁ ହେଲେ ବୁଦ୍ଧି ହେବେ କାହିଁ  
ଏବଂ ସେବନ୍ତର ବିଶୁ ସମ୍ମର କାହିଁ ଯେ  
ତହିଁକୁ ଜେମାନ୍ତ ଅଦ୍ୟ ହେବ । ଧରିବା ମୁହେଲ  
ବହାରର ହୋଇ ମୋହବମା କର ଶ୍ରବ୍ୟରେ  
କିମ୍ବା ସେବନ୍ତ ପାଇବ କାହିଁ । ସେବେ ବାଣୀହାତ୍ର  
ବହାରକୁ ଦେଖି ହେବ ପଢ଼ିବା । ଗେବେ  
ଅଦ୍ୟାମ୍ବର ପ୍ରଦୂଷକୁଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଦୁଆନ୍ତା

ଶୁଭର ବା ଗୁମାସ୍ତ ମୁନିବର ପ୍ଲାର୍ଟ ନିମ୍ନର  
ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବା  
ଦେଖିବାରେ ମୁନିବକ୍ଷ ମୁକାଳ କଲେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ  
କିଛି ଧଳ ହେଲିପାରେ ।

୪ ବିଜୁଳିକ ମ୍ୟାଚ ହାଇସ୍କୁଲ

ଗର ଶନିଦର ସକାଳ ସାମ୍ବା ସମୟରେ  
ଏହି ସୁନ୍ଦର ଶୁଣିମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ସୁରଥର  
ବିଭିନ୍ନ ଭୂପଲିଷ୍ଠରେ ସ୍କୁଲ ଗୃହରେ ଗୋଟିଏ  
ଧରା ହୋଇଥିଲା । ଅଜେକ ସୁରେଣ୍ଡିନ ମହିଳା  
ଏ ଉତ୍ତରମେଳକ ଏବଂ ଦେଖିଯୁ ଗଲା ଓ ଉତ୍ତର-  
ନୋହମାନେ ସମୁହତ୍ତର ହୋଇ ସଥ୍ୟାଚିତକ  
ଉତ୍ସାହ ସ୍ଵଭାବ କରିଥିଲେ । ଅମ୍ବାତକର  
ଶକ୍ତିକାରୀ ବିମନର ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରସାଦରେ ସବୁ  
ପଢ଼ଇ ଅଥବା କରିବାକୁ ସମସ୍ତକୁ କୃତକର  
ପାଇଲା କରିଥିଲେ । ସର୍ବପଲକର ରଂଗଜ  
ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ପରାମିତ ହେଲା । ବିଜ୍ଞାନ  
ଏମେର ମର୍ମ ଏହି କି ଏ କଲାଙ୍କର ବିଦ୍ୟାକାଳୀ  
ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ରଶାଖା  
ଅଧ୍ୟକ୍ଷାର କରିଥିଲୁ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାର ନର୍ତ୍ତରେ ଏହାର  
ଅଧିକ ଜ୍ଞାନ ହୋଇ କି ଆଜିହେଁ ଶୁଣିବେ  
ରଖା କରିବାରେ ହୁଏ ହୋଇ ମାହୁଁ । ଶାନ୍ତି  
ସ୍ଥାନକ ସକାଶେ ଏହା ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲେ  
ଶତବିଂଶ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ଦୂର ଦୂରାୟାଶରୁ ଅଧିକ  
ପଦ କବ ଧର୍ମବଳମୀ ଥିବାଦାସ ଫିଲଙ୍ଗନ  
ସ୍ମରଣ କେଉଁଥିଲୁ ଯେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସକଳ  
ଶୈଶ୍ଵରୀ ନୋହମାନ ପନ୍ଦ୍ରାବୁନ୍ଦରକ ହୋଇ  
ଅଛି । ସରଳପ୍ରାତରେ ଶାନ୍ତିଦାୟିକ-ଦକ୍ଷା  
ଲୟକ୍ଷ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେଖିଲେ ଅମେ  
ଅନ୍ତରେ ଦେହୁଁ ଦାରୀ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା  
ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ହେବା ଏବାର ଦାରୀ  
ନାୟ । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅସ୍ତର ପୃଷ୍ଠାରେବେ  
ପ୍ରସର ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲୀ ବେଶାପଦ୍ମ କରୁଥିଲୁ  
କର୍ତ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଶର୍ମଦର୍ଶକଙ୍କାର ମଧ୍ୟ  
ସ୍କୁଲ ହେଉଥିବାରୁ ଏଥର ଶାର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା  
ରୂପେ ନିର୍ମାନ ହେଉଥିଲୁ ଏ କଥା ଗୋଲିନ  
ବାହୁଦୟ ଘରେ । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରରେ ଜରିବି ହିଁ  
ପୁରେ ଶତମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଉପଦେଶ ଦେ  
ଅଛି ତାହା ଅବେଳୀ ମନୋବିଜ ଏବଂ ବିଷ୍ଣୁ  
ହୋଇଥିଲା । ବୁଦ୍ଧିରୁ ତରିକ ମୂଳ୍ୟବା  
ଏହି ପ୍ରବାଦର ଭୂଷେଣ କରି ସେ କହିଲେ  
କି ଦୁର୍ବିମାନ ଧୂମକେନ୍ଦ୍ରିୟ ରହସ୍ୟ ହୋ  
ଅରୁତ ଦୂର୍ବାରେ ଜଗତବାସୀଙ୍କ ବିକୁଳ  
ପଦ ଦରି ଅନୁବାନରେ ଅବସାନ ହୁଆର ମା

ଗରୁଦବାବ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଘୋଟିଏ ବଡ଼ ଅଳକ  
କଷଣି ଘର କିଛିକାଳ ଉଚ୍ଚଲ ବହିଆଏ ।  
ଶିକନର ଦାକିବାଳ, ତାରୁରାଜଙ୍କ, ନେପୋ-  
ଲିଯକ ପ୍ରଭାବ କୁଣ୍ଡ ଓ ବାହୁଦର୍ଶରେ କିଛିକାଳ  
ଦେବ ଦେଖାଇ କେତେ ଅନନ୍ତର କଥା କୁଣ୍ଡ  
ଗଲେ ମାତ୍ର ଅଶୋଭ ଓ ଅଭବନ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣ  
ମାନ ଦାଳରେ ସୁର୍ଯ୍ୟା ରହିବୁର୍ଯ୍ୟା ଭାବରେ  
ଏହି ଅନେକ ଜୟନ୍ତର କଥା କଲାଇ ଯଥେଷ୍ଟ  
ପରୁଚିଯୁ ଦେଇଥିଲେହିଁ ଦେଖଇ ନାନା ମଙ୍ଗଳ  
ସାଧକ ନିମନ୍ତେ ତିର୍ଯ୍ୟରାଗୀୟା ଦୋଷଅହୁର୍ଣ୍ଣ ।  
ଅତିବକ ତରଫ ମଠକ ଦରବାରେ ଶାହମାନ-  
କର ଏହାନ୍ତି ମନୋମୋଗୀ ଦେବା ତୁଚ୍ଛର  
ତରଫ ବଳ ନ ଦେଲେ ବିଦ୍ୟାନ୍ତର ଫଳ  
କିଛି ଦେବ କାହିଁ କରି ତରିତ ଦୋଷକୁ  
ମଙ୍ଗଳକାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ଵର୍ଗତ ଦେଲେ କିଷ୍କଷ୍ଟର ଦିନକ  
ଦେବ ।

## PRESIDENT'S ADDRESS

Ladies and Gentlemen,

I am much obliged to the authorities of the school for inviting me to the chair and can assure them that it has given both Mrs. Gupta and myself sincere pleasure to take part in this morning's proceedings.

The report is characterized by Mr Young's excessive modesty, but it is clear that the school holds a very high place among the educational institutions of this town and that although it may not have made any distinct advance during the year, it has certainly maintained its ground. The fact that upwards of two-thirds of the boys are non-Christians is eloquent of its popularity with all classes of the community. I should like to see more denominational schools started every where, for it is of supreme importance that religion should be one of the subjects of regular study. That the University results are good and that discipline is strictly maintained is no more than what was to be expected of the highly efficient staff of teachers of which so experienced an educationalist as Mr. Young is the honoured head.

There is a saying that character counts for more than genius. Like most proverbs it contains a precious truth and crystallizes the results of the mature and accumulated experience of ages. A genius appears like a comet, astonishes the world by its brilliance and then quickly vanishes, but a man of character may not inappropriately be likened to a star of the first magnitude which sheds its lustre for ever. From the earliest times it is the men of character, rather than the possessors of transcending abilities, that have proved the greatest factors of mankind. Look at Alexander, Hannibal, Timurlane, Jengis Khan and Napoleon. What did they do but make a great

stir at the time and bring untold misery and suffering to countless households. They did not hesitate to spread ruin and desolation all round for the gratification of their personal vanity or ambition, or to use their undoubted powers, not for the good of their fellow creatures, but for serving their own ignoble ends. Asoka and Akbar are gratefully remembered not for the victories they achieved, though these were many, but for the various peaceful measures which they undertook for the amelioration of their subjects. Coming to present times, the good and great Sovereign, whose demise has cast a deep gloom over her wide empire, acquired such a firm hold over the affections of her people more by her exemplary character as woman, wife and mother than by her queenly virtues. It was by the strength of their character that the sages and philosophers of ancient and modern times have done so much to mould the destinies of mankind. In those great men to whom the spiritual progress of the world is entirely due, solidity of character was combined with an absorbing love for their fellow men. It was thus that Confucius and Zoroaster became the founders of new faiths, and Sakyamuni discarded a throne that he might devote his life to the service of humanity, and his religion of charity and good will to all living beings; after a lapse of over 2500 years, still claims the largest number of adherents. Mahomet and Chaitanya are later examples of the same exalted type. And as for the Son of God with whose name this school is specially associated, although all of us may not be prepared to accept his divinity, yet we are all bound to render homage to the simplicity of his life, to the beauty of his character and to his abiding concern for the everlasting good of men.

The Master's injunction to propagate his faith has been well observed by his followers. Commencing with the immortal St. Paul we have a succession of honoured and illustrious names who have in the following centuries braved every danger and suffered every privation to carry the cross to distant climes. In India the achievement of the Missionaries are most conspicuous; and in this glorious work the Baptists have taken no mean or insignificant part. To those who may be unacquainted with the early history of English Education in Bengal, and who now observe its wonderful development and marvellous results, it will be of interest to know that the establishment of the first English school was due to the efforts of Carey, Marshman and Ward, those giants who towered high above their contemporaries in the strength and earnestness of their character. It is also to the Serampore Mission that we owe the introduction of the vernacular type and the publication of the first Bengali news paper, or in other words

printing and the Press, both of which have proved such potent factors in the diffusion of knowledge among the masses. It was in fact the other day while reading an interesting and thoughtful pamphlet on the study of Theology in India by our friend present here the Rev. Mr. Howells, and seeing a reference to the work of those great men that the idea occurred to me of addressing you on this occasion on the subject of character.

Their successors are carrying on the campaign against ignorance throughout the country, and nowhere with so much zeal and success as in Orissa. Their good works are observable both here and in Beliaghata, and lately while on a short visit to Bhadrak, I was greatly impressed with the single-minded devotion of a lady belonging to the American Mission, who all alone, and surrounded by strangers, had gathered together a number of ragged children to whom she was trying to impart the light of knowledge. Seed sown under such circumstances and with such care, must in time, yield a bountiful harvest. What is the source of strength of these earnest men and women and what is the secret of their influence over those amongst whom they work? It is not learning, although many of them are amply endowed with it, but it is their character. It is their pure and lofty character that commands respect.

It is one of those inscrutable ways of Providence, the beneficence of which we all realize but the reason of which it is not permitted us to fathom, that the path of honesty is also the path to success. Even from a mere worldly point of view it is best to be straight. And the Proverb says that "honesty is the best policy." It is a matter of general and universal experience that a vicious career though it may begin in apparent success, is sure to end disastrous. As with individuals, so with nations. A country prospers so long as its people are actuated by motives of justice and fairness and its policy is dictated by principles of equity and good conscience. Any departure from this high standard is sure, sooner or later, to lead to decay and ruin. Rome fell an easy prey to the barbarous Goths and Vandals when her citizens lost the sturdy character of a Brutus or a Cicero, and gave themselves up to excessive self-indulgence. The Mogul Empire came to an end when the successors of the great Akbar disregarded his principle of equal justice for all. Soon after the discovery of America, the Spaniards in the first flush of success cast to the winds all their noble and chivalrous feelings and repaid the open and unaffected hospitality of the Incas and Aztecs by nameless acts of spoliation and brutality, but it was not long before nemesis overtook them and their degeneracy is now complete. Only the

other day they had to go on their knees before a nation barely a hundred years old. On the other hand we have two bright illustrations of how "righteousness exalteth a nation." England with whom it is our good fortune to be so intimately connected has ever been the home of lofty and noble sentiments. From the very first, all that was best in the country was against the iniquitous Slave trade, and the movement which originated with a small band of Quakers gradually gained strength until after years of struggle and under the guidance of Wilberforce it was crowned with complete success. But the evil continued unabated across the seas in the United States. There also it was the Quakers, the worthy descendants of the Pilgrim Fathers, who started an agitation in which others soon joined, but it took two centuries to bring it to a head, and it was not till the time of the noble Lincoln and without loss of much precious blood that victory was at last secured. These two countries thus rid of their worst blot, like gold purged of its dross in the baptism of fire, have rapidly increased in prosperity and are now the foremost on the face of the globe.

Worth and greatness thus depend on character, which is conduct regulated solely by righteousness, honesty and a strict sense of duty. Ability without character is a source of danger rather than of strength, for it makes wickedness easier. In private or public life the most value is set on character, for without it the best talent is of no avail and is only used for selfish ends. To the young men of this school my advice is, do not neglect the formation of character. The noble examples that you have before you ought to stimulate you to be strictly honest and dutiful. When you leave school and enter the world, see that you do not belie your education by doing anything wrong or dishonourable, but strive all your lives to maintain the high standard which you are being taught here.

## ଶାଶ୍ଵତ ସମ୍ବାଦ ।

ବଲିତତା-ମେଳେଟ ।

ସୁଖ କୋଣୀ ଉଲକିତ କାନ୍ତ ଦେହତନ ବସି  
ଏହା ଗଠନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଚର୍ଚିକର କର ପରିଷରେ  
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

କଥାକିରଣ କେବଳ ବଳକାରୀ କାନ୍ତ ଦେହତନ ବାବ  
ଦୂରାକ୍ଷର ସତର ନିର୍ମାଣ, ପରିଷର ଆବେଦ  
କରି ଦେଇ ।

ହାଲେଦୂର ଅମେରିକା ପ୍ରକାଶି ମିଶନ୍ କେବଳ  
କୋଣୀ ଉଲକିତ ମୃଦୁଲାଙ୍ଘନ ଓ ଅନିର୍ବିରା  
ଚୋଟି ଦୂରାକ୍ଷର ନିର୍ମାଣ, ଏବାହାରାଜିକେ ହେବାର  
ନିର୍ମାଣ ପାଇଦେଇଲେ ।

ହେବାର ସମ୍ବାଦ କାନ୍ତ ଦେହତନ ବାବ  
ଦୂରାକ୍ଷର ନିର୍ମାଣ ମୂରତ ପରିଷର କରିବାର



ଜୋଲା ମଧ୍ୟରେ କନ୍ଦିଶୁବ୍ଦ ମାତ୍ର ପରିବହିତ  
ପଦାର୍ଥକୁ ବାହାର କର ଦେଲେ ସେ ଅମ୍ବେ  
ଲେଖ ମାତ୍ର କଷ୍ଟ ବୋଧ କର ପାଇ ନାହିଁ ।  
ଧନ୍ୟ ଚାକ୍ର ଧୀର କିମ୍ବା ଶେଷାମ୍ବ ଉତ୍ତରତେଜିବ  
ଧନ୍ୟ ଚାକ୍ର ଉତ୍ତରତା ଓ ଦୟାକୁଳ ଗୁଣକୁ  
ସେ ଯେପରି ଦୟା ଓ ପରାମରଶ ସହିତ, ଅମ୍ବର  
ସମ୍ମାନକୁ ଦୂରକର ମଧ୍ୟ ସ୍ଵାମୀରେହରେ  
କାରମ୍ଭାର ଅସି କିମ୍ବା ଉତ୍ତରଦିନ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶରେ  
( ଏହର ଦର ପରେ ଅଧିକ ) ତମ୍ଭେ  
ଆମ୍ବର୍ଯ୍ୟ ବଲେ, କେହି ଧଳୀ ଲେବ ହେଲେ  
ସେ ହୃଦୟାତ୍ମ ଚାକ୍ର ଅଛି ମନୁଷ୍ୟର ସହିତ କ୍ଷୁଦ୍ର  
ପଥେ ପଥ ପଥ ମୁଢ଼ା ପାରିତୋଷିତ କିଥିରେ  
ଅମ୍ବେ ଗଜକ ପ୍ରାହୁଣ କି ଅବା ଦେହ ତେବେ  
କାଷ୍ଟ ମନ କାବ୍ୟରେ ଏହି ଆଶାବାଦ ଏହି  
କିଗମାରଙ୍ଗ ଉତ୍ତରରେ ସବ୍ବଦା ପ୍ରାର୍ଥକା କରୁ  
ଅଛି ଯେ ଜଗପାତର ଚାକ୍ର ଧକ୍କ, ଧାନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ  
ପୁରି ବହୁତ ପରିଜ୍ଞାନ କର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇବିରେ  
ଅହୁର ଉତ୍ତରମ ପବନୁତରେ ଅଛି କିମ୍ବା  
ପାନରେ ଚିରମ୍ବାମୀ କର ରଖନ୍ତି ।

ବନ୍ଦମୁଦ  
ଶ୍ରୀ ବାଣୀ  
କଟକ

## ପବାଣ୍ୟ —

ଲୋକବଳେ କାଗଜରେ କାଷ୍ଟକ ଲାଦିବୁ  
ଦେବଙ୍କ ତଳେ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତର ହେବାରୁ  
ଚନ୍ଦ୍ରଶାନ୍ତରେ ବଜ୍ରାୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅନୋଳକ  
ଦତ୍ୟାଦି ବିଷ୍ଵ ଅଶ୍ଵଙ୍କ ଲିଖିବ ବଜ୍ରାୟ  
କାଯୁପ୍ରଭା ନାମାପ୍ରକଳ୍ପ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇଥିବା ।

ଏଥିପାଇଁ ବଜୀୟ କାମ୍ଯୁନିମାନେ ଯେପରି  
ଦ୍ୟୁତି ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍�ମେଧରେ ଆବେଦନ କରି  
ଅଛି ଏହିପରି ଅମ୍ବ ସନ୍ତାନୀୟ ଧର୍ମମା କାମ୍ଯୁନି  
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍�ମେଧରେ ଗତ ମନ୍ତ୍ରମାସରେ  
ଆବେଦନ କରିଥିଲୁଛି । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ  
ସମ୍ବନ୍ଧରୁ କାମ୍ଯୁନିଧିଥିଲାକି Ethnology ନାମର  
ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସନ ୧୯୫୪ ସାଲରେ ଉଦ୍‌ଘାଟାରେ  
ପ୍ରକାଶ ହେବାର ଅଛି । ସେପରେ ମୁହାବ ବାପ୍ତାନ୍ତି  
କ୍ଷିତିକ୍ଷୁତି କିମ୍ବା ହେଲି କୁମ ବୃକ୍ଷଲୁନାରୀଙ୍କୁ ବିବାହ  
ଦେବା ଓ ତାଙ୍କର ବାର ସ୍ଵର୍ଗମାନେ ଯହିୟିଥିବା  
କଷାରେ ଉପକଥନାବ ସମ୍ବାଧମାନ କରିବ,  
ଉତ୍ତରେ କିମ୍ବା ପ୍ରଦେଶକୁ ପ୍ରେଇବ କୋଇ  
ଆବାସୁଦ୍ଧ, ଅନ୍ତର, ମାଥର, ଚରଣ, ଗୌଡ଼  
ପ୍ରକଳ୍ପ କାର ଶ୍ରେଣୀର କାମ୍ଯୁନି ସମ୍ବନ୍ଧ ଜ୍ଞାନ  
ଦେବା ଓ ସେମାନେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଯହିୟିବାକୁ ହୁଏ  
କଷାରେ ସମ୍ବନ୍ଧକା, ପଦ୍ମପୂରଣ, ଉତ୍ତରପୂରଣ  
ମନ୍ତ୍ରର ଅବେଳା ଶାଖ ପରିଶର

( Extracts ) ପ୍ରତିକାଳ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିର  
ପୋଷକଗାରେ କାଶୀ, ଅମର୍ଦ୍ଦିନ, ମିଥ୍ରିଲ, ବାଣ୍ଡିର  
ଟୁନା, ବଙ୍ଗ ଜନ୍ମାଦ ୧୫ ପ୍ରାନ୍ତ ଜନି କୁରିଷତ  
ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ବନ୍ଦମ୍ବା ଓ ଅମର ସଦର ଦେବାଳୀ  
ଆଦାଳର ଓ ଏଇହାବାହି ଦାଳକୋଟର  
ଓ ଉତ୍ତର ପଢ଼ି ପ୍ରମୁଖ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବାଳୀ ଥିବା  
କାହାର ପରିଷଳମାତ୍ର ଦିଅ ଯାଇଥିଲା । ପଢ଼ିଲା  
କାଷ୍ଟମାତ୍ରେ କାଷୀପୁ ସତାର ଅଛି ଖଣ୍ଡିଏ  
ଇଂରେଜୀ ପ୍ରମୁଖ କା ମଧ୍ୟ ସନ୍ ୧୯୫୮ ବାଲରେ  
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସବୁ ବଳରେ ପଢ଼ିଲା  
କାଷ୍ଟମାତ୍ରେ ଲୋକବସରୀ କାଗଜରେ କାଷୀପୁ  
ଦର୍ଶି ଦୂର ଦେବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲୁଛି, ଏଣୁ  
ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଆମ ବିଦେଶନାରେ ଏଥି  
ପାଇଁ କି ପଢ଼ିମା ବି ବଜୀପୁ କୌଣସି କାଷ୍ଟମା  
ଜାତି ଏଥର ବନ୍ଦମ୍ବ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ,  
ବାରଗୁ ଲୋକବସରୀ କାଗଜରେ ସେ କୌଣସି  
ତାବେ ଭାବୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଦିଅସାହିତୀ କାହିଁକି ସେଥି  
ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଯାଏ ଅସେ ନାହିଁ । ସେ ବାରଗୁରେ  
ପ୍ରାଚୀଗ ଜାତି ଘରରେ କାଷ୍ଟମା ଜାତ ଲୋକିରେ  
ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ଦ୍ଵାରା କାଷୀପୁ ଥିଲେଣା କାଷ୍ଟମାର  
ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ସେହିପରି ବିଦ୍ୟ  
ବା ଅନ୍ୟ ଜାତି ଭାଲେ ଲୋକିରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର  
ଲେଖ ମାତି ଜଣା ଦେବ ନାହିଁ । ସେଇଁ ଜାତିର  
ଯେହିର ମାତି ପରମ୍ପରା ତଳ ଅନୁଥିତ ସେହି  
ପର କିନ୍ତୁ ଥିବା । ଅତିଥିକ ଲୋକବସରୀ କାଗଜ  
ରେ ଭଲ ଜୁଗର ଲୋକା ପ୍ରତି କୌଣସି ଜାତିର  
ଦେବାର ଦରିବା ଭାବିତ ନୁହେ ।

ଜାତିରୁଗରରେ କାହା ପାଇଁ ପୂରାଣରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରଦେଇ ହୋଇ ନ ଥାରେ । ଏହେବୁ ଗାହି ତୁମସଙ୍କ ଅବା ଅଧିକ ମାତ୍ରଦେଇ ନୁହେ ବୋଲି କଣୀପୁ ଅଟେବେଳନପଥରେ ଲେଖା ଯାଇଥାକୁ କିମ୍ବା କହିବା ଉଚ୍ଛଵେ ଶବ୍ଦେ ହୋଇ ନ ଥାକୁ । ବିଶ୍ୱାସ କାଷ୍ଟକୁ ଅଶାର ହେବ କହି ପରର ଅବନନ୍ତି ବିଶବୀ ଅନୁଭବ ଶୁଣେ । ଅପର ଯେ ଲେଖନ୍ତି କି ପଞ୍ଚମୀ ବାଷ୍ପକୁ କାହିଁ ବୋଲି ନିଜର ମରେ ଶହିୟିବା ଶହୁରୁ ଅବନନ୍ତି କହି ଲୁହାଥରୁକୁ ଏହା ଅଶାର୍ଥ ଗଢ଼େ । କାରଣ ସତ୍ୟ ସାକାର ପଞ୍ଚମୀକର କେତେବୁ ଗଢ଼ ଶର୍ମାର କେତେକ ସରେ କୃଷ୍ଣକୁଳ ଦିଖ ଓ ପରିଶା ବାହାର କାହିଁ କାଳକାଳରୁ ତଳ ଆସୁଥିଲ ଓ ଏକମାତ୍ର ଅଶୋତ ନାହିଁ କୁହିଲ କାହାର ଥିଲେ ସ୍ଵକ ମାତ୍ର ବଜୀୟ ବାସ୍ତଵକର ଉପକୃଳ ଓ ପରଗା କାହାର କାହିଁ ଓ ସମସ୍ତେ ଏକମାତ୍ର ଅଶୋତ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଏହେବୁ କଣୀପୁ କାଷ୍ଟକୁଳମାତ୍ରେ ଶୁଦ୍ଧିଲୁ ଅବନନ୍ତି ଲଭିଥିବାର ଦୋଲଯାର ଥାରେ । ସେମାନେ ଅମ୍ବକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଲେଖିଲେ ବୋଲି ଅମ୍ବେ ଦୁଃଖିତ କୋଡ଼ି । ଅମ୍ବେଇ ଜୁନ୍ନେବ୍ୟଧା ହେବୁ ଦୁଃଖିତ ହେଉଥିବା କାହାର ପାଇଁ ଶୁଭବନ୍ଦୀୟମାନର ଏକଦ୍ଵାରା ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଥଣେ । ଅମ୍ବ ବିବେଚନାରେ ପଞ୍ଚମୀ ଓ ବଜୀୟ ବାସ୍ତଵମାତ୍ରେ ଉତ୍ତଳୀୟ କରଣମାତ୍ରେ କି ସେହିମାନେ ବାସ୍ତଵର ଏକଶେଷୀ ଥାଣ୍ଟନ୍ତି ଏ ସମସ୍ତେ ଏକମେଲ ହେଲେ ଅଧିକ ବଳ ହେବ । ଅହାର କାହିଁ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଷୟ ଅମ୍ବେ କହୁ କାହିଁ । ପଞ୍ଚମୀ କାରଣେଣିକେ ମଧ୍ୟରେ ଅନ ଗୋଜିବ ଓ ଘରକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା କରିବା କାରଣ ଅଠବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପ୍ରସାଦ ହେବାକୁ ନବନିର୍ଦ୍ଦିତ ଦଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରାଣିର ବଳ ଅଧିକର ହେବାକୁ ତାହା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଅପର ଯେ ଏଥର ପ୍ରସାଦ କରନ୍ତି ତାହା କଷ୍ଟକର । ବିଦ୍ୟାରିଣୀ ଅର୍ଥଭାବରେ ଉତ୍ସାହ ହୀଏ ସାମାଜିକ ଛନ୍ଦର ସାଥକରେ ସମସ୍ତେ ଏହି ହେଲପାରନ୍ତି ଓ ଏହାର ହେଲେ ଘରମ୍ଭ ମେଳରେ ଅଧିକ ମାତ୍ର ହେବ କାରଣ ଯାହିଁ କଲକୁ ସରବାର ବଜ ସେକା କରନ୍ତି ଏବେ ସମାଜରେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ଗୋପାତ୍ମକ । ପରିମ୍ବ ଶାକନାଶ ଓ ପରଗା ଅବଲମ୍ବନ ଅଶୋତ ସଂଶ୍ରାନ୍ତ କରନ୍ତି ଉତ୍ସାହକୁ ଅମ୍ବର ଅନେବ କହି ବାବ ଥରୁ ଓ ପରଗା ସେବ ଏଠାରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦରୁଦ୍ଧର ଉତ୍ସବମ ହୋଇ



ପାଷ୍ଟାନ୍ତିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ମୁଖବୟାମ କାହାର ଦେବ ପୈତାମାର କିମ୍ବା ଗୋପ  
ପଦାର୍ଥ ପତ୍ର, ଚନ୍ଦନ ଶରୀରର ପଦାର୍ଥ କାହାର  
କିମ୍ବା କାହାର ପଦାର୍ଥ ମୋତିମା କିମ୍ବା  
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଲାଭ ପଦାର୍ଥ ସେ ମନ୍ଦିରମ ମଠ ପାଇ  
ମନ୍ଦିର ପଦାର୍ଥକାର ପଢ଼ ଅଛ ପୈତାମାର ଜାତିକା-  
କାହାର ପେନ୍‌ଟର ଯେବେମାନ କହିଲା ଅଳିକା ବହାରେ  
ତାକ କେବେ ପଦାର୍ଥ ମୈତିର ଅନ୍ତିମର୍ମଣ କୋଣା  
ପାଦାର୍ଥ ପୁରୁଷ ବନ୍ଦିରା କରିବା ଅବସାନରେ କହିଲା  
କହିଲା ଏହା କହିଲା ଏହା କହିଲା ଅର୍ଥାତ୍ବରେ କହିଲା  
କହିଲା ଏହା ଅଛ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କହିଲା

ପୁରୁଷ ଦୀନ କରିବାରେ କୁଟିଥା ଖାତ୍ରଙ୍କ ହୋଇଥି  
ଆମରମାଟ ଶାନ୍ତିଧରା କରେଇବ ଯମ୍ବା କୁଟିଥାର ଘୋଷାର  
ଦେଇ ଦେଇ ଜୀବ ସମ୍ବନ୍ଧରେଇବ ପୁରୁଷ ଦୀନ କରିବାର  
ହେଲାର ପ୍ରକାଶ ପାଠର କଥାର ହୋଇ ଥାମାଣିଏ  
ତାମରପାଇର ଦେଇ ବ୍ୟାକ ମନ୍ତ୍ର କରି ଏହାର ଦୂରକ  
ଦୂର ଦୂର ଦୂରକରୁ ଦୂରକରୁ—ଦୂରକର ପରମା—ଦୂରକର  
ଦୂରକର ପରମାର ମହାନକେବୁ ଏହାର ଦୂରକରୁ ଦୂରକର  
ଦୂରକର ପରମାର କହିବୁ ଦୂରକରୁ ଏହାର ଦୂରକରୁ

ଶିଳ୍ପିମାଲା ।

NEW YORK LIFE  
INSURANCE COMPANY.

H. J. BELL  
*Agent Guttack.*

କୁରୁକ୍ଷଣ ଶାରଳାଦାସଙ୍କ ବିଷୟ ।

## ମୁଦ୍ରାଚରି

ଏକାଟେଣ୍ଡନାବାସିଙ୍କ ପରମାଦରଶୀୟ ଗ୍ରହ  
ର ଚାହିଁ ପାତ୍ର ଏକାବେଳକେ କୃଷ୍ଣ କରିବା  
କୁହରମାନଙ୍କ ପରେ ସୁଧାରିଲେବ କୁହେ ସବୁ  
ଏକେଥିଏହେ ସୁଜର ମୁଖରେ ହିତୟ ହେଉଥିବା  
ପରମାଦରଶୀୟ ପରମାଦରଶୀୟ ହେବାକୁ  
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦିଆ ଦୋଧିଅଛି । ଆମେବା  
ଏ ଏହି ଯତ୍ନାବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା  
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା  
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଜୀବନକୁଳରେ ମୁଦ୍ରିତ ଦେଖାଇ କଟକ  
ଶର୍ପାକିଳ ଉତ୍ତର କଟକ ପ୍ରେସରିଙ୍କାରୀ ପଞ୍ଜାବ  
ଜୟରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା ।

## ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁରସ୍କାରେ ଅଦିଗୀତ ।      ବୈଜ୍ଞାନିକ କମିଟିର ସ୍ଵଭାବିତ ।

କ୍ଷୟାଖ ଛଗବର କୋହିନର ! !

ଅମେରିକା ପ୍ରଦେଶରୁ ନିର୍ମୟକ କଗରକ  
ବିଜ୍ୟାକଳାମା ତାକୁ ଭୁଲେଧିମ ମେତାର ଏହି  
ଏ, ଏହି, ତି, ସାହେବଙ୍କ ଅଗ୍ରିତ

ଇଲ୍ଲେବୁଟେ ସାହସା ।



ଭ୍ରାତବର୍ଷ ଗ୍ରାମୀ ପ୍ରଧାକ ଦେଶ ଦେହ ଏବଂ  
ଦେଶବାସମାଜର ଅନୁବୟସମାଜ ଉତ୍ସମ୍ଭବ  
ନ୍ଯୂନ୍ୟ ଉତ୍ସମ୍ଭବ ହୁଏ ଏବଂ ଯାହାର ଅପରିଦୋଷ  
ଅହୃତାଚରଣର ବିଷମ୍ୟ ଫଳରୁ ଯେ ସମ୍ଭବ  
ସମ୍ବନ୍ଧଜାତୀୟକ ଦୁଃଖାନ୍ଧ ଶୁଣ ଓ ରଙ୍ଗବନ୍ଧଜୀବଙ୍କ  
ଶତା ଉତ୍ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ କହାଇ କବଳିବୁ  
ଦୁର୍ବାଲ୍ୟ ବ୍ୟବହାରିଗାନବୀର ମୁକ୍ତ ଚେନାର  
କୌଣସି ପ୍ରକଟ ଶୁଣ୍ଟି କଷ୍ଟଜଳକ ଅଷ୍ଟବ୍ରାନ୍ତ  
ପ୍ରତିକଳିକ କୌଣସି ବିବ୍ରାଣ ପକ୍ଷରେ ଥିଲା  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ନାହିଁ । ସୁତ୍ରକ  
ଚକ୍ରମ୍ବକ ସମ୍ମାନ୍ୟ ଓ ଉତ୍ସବ ଚକ୍ରମ୍ବାନ୍ତର  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାନ୍ତରେ ବା ସ୍ଵାର୍ଥର ବିଶବର୍ତ୍ତାରେ  
ଯେ କେବଳ ୧୮ାବ ଅମ୍ବାନ୍ତରୁ କାହା ନଦେଇ  
ଥସଥା ଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବର କଷ୍ଟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧଳ  
ଦେବାଜ ଦେଖାଯାଏ; ସୁଲବଶେଷରେ ସବୁ  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ଚକ୍ରମ୍ବକ ଉତ୍ସବରେ ଉପକାଟ  
ଦେଖାଯାଏ ସବୁ । କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବରେ  
ବା ହୃଦୟର ଅନ୍ତର୍ମଳେ ପୁନରଜୀବନ ହୋଇ  
ଆଏ । ଏହି ସହଳ ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତେରମା କହି  
ଯାହାର ପ୍ରକଟ ଉତ୍ସବ ଆହୁତାର କଳାତାତେ  
ଜନ ଏ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ବିଦ୍ୟାଧୀ ଆମମାନଙ୍କ ଅକ୍ଷରଳାଭ  
ଅଭିଭାବ, ଆମାନୁତିକ ପରିଶ୍ରମ, ଅଜ୍ଞାନ ଅବସ୍ଥା,  
ବିଶ୍ୱ, ମୁକ୍ତ ଅନୁମତାନ ଓ ଧର୍ମର ଧଳରେ  
ହିମାଳୟ ପଦତର ପରିନ୍ୟାକା ବୁନ୍ଦୁ ଉତ୍ସବ  
ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଲ ଗୁଣାନ୍ତକ ହେବେଳ ତୁମ୍ଭା  
ଲକା ଗୁଲୁର ନିର୍ଯ୍ୟାବର ସହି କିନ୍ତୁ ପରିଶାରରେ

ଆକୁପୋରକ, ଶୁଦ୍ଧିବର୍ଷିକ, ପାରଦରୋଷ କାଣକ,  
ସ୍ଵର୍ଗକର, ମେଧା ଓ ସ୍ମୃତିକର ଦୂରକର ପ୍ରଭତ  
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶଶର ସରକାର ତ୍ରୈପ୍ରୟୋଗୀ ୨୨  
ପ୍ରକାର ଦେଖି ଉ ବିଲାଙ୍ଗ ଜୀବଧର ସାହୁର  
ଏକଦିନ ରହ ଲିଲେକଟ୍ରୋ ଅର୍ଦ୍ଧାତ୍ ଲାଭିତଶକ୍ତି  
ସଂଯୋଗେ ଦୂରକ ରସାୟନକ ପ୍ରକରଣେ ଏହି  
ଲିଲେକଟ୍ରୋ ବାଲମ ଆହିଁ ର ହୋଇ  
ଏତେବିନ ପରେ ଶକ୍ତିକା ଛାଇବେ ଏକ ମହିଳ  
ଅର୍ପନ ଦୁଃଖୁତ ହୋଇଥିଲା । ବିମସାନ୍ତର  
ଦିତାତ ପ୍ରାଣରେ ଏକ ଆଶର ପ୍ରାପ ଜଳ  
ଉଠିଥିଲା !!!

ଅସ୍ତ୍ରୀ, ଲଭେଯ, ଅମେରିକା, ଅସ୍ତ୍ରୀଲୀଆ  
ପ୍ରକାଶ ମହାଦେଶମାନଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତରୀ, ଚିକିତ୍ସା  
ଓ ଜନସାଧାରଣ ମୁକ୍ତବୀରେ ଦୋଷଶା କରୁ  
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଶୁଳ୍କ ଓ ବ୍ୟବସାୟିଗୀୟ ପାଇଁ ଘୋଷନ  
ଏପରି ସବୁଗାନ ସମ୍ମନ, ସ୍ଵାୟତ୍ତ କାଳିନନ୍ଦ, ସମ୍ମନ-  
କପଳପ୍ରତି, ସ୍ଵରସେବ୍ୟ, ନିର୍ବୋଚ, ଆନନ୍ଦ ଆର  
ଦୂଷ୍ୟ ନାହିଁ । ବାଲପୁରୁଷ ସ୍ଵର ହୋଇରେ  
ଅହାରାବିକ ମୈଥୁନରେ ବା ଅପରାହିକ ଅପରାହି  
ସଂରଗ୍ଗରେ କମ୍ପା ଥିବା ଥିବା ଥିଲୁନରେ ଥିବା  
ଚକ୍ରରେ ଥିବା କମ୍ପା କାଳରକରେ, ଶାଶରକ ଓ  
ମାକସିକ ପରଶମର କାହୁଲାଖରେ, ଦର୍ଶିତାଳ-  
ବ୍ୟାପି ପ୍ରକାଶ ସୁର୍ଯ୍ୟଭାଷେ ତୁମରରେ ଥିଲୁପ୍ରାତି,  
କର ସ୍ଥାନରେ ଥାଏ, ଧାରନ ମରକ ବ  
ଛାତ୍ରର କଟିଖୁ ଜୀବି ସେବକରେ, କିମ୍ବା  
ମଧ୍ୟଲେଇଥୀ ଓ ଉପଦଂଶ ଧରି ପ୍ରକାଶ ଥିଲାରେ  
ପରେବା ହେବା କରାଗଲା ସବୁ—

ଶୁଣି ଦୂରିତ ହୋଇ—ଧ୍ୟାନୁ ଦୌରାନୀ  
ପ୍ରଭୃତିର କଳା, ଧରନା, ଅନ୍ତରୀ ବ  
ହାଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାରେ ରେଖାଗାନ, ସହାସରେ  
କମ୍ପୁଟର ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀଯେ ଅନ୍ତର, ରାଜିଶକ୍ତିପୂନର  
ସାମାଜିକ ଅଙ୍ଗର କୋରକା, ମେଳ, ପ୍ରମେଲ,  
ଶର୍ମମନ, ପ୍ରସାଦଯଦାତା, ପ୍ରସାଦ ଦଙ୍କରେ  
ପ୍ରକାଶନରେ ଥବା ଅଳ୍ପରେ ଶୁଣିପଢନ, ଲୁଗାରେ  
ଦାର ଲୁଗିବ, ଦ୍ୱାରେ ଏଷ, ମଳର ଦେଶରେ ଶୁଣ  
ଚିରିତ ହେବା, ଶୁକର ସନ୍ତୁତ ଜୟନ୍ତ ପନ୍ଦିତ  
ଅର୍ପନ, ଧାରଣା ବନ୍ଦିର ପାନ, ସ୍ଵାମେବ ବର୍ଣ୍ଣନ  
ବା ସ୍ଵର୍ଗର ମାତ୍ରେ ମେଣ୍ଡ ସାମାଜିକ ସାହାସରେ  
ଶୁକରାବ, ମୁଦ୍ରିକୁଣ୍ଡଳା, କୁର୍ତ୍ତର୍ଦ୍ଦୁତ ହଳ ଓ କା  
ଆସିବ ପରମାଣୁରେ ପ୍ରସାଦ ହେବା, କହୁମନ୍ଦ  
ପ୍ରସାଦ ଲାଲ ବା ଗୋକୁଳ ହେବା, ମୁରଳ ଓ  
ଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ମର କ୍ରାସ, କେଶବ ଅନାମ ପଚାର,  
ଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ମା ସନ୍ଦାର, ଆମାଦିନ କାରଣରେ କୋପ,  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ତରୀ, ସାହାବ ଓ ହୃଦୟର  
ସାକାର, ସାମାଜିକ ପରମାଣୁରେ ବା କନ୍ଦାର ସମ୍ବନ୍ଧ  
ସୂରେ ଘର୍ମ ନିର୍ଗତ ହେବା, ମସ୍ତିଷ୍ଠର ପରମ

ଶୁଣିବା ଓ ଦୂରକାଳ ଓ ସେହି ନମେତ୍ର ଦୃଶ୍ୟଗ୍ରହ  
ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷର ଗତି, ଦେବ ରୂପ, ଶୁଣି ଓ ଜୀବନ  
କ୍ଷୁଦ୍ରାଯୁଦ୍ଧବା, ପରିପାଳି ଅନ୍ତର ଜୀବନ, ଅତିଥି  
ପ୍ରକାଶିତିବା, କେମ୍ବୁଦ୍ଧି ବସ୍ତୁକଙ୍କଳ, ଦାତ,  
ଗୋଟି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଚାଲା, ଦୃଶ୍ୟକଳ, ଚିତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱ  
ଉତ୍ସାହ ବୈଧିକେବା ପ୍ରକାଶ ବୁନ୍ଦଳ ଗେଲ ବା  
ଦୂରକାଳ ସମ୍ପର୍କ ଅନ୍ତରାଳ କରିଥାଏ କମା ସେହି  
ପରିବାରରେ ସଦି—

ରକ୍ତ ଦୁଇଟି ହୋଇ—ରକ୍ତ ପୀତର ଦୁଷ୍ଟି,  
ଶାରଦିବିବୃତ୍ତ, ପ୍ରଥମଂ ( ଗର୍ଭ ) ଲାଜରକ୍ତ,  
ଅନୁଧାତ, ଗାନ୍ଧିକଣ୍ଠ, ବାରୀ, କାଳ ଓ ମୁଖର  
ଛିତରେ ମୋ ଜଳନେଦ୍ୱୟ, କୋଷ ଓ କାଣ୍ଡ  
ପ୍ରଲଭ ସ୍ଵାକରେ ଯା, ପାପର ଯା, ଦୂରନ ପୁର-  
ତନ କାଳୀ ଯା, ଶୋଷଦେବା, ବାହୁ, କାନ୍ଧର,  
ଉପରିର, ହୁଲ, ଜାତ, ପ୍ରବୃତ୍ତିମନମୟ ଚର୍ଚ-  
ବେଗ, ନୂଦିନ, ପୁରତନ ବାର, ଜୟ, ଦୁର୍ବୁ,  
କରୀ, ସୁନ୍ଦର, ଦସ୍ତ, ପାଦ ଓ ସନ୍ଧ ସବୁଲର  
ମୁଣ୍ଡର, ବେଦନା, ବନକନ କରିବା, ମୋତ୍  
ହୋଇଯିବା, ସେଥିଲାନ୍ତିର ଲଳହଣଙ୍କିର ସ୍ଥାନ,  
ଦଳମୂଳ ପୂର୍ବ ଓ ଦ୍ୱାରା, କମ୍ବ ଶିଥିଲ ଦୂରେ  
ଦୂର୍ଲଭ, ଫଳର ନାନାପ୍ରାଣରେ ଶାମୟିତ କା  
ଅସାମିକ ପାପ ବା ଗରମେ କିମ୍ବର ଲେପସକ  
ହାତର ବା ଗୋଟି କଳିଆରେ ବମତ୍ତାତ୍ତା  
ମୋ ସ୍ଵାକଷଣେଷେ ସାଦା ବା କଳା କଳା  
ତଥ, କୁଣ୍ଡାର ହୋଇ ପୁରୀ ଭିଟିବା, ତରୁର  
ତଳ ପତନ, ବୃକ୍ଷବା, ବର୍ତ୍ତମନବା, ଶୋଅ,  
ଅଳ୍ପମୁଁ, କୋଞ୍ଚିବକ ପ୍ରବୃତ୍ତ ବଲୁମନ୍ତାୟ  
ପାତା ବା କହୁରପର୍ବ ଅଭମନ୍ତ ଦୋହଥାୟ,  
କମ୍ବ ଭବ୍ୟବିଧ ବେଗମଧୁର ହୌଣମେ  
ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରବାଧ ପାଦଥାୟ, ତେବେ ଏହି ଆଜିବା  
ସେବକ ନର, ତାତିରଗଢ଼ିର ପ୍ରବାଦରେ  
ସଙ୍ଗେ ଶୁଭମଳ ପକିନ । ଫୋଣ୍ଟ ପରିଶାର  
ଦିବେ, ମୁଖ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ । ତିର୍ଯ୍ୟପ୍ରଥମ ଦେବ  
ଏବି ଏକମାତ୍ର ଜୀବିଷ ଏବି ଦେବେର  
ଅଧିକ ଅନୁମାଳ ହେବ । ଏବି ସପ୍ରାଦରେ ଅଧିକ  
ଦୂର୍କ୍ଷା ଉପକାର ଜଣାଯିବ ଏବି ଦେବେର  
କମ୍ବସ ଓ ବେଗର ଅବସ୍ଥା ଓ ରହ୍ୟ ଥାକୁ  
ପ୍ରକଳ ଦେବେ ଯେପ୍ରାଦିତୀରୁ ୭ ସପ୍ରାଦ ନାହିଁ  
ସତ୍ତେଳେ ସମୁଦ୍ରପୁଷ୍ପ ତଣ୍ଡୟ ପ୍ରାୟ ଅଗ୍ରମ୍ ଲାଭ  
ଦେବେ, ଶାର ହୃଦୟପୁଷ୍ପ ଓ କଳଣ୍ଠ ଦେବ,  
ଦେହର ଲବନ୍ୟ ଦୂର୍କ୍ଷ ଦେବ, ବଲୁମନ୍ତିର  
ହଙ୍ଗମୀଁ କବାୟ ପାଦବ, ସଦମାସରେ ସମବା  
ନମ୍ବିକ । ଦୂରଶଶକ୍ରି ଦୂରି ଦେବ । ଦୂରି  
ରକ୍ତ ଶୋଧକ ହୋଇ ନୂତନ ବଲୁମନ୍ତାଦଳନ  
ଦେବ । ଶାଖରବ ଓ ମାନସିତ ହୋଇଲାଦ୍ୱୟ ଏବି  
ଅକ୍ଷସମବା ଦୂରଶଶ ହୋଇ ଯୋଦିନ ବାଲୋ-

ତିବୁ ସ୍ଥାନବିକ ବଳ ସାର୍ଵୀ ଓ କଣ୍ଠସାର୍ଵୀ ପୁନଃପୁନଃ  
ଫେରି ପାଇବି ଏବଂ ଅଗାବଳ ଭାବା ଜୀବଳ  
ଭବିବ ।

କିମ୍ବନେହରେ କୁହାୟାଇପାରେ ସେ ଏହା  
କୁମ୍ବ ବେଗର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ମହୋତ୍ସମ;  
ସେହେତୁ ପୁଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାକଣ୍ଠୀ ପ୍ରଦେଶ । ବିଜ୍ଞାନୀ  
ସାଲ୍ପୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ସାଲସା ପାର୍ଦ୍ଦକାଳ  
ନିୟମକୁ ହୋଇ ଉଥରେଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା  
ଶକ୍ତିର ଅବଦର୍ଥ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଯାଉଥାରୁ ।  
ସେହି ହେଡ଼ିରୁ ଚିକିତ୍ସାଜୀବନରେ ଏକା ଶାର୍କର୍କ୍ରୀତ  
ଅସ୍ତରାର କରିଥିଲୁ ଏବଂ ଲକ୍ଷ । ପ୍ରତିଶ୍ରଦ୍ଧାପଦ  
ଲବ କରିଛନ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୌଣିକୁଣ୍ଡଳାର ବିଷାକ୍ତ  
ବା ମାହୁତଦିନର ସଂତୁଷ୍ଟ କି ଫୁଲାରୁ ଅବାଳ  
ଦୃଢ଼ ବନ୍ଦତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାରେତେ ସହଜ  
ପରୁରେ ନିର୍ବିଦ୍ଵରେ ସେବନ କରିପାରନ୍ତି ।  
ବିଶେଷତଃ ଘନ, ଅବାର, ଓ ପଥ୍ୟପଥ୍ୟର  
ବିଶେଷ ଚୌଖଣ୍ଡି କଟିଲ ନିୟମ କି ଫୁଲାରୁ  
ପାତ୍ରତ ଲେଖର ଏହା ଏକମାତ୍ର ବନ୍ଦ । ଧନୀ  
ଦୁଇଦଳ ସମାଜ ଅଭିଭାବର ! ।

ଭୁମ୍ବେ ପୌତ୍ର ଆଏ— ଏହି ସାଲକା ସେବକ  
ତର ସଦଳରେ, ସୂନ୍ଦରେ, ଚିକିତ୍ସକର କିନା  
ସାହୀଯାରେ, ଅଛି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେଇନ୍ଦ୍ରିୟ  
ଦୋଷ ସୁଖରେ ପାର୍ଶ୍ଵକାଳ କର କରିବ ।

କୁମେ କଳ ଥାଏ— ଏହି ସାରଜା ପ୍ରକାଶ  
ଏକମାତ୍ର ଦୂର ସହିତ ମନ୍ତ୍ରର କର ସେବକ କର,  
ଶରୀରର ସ୍ଵଧ୍ୟାବୁର ଉଚ୍ଛରଣ ସାଧନ ହେବ;  
ସହଜରେ ଲଗ ଅଚନନ୍ତ କରି ପାଇବ କାହିଁ  
ଏବ ଜୀବଥା ଅତ୍ୟାଶ୍ରରେ ସୁକା ଶୁଣ ବାଇବ  
ସମକ୍ଷୀୟ ପୀତା ଉପର ହେବ ନାହିଁ ।

କଣେପ ଦ୍ରଷ୍ଟିନ୍ୟ—ଲଳେଚଟ୍ରୋ ସାଲଗାଲ  
ଅଲୋକିତ ଶକ୍ତି ପ୍ରସବରେ ହେବାହାତ ବନ୍ଦୁଳ  
ପ୍ରମଳ ଓ ଅସମ୍ଭବ ବିଜୟ ଦେଖି ପ୍ରତାରତ ଭେଦଥ  
ଦ୍ୟବଧାୟେ ନାହିଁ ଲାଇ କରୁଁ ଦେଖି । ସେଥି  
ନିମନ୍ତେ ଏହି  
ଚେତ୍ତମାର୍କ ବିଶ୍ୱାସ  
ଲବଣ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ  
ଆଜାନାହାରେ  
ରେ କ ପ୍ଲା ଏ  
ତମ୍ଭୋଲାଙ୍ଘରୀ



ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାସନ ଜୋଳ ଛିପରେ ଏହା  
ଶୟଳୀ ଥିଲା । ଯେଉଁ ଖରେ ଛଳ ଟ୍ରେଜମନ୍‌  
ନାହିଁ ତାହା କୁଣ୍ଡମ, ଯେ କେହି ଛଳି କୁଣ୍ଡମ-  
ତାଣକୁ ଧରିଲ ଦେଇ ପାଇବେ, ଅଥବା ଆମ-  
ମାଜଙ୍କ ଲାଗେକିଟ୍ରୋଧାଳସାଇ କରୁଣ୍ଟିର ଗୁଣ କାହାଙ୍କ  
ଦୋରି ପ୍ରମାଣ ଦେଇପାଇବେ ଆହାଳ  
ଟ. ୧୦୦୦ ୯ କା ସବସାଇ ହାତ ମନ୍ଦିର

ମୂଳାଦ— ଲଙ୍ଘନା, ବକଳା, ଉତ୍ତରକଲାଗାର  
ବିଧବୀପ୍ରାପ୍ତି ସହିତ ଏକ ସମ୍ପାଦ ସେବକଙ୍କାଳ  
ଶୋଭା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିଶି ଲାଲେକୁଟ୍ଟୋ ଆଲସାର  
ମୂଳ୍ୟ ଟ ୨୫୯ ଟଙ୍କା ୯ ଦିଶି ଟ ୫୫, ୭ ଟଙ୍କା  
ଟ ୧୦୫, ଡଳକ ଟ ୨୦୯, ତ ୩ ଲକ୍ଷ ଟ ୫୫୯  
ପରାବିଂ— ଏହି ଦିଶିଠାରୁ ବାର ଦିଶି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ  
ଦୂରଅଣା, ଜାହମାସୁଲ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିଶି ଟ ୦ ୫,  
ତଥି ଶିଶିରେ ଟ ୬୯, ୭ ଟଙ୍କିରେ ଟ ୫୫,  
ଡଳକ ଟ ୨୯୯।

ପ୍ରତାବଶାର ସ୍ଵରେ ଅମ୍ବୋଳେ କୌଣସି-  
ଠାରେ ଏନେଥି କିମ୍ବା କର ଲାଗୁ । ସହଳ  
ଜୀବିଧ ଅମ୍ବାଳକର ମେଘକଳ ଲେବୋରେ ଟାଙ୍ଗ-  
ଠାରୁ ଛଇ କରାବାକରେ ବିକାର ହୁଏ ଓ  
ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରେରଣ ହୁଏ । ମଧ୍ୟକଳବୀମାତ୍ରେ ମେ  
କୌଣସି ଜୀବାରେ ଦେଉ ପଢ଼ିବାର ଅଧିକାର  
କାମ ଓ ଗ୍ରାମ, ଜାକପର ଏବଂ ଜଳ, ଦେଶେ  
କିମ୍ବା ଅବଶ୍ୟକ ଲେଖି ପଠାଇବେ ଲୁହୁ; ଜାକ  
ହାର ଉଷ୍ଣ ପଠାଇ କିମ୍ବା ଲୁହୁ ଆହାର  
କରିଯାଏ ।

ଅମ୍ବାକଟର ଏକାଦି ସଂପାଦିତ ପଠାଇବାର ଟଙ୍କା  
W. MAJOR & Co., } କଲିନିକ, ମେଡିକ ଏଣ୍ଡ ଫାର୍ମ,  
Barabazar Medical } କଟକର ମେଡିକଲ  
Laboratory Calcutta } କଲିନିକ ଏଣ୍ଡ ଫାର୍ମ  
କଲିନିକ ଏଣ୍ଡ ଫାର୍ମ

## TELEGRAPHIC ADDRESSES

"MAJOR" Calcutta

ସବୁପାର ଉପଧ ହେଉଥା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ  
ଆଦିଶ୍ଵରୀ ସବଳ ପୃକାର ବୈଷ୍ୟ ଛାତିଲ  
ଦୂଲ୍ହରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଏକେନ୍ତି ବିଶ୍ଵଗଠାତ୍  
ସବକଣ୍ଠ କରଯାଏ, ଘର୍ତ୍ତ ଓ କାନ୍ଦୁପଦ୍ମାଦି  
ପୁରୁଷ ଦୂଲ୍ହରେ ମରନର ତରଯାଏ ।

ବିଜ୍ଞାନ

ପ୍ରାଚୀର ଅବ୍ୟାହ ମହୋକ୍ଷଧ

ମୁଲ୍ୟ ପ୍ରତିକଳା ଟୁକୁ ୧୮ ଟଙ୍କାରୀ ମାତ୍ର  
ଏକଛବାତାକୁ ଜୀ ତିକା ଘର୍ଷଣ ଗଠ ଗୁରୁତ୍ୱାମାତ୍ର । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାର ଦ୍ୱାରା ରେଖର ଏହାପରି  
ଜନ୍ମିତ ପୁରୀ ଜ୍ଞାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶ୍ଵାକ ଅନ୍ତର୍ମାନ ପରିଚୟ  
ଦାୟକ ଜୀବନ ଏହାର୍ଥରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦେଖା ଯାଇ  
କାହିଁ : ଶତ ଶତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଜୀବନର କୁଣ୍ଡଳ  
ବର୍ଷାକା କରି ମୁଲ୍ୟବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା

ଜୀବନ ପ୍ରକାଶିତ ମାତ୍ରକେ ସ୍ଵାଧ୍ୟକୁପେ ସାହାର  
ମାତ୍ର ଯାମ ତାତ୍ପର୍ୟ କଲା ଏବଂ କାହାର ଚେତନା  
କେ କିବା ଜୀବନ ଅବଶ୍ୟକ କାହାରିଲେ  
ଜୀବନ ପଠାଇବାର ମାତ୍ର କିମ୍ବା କଥାପଥାକ ଦୁଇ  
ପାଇସାକାବି ।

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ସୁମଧୁରଙ୍କ ମେନ  
ଦେବ ଉତ୍ତଳ ପ୍ରେସ, ବାଲିଏର



ଦୁର୍ଗାସ୍ତବାଦି ପବ୍ଲ ଉପଲକ୍ଷେ ଦେବାନ୍ତ  
ଅହାନ୍ତମାଳ ଅଳିତାରୁ ବନ ଦେଲା । ଆସନ୍ତା  
ନଦେଶର ମାସ ତା ୧୯ ରିଖ ଶୁଭୁବାର ହିନ୍ଦ  
ପିତିବା ଫରିଜନଦାସ କଲେତୁମ୍ଭ ଓ ଅନ୍ତାର୍ଥୀ  
ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାଳୟମାଳ ଅସନ୍ତା ଶୁଭୁବାରଠାରୁ  
କି ୧୨ କ ବନ ରହି ଏହି ମାସ ତା ୨୯ ରିଖ  
ମଙ୍ଗଳବାର ଶିଥିବ । କିମ୍ବା ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକାଳୟର  
କାର୍ଯ୍ୟକାଳୟ ଅସନ୍ତା ଶୁଭୁବାରଠାରୁ ତା ୨୯ ରିଖ  
ମଙ୍ଗଳବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ ରହିବ । ସୁତଙ୍କ  
ଆଶାମୀ ହୁଇ ସ୍ପ୍ରାହ ଉତ୍ତଳପାପିକା ବାହାରିବ  
ନାହିଁ । ହୃଦୀ ଶେଷରେ ନିୟମିତରୂପେ ଧାଠକ-  
ମାଳକୁ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବୁ । ପଥକାଳ  
ଆନନ୍ଦରେ ଅଭିନାଶିତ ହେଉ ଏହାର କାମକା

ମୟୁରବଳ କହାର ମଳ ୮୦୯୦-୧୫୦୦  
ଶଲର ବାଣିକ ବନବରଣୀ ଏକଖ୍ରେ ପ୍ରାୟ  
ଦେବାର କୃତଜ୍ଞବା ସହିତ ସୀବାର ଚରୁଅଛୁ  
ବର୍ଷ ଖେଳ ଦେବାର ନିତ୍ୟବର୍ଷ ଉତ୍ସାହ ଏହା  
ବାହାରିଥିଲୁ ଏବଂ ଏ ବିଶ୍ୱରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର  
ବିବରଣୀଠାରୁ କିଶେଷ ଗ୍ରହ ଦୋଷ କାହିଁ  
ବିବରଣୀଟି ବୁଦ୍ଧର ଅଟେ ଏବଂ ସାବଧାନ ସହିତ  
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଜଳା ଯାଏ ।

ଏକ ସରକାରୀ ଉପୋର୍ତ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ  
ସୁଲଭେ ଏ ଦର୍ଶ ବର୍ଗକାଳରେ ଉଣା ହୃଦୟ  
ହୋଇଥିଲେହେ ରାଜକର ଅୟକାଂଶ ପ୍ରକରେ  
ଏବେ ସାମାନ୍ୟ ଉଣା ହୋଇଥିଲୁ ଯେ ତାହା  
ଧର୍ମବ୍ୟ ନୁହେ । କେବଳ ପଞ୍ଜାବର ଦର୍ଶିଣ ଓ  
ପର୍ବତ ଭାଗ, ବମେରର ଉତ୍ତରଭାଗ, ବଜା-  
ପୁଚାନା ଏବଂ ମଧ୍ୟଭାରତରେ ବିଶେଷ ଉଣା  
ଆର୍ଟିକ୍ ଶବଦର ମାତ୍ର ପଣ ଉଣା ପଡ଼ିଛି ।  
ଦୁଇତମ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଲେଜଙ୍କ ସଜ୍ଜା କରି  
ସପ୍ରାତରେ ୩୫ ଲକ୍ଷରୁ ହିଆଇଥିଲା । ଓଠା-  
ରେ ଯାଦା ଉଣା ପଢ଼ିଥିବ ତାହା ଧର୍ମବ୍ୟ ନୁହେ ।  
ବାରଣ ଗର ସପ୍ତାବ୍ଦ ଉପୋର୍ତ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ  
କେବଳ ଘଣ୍ଟାଜଲର ତଳକାରୀକୁଳପୁ ହୁନ୍ତି  
ଥାବି ଆଜି ବୌଦ୍ଧ ଜଳରେ ପସଲର ବିଶେଷ  
ଆଶ୍ୟା ନାହିଁ ।

ଅମ୍ବା କବିତର ମାତ୍ର ତା ଓ ଟେଟ୍ ରଖେ  
ପ୍ରମାଦ ସବୁନାହୋଇଲା ପଦ ପ୍ରାଣୀକଷର  
ପଥର ଦୟାଯିବ । ପଥାର ପ୍ରାନ କଲିବା,  
ବାଜିପୁର, କଟକ ଓ ଛାତା ଏବଂ ନିୟମମାଳ  
ଥୁବ ପାଦ ଥିଲେ । ବିଶ୍ଵାରତ ନିୟମାବଳୀ  
କଲିବା ଘରେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା  
ଏବଂ ପ୍ରମାଦ ରହିବାକୁ ଜେନଗଲ ତର୍ହିବ  
ପ୍ରତିନିଧି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଅମ୍ବାକାଳ ନିଭବିଲା

ପଠାଇ ଦେଇଥରିଛୁ । ସ୍ମାରକାଳ ଦେଇ  
ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଅସମ ହେଲୁ ମାତ୍ର ଦେଇ  
ଅଶ୍ଵାଧୀ ଅମ୍ବାକଳ ଅଣ୍ଟିଥରୁ ଥିଲେ ତାହା  
ଦେଖି ପାରିଲା । କେବଳ ଉତ୍ତରାର ପ୍ରାଣିମାଳ-  
କଳ ସମ୍ମାନ କରଇରେ ଗୁରୁତ ଦେବ ।  
ଉତ୍ତରାର ଏଥର ଜ ୧୩ ଶକ୍ଷିତ୍ତ ଦେବାର  
ଅଛି ଯେ କନ୍ଦିତ୍ତ କ ୫ ଗ ବାହାରରୁ ଏବଂ  
କ ୪ ଶକ୍ଷିତ୍ତ କନ୍ଦିତ୍ତ କିମ୍ବାନିବେ । ଆଜି  
କରୁ ପୃଷ୍ଠାତାରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ପଶ୍ଚାତ ଦେବାର  
ଅଶ୍ଵଦର ଦେବେ ।

ଦୂର୍ଗାପୁଣ୍ୟାର ଦକ ଏଥର ବଜଳା ଏବ ତେବେ  
ପାଞ୍ଚିରେ ଦିନ ପଡ଼ିଥିଲା । ବଜଳା ଜୀବମୟଙ୍କ  
ଏବ ବୃକ୍ଷ ପାଞ୍ଚିରେ ଧଳିବାର ସମ୍ମାନ ସୋମବାର  
ସନ୍ଦ ଓ କବମୀପୁଣ୍ୟ ଏବ ମଙ୍ଗଳବାର ବିଷନ୍ଦ  
ବା ଦଶହିନ୍ଦ ହେବ । ମାତ୍ର ବଜଳା ବିଶବ୍ର  
ଇତ୍ତାନ୍ତ ମତେ ଉବିବାର ସପମୀ, ସୋମବାର  
ଅଷ୍ଟମୀ ଓ ସନ୍ଦ ମଙ୍ଗଳବାର ନବମୀପୁଣ୍ୟ ଏବା  
ଦୁଧବାର କର୍ମଚାରୀ ଦେବ । ଭାବିତର ଉତ୍ସାହର  
ଏବ ବଜଳା ବିଶୁଦ୍ଧିଇତ୍ତାନ୍ତ ଏବ ବାଣୀର ପାଞ୍ଚ  
ସଲେ ଆଖ୍ୟ ଅଛେ । ପ୍ରଥମ ଲଭିତ ବଜଳାଯା  
ଅନୁସାରେ ଗର୍ଭିମେଣ୍ଟ ଗୁରୁବାର ଶାମୀ ହେ  
ବାର ଅକ୍ଷଗତ ହୋଇ କଢକୁଆରେ କରେବ  
ବନର ବଜଳାଯକ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବିନ୍ଦୁ ବଜ  
ଲାରେ ସେଉଁମାନେ କଣ୍ଠବସିବାନ୍ତ ମତ ପ୍ରଦାନ  
କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ସେମାନେ ଉବିବାର ସପମୀ କା ପ୍ରଥମ  
ପୁଣ୍ୟ ହରିବେ । ଉତ୍ତରାରେ ସେଉଁମାନେ ତେବେ  
ପାଞ୍ଚ ଶତ ବଜଳା ପଞ୍ଚିକା ବିଶେଷର ନବଦେ  
ବ୍ଲକ୍ଷ୍ୟ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଧଳିବାର ପୁଣ୍ୟ ଆରା  
ଉବିବାର ସମ୍ମୂଳ । ମାତ୍ର ଅଖକାଂଶ ମତରେ  
ଉବିବାର ସପମୀ ଦେବ ପୁକେ ବଦନସ୍ଥାନେ  
ଭାର୍ଯ୍ୟ କହିବାର ଉଚିତ ହେଉଥିଲା ।

ଏ ସ୍ଥାନର ତେପୁଣ୍ଡ କଟିଲକୁର ବାହୁ ଅଳ୍ପ  
ତୋଷ ଦତ୍ତକର ପିତା ସମ୍ମ ଶାଶ୍ଵତେଜର ଦର୍ଶନ  
ବାହାଦୁର ପ୍ରାୟ ଗୁରୁମାସ ହେଲ ତୀ ଶେଷ  
ଜର୍ଣ୍ଣ ପାଇବା ଏ ବନ୍ଦରରେ ପୂର୍ବ ନିକଟରେ ରଖା  
ପରିବେଳେ ମମକ ଦତ୍ତକାର ଶୋବ ସମ୍ମାନ  
ଯେଥା ସମୟରେ ପ୍ରବାସ କରିଥିଲୁ । ଏ  
ଦାର୍ଢକାଳ ମୁଖ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ ତେପୁଣ୍ଡ କଟିଲକୁର  
କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପ୍ରେନସକ ଭୋଲ କରିଥିଲେ  
ତାହାକର ଅଧାଳ ମୃଖରେ ଅଶୁଭାବୁ ଅବେଳା  
ଶୋକ ସାନ୍ତୁଦା ପଥ ପାଇଥିଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟ  
ଦିନେ ମୁଣ୍ଡିଏ ହୃଦୟ କରି ବିଚରଣ କରିଅଛନ୍ତି  
ଏହି ଆମ୍ବେମାନେ ଅଣ୍ଣିଏ ଶରୀର ପାଇବାରେ  
କୁତୁଳିତା ସହିତ ମୀଳକାର କରୁଥିଲୁ । କହିଲେ  
ମହାମାନ୍ୟ ଗର୍ବୀରଜୀଜନକରି ବାହାଦୁର କରି

ପ୍ରଦେଶର ଲୋଧିକାନବର୍ତ୍ତର ଲେଖକୁ ଗୋ  
ରଙ୍ଗର ମେମେର ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ଚାରତେଷ୍ଠ  
ହେବେବ ବିଶ୍ୱାସୀୟ କରିଶନର ଓ ଘରବରଳେ  
ଦୂରକର ପଢ଼ିମାନ ଦେଖିଲୁ । ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଏବଂ  
ଶିଖିଶ୍ଵେତର ଦର ନାହାଦୂର ହେବନ୍ତି କିମ୍ବା  
ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଥିଲେ ଏଥରୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଜାରି  
ପାଇଦେ ।

ବାହିର ଅମେର ଅବସ୍ଥାରୁ ଯାଏ ପାଞ୍ଜାବୀ ଦେବତାଙ୍କ  
ମୁଖ୍ୟମାତ୍ର ପ୍ରମୃତର ଦେବତା ପାଞ୍ଜାବୀ ଦେବତାଙ୍କ  
ମାତ୍ର ପୂର୍ବକୁ ବାହିରେ ଗରେ ଧାରା ସରେ ମାତ୍ର  
ଏବେ ଶୀଘ୍ର ଆସୁଣେଷ ହେବାର ଜ୍ଞାନକାଳ ସମ୍ବନ୍ଧ  
ଏବଂ କାହାର ମଧ୍ୟକିମ୍ବ ମାନକରିବେ ତାହାର  
ଆରୋହନ କମଳରେ ଉଚ୍ଚ ରଖାଯାଇଥିଲା  
ବିଧାତାର ଅଲୟା ନିଯମକୁ ଅଧିକ ବାହାର କାର୍ଯ୍ୟ  
କାହା କାହା ରାଜରେ ସେ ରହିଥାଯାଇଥିଲା  
କରେ । ତାହାର ଜ୍ଞାନପୁଣ୍ୟ  
ଦେବତାଙ୍କର ଦେବତାଙ୍କ କଥା । ୫୩ ଅନେକ  
କାହାର ପିତାଙ୍କର ଅବେଳାମରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ  
ନିର୍ବାଚ ଦରି ଅର୍ଥବାକ୍ଷାର ଯଥୋପାଦ ହିଁ-  
ଦରିବା ଲାଭ ଦରିଥିଲୁଛି । ମାତ୍ର ଅମ କିମ୍ବା  
ମୁହଁ ସମାଜ ଅଥବା ତାହାର କାହାର କାହାର  
ଲାଭ କରେ ଏ ସବୁ ବରସୁର ସରତାରେ ସମ୍ବନ୍ଧ  
କିଛି ସର୍ବର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାର କାହାର । କିନ୍ତୁ ଅନେକରୁ  
ଭାବରେ କରିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାଜ ପରମାନନ୍ଦରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ  
କର ଶୋଭ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଷରୁ  
ଏହା ସବୁ ହେଲେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାହାଙ୍କର କିମ୍ବା  
ସରତାରେ କିମ୍ବା ହେବା ସର୍ବର୍ଯ୍ୟ ସମାଜରେ ଆହୁତି

ଦେବାଲ୍ କୁଳରେ ଧାନ୍ ମାଟିମାଳ ପଡ଼ି  
ବାରା ଲଜୁଗ ପୁଥା ବଚ୍ଛିପଣେ ରତ୍ନାଳ ଦବନାଳ  
ଏଥୁ ପ୍ରବେ ପାଠକମାଳକୁ ଉପାଦାନ  
ଶ୍ରୀଶ ତତ୍ତ୍ଵ ସମ୍ପଦେଶ୍ମୁଖୀ ଉପମାଯୁକ୍ତ ଅନୁମାଳ  
ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ସାହେବ ବେହି ସମ୍ବାଦ ଅନୁମାଳକ  
ନିକଟରୁ ଅନୁମାଳ ଧୂରକ ଉତ୍ତାର ତତ୍ତ୍ଵ ପରିକ୍ଷେ  
ଲେଖିଥାଇଲୁ କି ଧାନ୍ କୃତ୍ତବ୍ୟମାଳ ଦୋ-  
କାରେ ଠିକ୍ ଡ୍ରାଫ୍ଟରେ ମାଟି ଦେବାଲ୍ ଏବଂ  
ଠିକ୍ ପାଇବାର ଦେଖିବା କାରଣ ଅନୁମାଳ-  
ମାଳେ ଦ୍ୱାରା ଧାନ୍ ପାଇଯାଏ ଦେଖାଇଲୁ  
ସେଥିରେ ବିନ୍ଦୁ ଆପଣି ନାହିଁ । ଯେମାନେ  
ନିଜେ ଦ୍ୱାରା କିମୋଦିତ ବନ୍ଦରି  
ଏଥୁ ବୋଧ କୁଞ୍ଜର ପାଇବନ ମହୋତ୍ସମ୍ମୟ  
ଯେମେନ୍ତୁ ଦୁଇଅକ୍ଷର ଯେ ଲୋକବର ପ୍ରାର୍ଥନା  
ମରେ ଦ୍ୱାରା ଧାନ୍ ଉତ୍ତାର ଦିଅ ମାର୍ତ୍ତିମାଳ  
ମାଟି ପ୍ରକୃତରେ ଭାବୀ ନୃତ୍ୟ ଅନୁମାଳେ ଜାଗା  
କେ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ସାହେବ ବଜ ଉତ୍ତି ଲୋକ ଏବଂ

ମାସ ପାଇଲାକୁ ଅଚାନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କର କେବେ  
ଅଧିକ କରିଗୁଣ୍ଠା ସେପରି ବୁଝାଇ ଦେବଥିଲେ  
ତାହା ଉପରେ ଛାତକ ଦୂଷି କରିବେ । ଯାଏ  
କିମ୍ବା ସ୍ଵରୂପରେ ଦର୍ଶିତାର ଅଛନ୍ତି । ଏହା  
ଦେବାଳୀ ହରହାରଙ୍କର ଜାହାରେ ହୁଏଥେପି  
କରାନ୍ତି ତାତକ କି ?

ନୂର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଠାନଦାସ ଦାଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲ୍ଲିଖିତ  
ମରଦାଶ ରମ୍ପଣ୍ଡାଳ ଦାତରେ ଦୁର୍ଗୀଷ ଶେଷ  
ରେ ଜେ ସମସ୍ତ ଅନାଥ ପଲ୍ଲ ରହିଥାନ୍ତି ସେମା-  
ନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୂତନ ଦୁର୍ଗୀଷ ସରତ ଗୋଟିଏ  
ହିତରର ପ୍ରସାଦ କରିଥିଲୁଛି । ସମ୍ବନ୍ଧ ଏହି  
ନାହିଁ ଅବଧାରତ କରିଥିଲୁଛି କି ଦୁର୍ଗୀଷ ସମସ୍ତ  
ରେ ଯେ ସବୁ ଅନାଥ ପେଲକୁ ସେମାନଙ୍କର  
ନିରାମାଣି ବା ଥିଲୁ ଅଭିଭାବକ ଶତ୍ରୁଯାତ୍ରି  
ସେମାନଙ୍କର ସମୟେକ ଅଭିଭାବକ ସରବାର  
ଅନ୍ତର୍ଭେଦ ଦର୍ଶିଷ୍ଠ ବକାୟୀଦେବାର କେବେ ଦା-  
ଇପର୍ମନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଭାବ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ  
ବାଧ୍ୟ ପାଇଲୁ । ଦୁର୍ଗୀଷ ଅନ୍ତେ ସରବାର ସେହି  
ପ୍ରମାନଙ୍କ ସେମାନଙ୍କ ସାହୁଦିବ ଅଭିଭାବକ-  
ରୁ ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ ଯହି କରିବେ । ତେଣୁ  
କେବେ ଅନାଥ ପେଲକୁ ଧର୍ମନେତା କେହି କିମ୍ବୁ  
କିମ୍ବା ଅଗ୍ରହ କରିଲେ ତାହାକୁ ଦେବେ । ଏହି  
ମନ୍ଦିରମ୍ପ ବ୍ୟାଲେକ ଜୋକିପାଦବା ଚେଷ୍ଟାରେ  
ନିଜାମ ବିଷଳ ଓ ହେବା ପର୍ଦନ୍ତ କୌଣସି  
ଦିନ୍ଦି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କେହି ଅନାଥ ପେଲକୁ ଦୟା-  
ଦୟା କାହିଁ । କେବଳକାଶ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ସେ  
ସମସ୍ତ ମିଳ ଥିବେ ସେମାନଙ୍କର ବୈଜ୍ଞାନିକ  
ନିଜର ଜଳ ମାଛଦ୍ଵେଷୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ  
ଯେ ଯେ ବାହାର କୁଣ୍ଡଳ କେହି ଅଛନ୍ତି କି  
କାହିଁ କହିର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବେ । ଯେହିଁ  
ଜୀବରେ ସେହି ଅନାଥ ପେଲ ଯାମ୍ବାରିବ ଦୁର୍ଗୀଷ  
ମଧ୍ୟରେ ତୁଳିମାସ ପର୍ମନ୍ତ ତାହାକୁ ପ୍ରାନାନ୍ତର  
କରୁଥିବ କାହିଁ । ଗୋଲବା ବାହୁଦ୍ୟ ଯେ ଏହି  
ନିର୍ମାଣକୁ ଉତ୍ସମ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଦୁର୍ଗୀଷ  
ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଦିଲ୍ଲିର ନୂତନ ସମ୍ବରଣରେ ପରିଚିନ୍ତା  
ହେତା ।

ଏଠାର ଛିଲ୍ଲିଲ ସରଜନ ଡାକୁର ଜୋକର  
ଥାବେଳ ଶୈଳସନ ଗ୍ରହଣୟବଳ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବ-  
ଦର ନେବାରୁ ଚାହାଲୁ ପିହାୟୁ ହେବା ହୃଦ-  
ଇଷମେ ଏଠା ମେତିବେଳ ମୁଲର ଶିଖମାଳେ  
ଏଠ ହୃଦୟର ସମ୍ବନ୍ଧ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ସର  
ନାହିଁଲେ । ଥଣ୍ଡା ମନ୍ତ୍ରସଂକଳିତ ପରିପାଇସୁଧେ ବ୍ୟ-  
ବଦିତ ଦୋଷଥୁଲ ଏବଂ ନମରବାପୀ ଅବେଳ  
କିମ୍ବଳେଇ ସମବେଳ କୋଇଥୁଲେ । ମାନ୍ଦିକର  
ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦାସ ସର୍ବପିପଦରେ

ମନୋମାର ହୋଇ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଥାଏ-  
କାଳ ପ୍ରତିଶାରେ ରହ ତାହାଙ୍କ ସ୍ଵରେ ନିଃସ୍ଵର  
ଦେବା କାଳାପ୍ରତାର ଶୁଭୁକର କାର୍ଯ୍ୟମାନ  
ପ୍ରକାଶମାନଗୁଡ଼େ ନିବାକ ସବଦା ପ୍ରତିଶିତ୍ତରେ  
ସମସ୍ତଙ୍କ ସହି ସହାଲାପ ତରି ସହଦୟରେ  
ଗୈଣିକର ବିକଶା ବରବା ଉଚ୍ଚାଦି କଥାମାନ  
ମନୋହରରୁପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମେତକେଲ  
ସ୍ଵର ଶର୍ମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର ସ୍ଵେଚ୍ଛା  
ଦୟାର ପ୍ରମାଣସ୍ଵରୂପ ଏହି ସରକୁ ହେଉଅବେ  
ଦେଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଆର୍ଦ୍ଧଜାଗର ଏବଂ  
ଲୁଣଙ୍କ କାନନା କରି ଦକ୍ଷତା ରୈଷ କଲେ ।  
ତବନ୍ତର ଗୋଟିଏ ସଜୀବ ହୋଇ ବିଦୟୁତ୍ପତ୍ତିର  
ଅଭିନନ୍ଦନପତି ପାଠି ହେଲା ଏବଂ ସାହେବ  
ମହୋଦୟ ତର୍ହିର ପ୍ରାତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସରରେ  
କହିଲେ ଏ ସେ ତାହାଙ୍କର ଅଧୀନସ୍ତ ଟିକି  
ମାଦକୁ ନିଜର କବୁ ଏବଂ ଶର୍ମମାନଙ୍କ ଘର ପାଇ  
ଦେଇଥିଲେ । ତବନ୍ତର ଅଭି ଯୋତିଏ  
ସଜୀବ ହେଲା ଏବଂ ସ୍ଵର ଶର୍ମି ଓ ଶର୍ମମାନେ  
ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଗଲାରେ ଫୁଲ-  
ମାଲମାନ ଏବେ ପନ୍ଥାର ଦେଲେ ସେ ଗଲାରେ  
ଆହୁ ସ୍ଥାନ ନ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଅଛି  
ମନୋହର ହୋଇଥିଲା । ସରର ଅରମ୍ଭ ଏବଂ  
ଶେଷରେ ବାହୁ ସାମରନ ବର୍ତ୍ତକର ନୃତ୍ୟ  
ଗଠିତ ବାହ୍ୟଦଳ ସୁନ୍ଦର ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ  
ଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଲୋଭକ ସାହେବଙ୍କ ହାତରେ  
କେବଳ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଚକ୍ରପାଲମାନଙ୍କର ଏବଂ  
କେଲ ପାଗଲମାନା ଭବ୍ୟାଦି ସରକାରୀ ବିଭାଗର  
ଭାବ କି ଥିଲା । ତର୍ହି ଉପରେ ସେ ମେତକର  
ସ୍ଵର ସ୍ପୃତିରେ ଏବଂ ନିରାମିଯାଇଲିଟିର  
ଯେବୋମାନ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ହାତରେ ଏ  
ନଗରର ମେତେ ଉଦ୍‌ବିନ ହୋଇଥିଲା ତାହା  
ସମସ୍ତେ ଜାଣିନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ, ଭାବାପମହାଦ୍ୱାଦ୍ୟ, ନିର୍ଭୁଲରେ  
କାର୍ଯ୍ୟ ଲୋଭକ ପ୍ରତିକି ଶୁଣିଥାଏ ସେ  
ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରୟୁଷାତ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ  
ବିଦୟୁତାଳରେ ଜନସାଧାରଣ ଅଥବା ନଗର-  
କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିକଳ୍ପନାରେ କ୍ରିକିଟର  
ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସର ହୋଇଥିଲେ ଅକୁର  
ଅନ୍ଦକର ବସ୍ତ୍ର ହୋଇଥାଏ । ପାଇଁ କି ହେବା  
ପ୍ରକେ ମେତକର ଶୁଭୁକର ଶର୍ମମାନକେ ସର ଯାଦା  
କରିଥିଲା ବର୍ଣ୍ଣନିଟିର ମେଗାନକ୍ଷତାରେ କୃତ-  
କରିପ୍ରତିଶାର କରିଥିଲା । ପଠନାବସ୍ଥାରେ କିମ୍ବା  
ମାନଙ୍କର ଶୁଭୁକର ସେତେ ଦୃଢ଼ ଦେବ ଥାଣା  
କରସାଏ ସେ ସାରରେ ପ୍ରଦେଶ ହେଲେ  
ସତ୍ତନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଶର୍ମି ଭର୍ତ୍ତି  
ଦେବ ଦୃଢ଼ ହେବା ଏଠାରେ କେମିନା ଅବ-  
ଧିକ ଗେ ଗତ ଶର୍ମକାର ଅହର୍ତ୍ତରେ କେମି  
କରସାଏ କାମ କରିଥାଏ ମେତକର ଶୁଭୁକର

ଶ୍ରୀମାନେ ଏହପର ଖଣ୍ଡିଏ ଥରୁନନ୍ଦକପନୀ  
ପ୍ରଦାନକାର ଗୁରୁଭାଙ୍ଗ ଦେଆଭର୍ତ୍ତନେ । ଏ  
କଷୟରେ ସମସ୍ତ ଶଦ ଏବଂ ମେଣ କାର୍ଯ୍ୟ  
କରିଥିଲେ କରି ଦୋକଥାନ୍ତା ।

ଦେଶୀୟ ଚିତ୍ରମାର ଦୂର୍ଗତ ମୋତନ ।  
ଏ ନଗରକାସୀ ଜଣେ ପ୍ରଥାକ ଜୀବିତର  
ଓ ମହାକଳ ବାହୁ ବିହାରିଙ୍କର ପଣ୍ଡିତ ଏଥେ  
ପୂର୍ବେ ଖୀକା ଓ ବ୍ୟାକରଣ ସହିତ ଜୀମହିଲାଙ୍କର-  
କଳାଙ୍ଗରରେ ମୁଦ୍ରିତ କରି ବିଜ୍ଞାନ ମୂଳ୍ୟରେ ବିଜ-  
ବଣ ବିଭବାହାର ସମସ୍ତ ଭାଲୁକାଙ୍କ ହିନ୍ଦୁ-  
ଭାର ଅଧେଷ କୃତକ୍ଷତି ଉତ୍ତର ହେବାର  
ପ୍ରାତିକମାନକୁ ଜଣା ଅଛି । ସମ୍ମତ ଜାହାଙ୍କର  
ଯେଉଁ ବିଜ୍ଞାନ ଏ ହିନ୍ଦୁର ଗର ତା ୧୪ଶହୀ  
ଜର ଫଂଖ୍ୟାରେ ବାହାରିଥିଲି ବହିରୁ କଣ୍ଠ,  
ସାଏ ଯେ ସେ ମାଧ୍ୟବକର ନିଦାନ ସହିତ  
ମାଧ୍ୟବକର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିତ୍ରମାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ  
ଭୂର୍ବା ଆଶମ ପ୍ରତିକି ଯୋଗ କରି ଶତ୍ରୁବ  
ସମ୍ମତ ଚିତ୍ରମାର ସୁପଳ ଭାଲୁ ଘାଷାରେ ମୁଦ୍ରିତ  
କରି ବିନରଣ ବିଶାରା ଯେଉଁ ସଂକଳ୍ପ କରି  
ଆମେ ଜାହାଙ୍କର ଏ ବିଷୟର ପୂର୍ବ ବିଜ୍ଞାନ  
ଅନୁସାରେ କେହି ଜାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ବୌଣିକ  
ପ୍ରସ୍ତରାତ କ ପଠାଇନାଛୁ ସେଥିକଳେ ପରିଚ୍ୟାନ  
ପୂର୍ବକ କେବଳ ମାଧ୍ୟବକର ନିଦାନ ଅନୁବାଦ  
ସହିତ ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ବିଭଗ କରିବାର ପ୍ରେର  
କରିଥିଲା । ଏହା ବଜାହାଙ୍କ ଏହି ଦୂର୍ଗତ ବିଜ-  
କଳାଙ୍କର ସମ୍ମନାୟ ବିଶେଷର ଉପକାର  
ମାତ୍ର ଚିତ୍ରମାର ପ୍ରସ୍ତରକୁ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀର  
ମୈତିକର ଉପକାରର ଅଶା କରିଯାଏ ।  
ବିଶେଷରଙ୍ଗ ତେଣାରେ ଉପସ୍ଥିତ ବୈଦ୍ୟ କିମ୍ବା  
ଦେଶୀୟ ଚିତ୍ରମାର ଯେଉଁ ଦୂର୍ଗତ କରିଥିଲୁ  
ଜାହାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ  
ହିତେଣି ଜାହାଙ୍କ ନାହିଁର ବାଧ୍ୟବିନ୍ଦୁ ବ୍ୟକ୍ତି  
ହେବ କିମ୍ବା ପରିତାପ ବିଷୟ ଅର୍ପେ ।  
ତେ ଅଧିକ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କଲେନ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ଯାହାଙ୍କ-  
ତାରେ ଚୌଣ୍ଡିଯ ସମ୍ମତ ବା ତେଣ୍ଡା ଚିତ୍ରମାର  
ହଲ ଗ୍ରହ ଅଛି ସେହି ପ୍ରସ୍ତର କମ୍ବ ବହିର  
ପ୍ରତିଲିପି ଜାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଦେଲେ  
ଯଥେତୁ କେବି ଏବି ମନୋମାଳ ପ୍ରସ୍ତର ସକାଳେ  
ମେ ପୂର୍ବମାର ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତି କରିଲୁ ।  
ବୋଲିନ କାନୁଳାଙ୍କ ସେ ମନୋମାଳ କ ହେବା  
ପ୍ରସ୍ତର ସେ ହାତରୁ ଡାକ ଶରକୁ ହେଲ ପ୍ରେର  
ହେବେ ଏବଂ ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରସ୍ତର ଅଣ୍ଟିଯ ଅବଧି

ବେମାକଳ୍ପ ଦେବେ । ପୁରୁଷ ଯେଉଁମାକେ  
ପୁରୁଷ ପଠାଇବେ ସେମାକଳ୍ପ ନଜର ଲାଗୁ  
ଦିବା ଥାଏ କାହିଁ ଏବଂ ତଥାପି ସେଇଁ ସାଧା-  
ରଣ ଉପହାର ଦେବ କହିଲୁ ମୂଳୀ ଲାହିଁ ।  
ଶୁଭେବ ଅମେମାକେ ଏହାକୁ ଆଶା କରୁଥିଲା  
ସେଇଁମାନଙ୍କଠାରେ ଖେର ଚକସା ପୁରୁଷ  
ଏହି ସ୍ଵଦେଶର ଭୟକରେ ଶ୍ରୀମା ଓ ସହ ଜାତି  
ବେମାକେ କହାଇ ବାହୁଦ୍ଵାରା ଅନୁରୋଧ ଉକ୍ତା  
କରିବାରେ ଉପର ହେବେ ।

ଲୟ ପୁଅର ହୋଇ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା ଦେଇ  
ବଜ ପୁଅର ବିଷୟ ହେବ । ଏକାଥିକ ହିତକାର୍ଯ୍ୟ  
କରିବାଠାକୁ ଏମନ୍ତ ଜୋଟିଏ ଗୁରୁତର ଭାର୍ଯ୍ୟ  
ରେ ସଙ୍ଗୁଣ୍ଣ ମନୋଶ୍ଵରୀ ହୋଇ ସଥା ସାଧ୍ୟ  
ବହିର ଛାଇ ପାଥର କରିବା ଅମୃତାନନ୍ଦର  
ସମାନ୍ୟ ବିଦେଶନାରେ ଏକ ଜୀବନ ପକ୍ଷରେ  
ସଥେଷ୍ଟ ଅଟେ ।

ମହାକବେ ରଂଗଜାଣୀଙ୍କା ।

ଏ କରଇର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନମସକଳ ନାମକ  
ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥାକ ନୟସଲମାନ ଧରୀଳୟକ ପୌତର  
ଏକବ୍ୟକ୍ତରେ ହେତେନବର୍ତ୍ତ ହେଲ ମୁସଲମାନ  
କର ଧର୍ମପୁସ୍ତକ କୋଣର ଏବଂ ଉର୍ବିଭାଗର  
ଶ୍ରୀ ନମନ୍ତେ ମୌଳକ ଅବଦୂଷ ସମଦ ଅପର  
ହେତେନ ମୁସଲମାନଙ୍କ ବସନ୍ତ ଓ ପାହାଯାଦିରେ  
ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦରଥା ବା ବଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରାପନ କରି  
ଥିଲେ । ପଣ୍ଡାତ ସେହି କିମ୍ବଳୟକୁ ମଧ୍ୟରେ  
ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ପରିଣାମ କର ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ  
ଦେବାର ଅରମଣ୍ଡି ଏ ନଗରପ୍ରଦ ମୁସଲମାନଙ୍କର  
ମଧ୍ୟରେ ମନାନ୍ତର ଛାଟିବା ଏବଂ କହିଲେ ଶାର  
ଦରର ଆଶକ୍ତି ତଥା ପୁନାବ ସୁନ୍ଦରି ସାହେବ  
ରିପୋର୍ଟ କରିବାରେ ଜିଲ୍ଲାର ଇଂର୍ଜି ମାଜିଟ୍ରେ  
ଗ୍ରସ୍ତ ତେଜିତସବ ସାହେବ ଗତମାସ ବା  
ବିଜନେ ମରିଲଭ ଅବଦୂଷ ସମଦଙ୍ଗ ନାମର  
ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞା ଜାଣି କରିଥିଲେ । ଗଲିରମା  
ରା ୯ ରଖିରେ ଜ୍ଞାନମସକଳର ବର୍ତ୍ତମାନ ମନ୍ତ୍ର  
ଅଳ୍ପ ଏବଂ ମୌଳକ ହାପିଜମହାନ୍ତି ଅବଦୂଷ  
ମନା, ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଏକବରମ ଉଷ୍ଣଲ ପ୍ରଭାବ ମହକ  
ଦଳାପଥରେ ଇଂରାଜୀଙ୍କୁ ପ୍ରାପନ ହେବା ମୁସଲ  
ମାନ ଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧ ଥୁବା ମର୍ଦରେ ଏକ ଦରଜ  
କର ସେମାନଙ୍କ ପର ସମର୍ଥକ ହେବା କାର  
ତ୍ରିକଳ ନିଯକୁ କଲେ ଏବଂ ମୌଳକ ଅବଦୂ  
ଷ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ସ୍ଵପ୍ନରୁ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ହେବନାହିଁ ଦୋଷ ନାହିଁ  
ଦୁରକ୍ତି ତ୍ରିକଳ ନିଯକୁ କଲେ । ଇଂର୍ଜାର ତେଜି  
ମାଜିଟ୍ରେଟ ଗ୍ରସ୍ତ ତେଜିତସବନ୍ଧାଦେବ ଇଂର୍ଜ  
ପରବ ତ୍ରିକଳ ବାଦାନବାଦ ପ୍ରକଳ ଧୂମ  
ଗର୍ଭ କା ୩ ରାତରେ ଅଦେଶ ଦେଲେ କି ୧୯  
୫୨୫୫ ସେ ଦାର୍ଶିତ୍ୱ ଆଜନକ ଥା ୧୯୫  
ଅନୁଷ୍ଠାରେ ହେଉଁ ନିଶ୍ଚିଧ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମର  
ତ୍ରିକଳ ନାହା କହିଲ ହେବାର କୌଣସି କାର  
କାହିଁ ଅତିଏବ ସେ ଅଦେଶ ପ୍ରଦଳ ରହିଲ  
ତେଜିତ ମାଜିଟ୍ରେଟ ମହୋଦୟର ନିଃନ୍ତର  
ମର୍ମ ସହି ତେଣା ରସଲମ ଏମେହିଏହ  
କାମକ କୋଟିଏ ସମାଲଭ ସହାଯକ ସର୍ବପ ମ  
କିମ୍ବର ମାରପଳବାର ଏବଂ ମୁସଲମାନ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ  
ଦାୟା ସମ୍ବଲଭରେ ସମ୍ବଲ ଏମଣି ସାର ଅଦେଶ  
ମଧ୍ୟରେ ଜ୍ଞାନମସକଳର ଘାତ ଜପରେ ଗୋ

ସୁର ପ୍ରାପନ କରିଥିଲେ ସେ ତହିଁରେ କୋରନ  
ପଞ୍ଜେ ଉଦ୍‌ଗାତା ଓ ବହୁ ଅଳ୍ପିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ  
ଥିଲା । ସଂ ୧୫୦ ସାଲର ଜ୍ଞାନୟୁଗର ମାତ୍ର ତାଙ୍କ  
ପଶ୍ଚିମରେ ମୁସଲିମମୁଖର ଅଗ୍ରଭୂତ ଜନହୃ-  
ତ୍ତର ସେହି ବିଦ୍ୟାକୟ ପରିଦର୍ଶନ କର ତହିଁରେ  
ଲଂଘନ ଦୀର୍ଘ ଦିନାଗରେ ଅଷ୍ଟବ ଉପକାର  
ଦେବାର ମର ପ୍ରକାଶ କରିଲେ ବେହୁଦିନରୁଥେ  
ଲମ୍ବର ମେଟିଏ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ  
ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପଥଦଂସକ ବିଦ୍ୟାଳୟ  
ଶ୍ରେଣୀରୁ ଭାବାବାର ବିକାଳ ଦେଇ ଏବି ତହିଁ  
ଉଦ୍ବାଦ ଗବର୍ଣ୍ମମେତ୍ର ସାହୀଯ ପ୍ରାଣିର ପ୍ରାର୍ଥନା  
ହୋଇ କମେ ଲଂଘନ ଦୀର୍ଘ ଦିନରୁଥେ ଅରମ୍ଭ  
ଦେଲା । ଉତ୍ତରାବ ମୁଖ ଜନଶୈଳେ ମର ମର  
ମାତ୍ର ତା ଏ ରିତରେ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଦର୍ଶନ  
କର ଯେହି ମନୁଷ୍ୟ ବେଶିଅଛିନ୍ତି ତହିଁରୁ  
ପ୍ରକାଶ ସେ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମଧ୍ୟଦଂସକ  
ଶ୍ରେଣୀର ଅର୍ଦ୍ଧର ଦେବାର ଚେତ୍ପୁ ହେଉଥିଲା  
ମାତ୍ର ଘଡ଼ା ଗେତେହର ହୋଇ ନ ଥିଲା ।  
ଏସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମସିକର ମୂରପଢ଼ାର ବା  
ଅକ୍ଷ୍ୟ ଦେହ ମୁସଲିମାକ ଲଂଘନ ପଢ଼ାପ୍ରତି  
ଅପରି ଜନହାର ଦେହିଣି ନିରଣ କାହିଁ ।  
ମାତ୍ର ଦହାଳୀ ସେ କାରାଗରୁ ଦେହ ମୁସଲିମାକ  
ସମ୍ମଦ୍ୟାୟର ଅଳେଳ କଲାକ ଏବି ମସିକର  
ମରୁଅଳ୍ପ ଅବଦୁଲ ସଗାର ଲଂଘନ ପଢ଼ାପ୍ରତି  
ଆପରି କର ଖଣ୍ଡିଏ ନିଶ୍ଚିଷ୍ଟ ସୂଚି କରୁଥାର  
ଜାଣ କରିଥିଲା । ପାଇଁଲ ମହିମଦ କାମକ  
ଏବି ବାହି ସେ କି ପ୍ରତିତ ମରୁଅଳ୍ପ ଥିବାର  
ଦାସ କରେ ଏହି ଦାତାର ଦାତାପ୍ରତି ଅଳ୍ୟ  
ପରିବୁ ଆପରି ହୋଇ କାହିଁ ସେ ମଧ୍ୟ  
ଆପରିବାରକ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦ୍ୱାରା କରି  
ଲଂଘନ ପଢ଼ାପ୍ରତି ଆପରି କହିଥିଲା । ଏ  
କରିବର ମୁସଲିମାକ ସମ୍ମଦ୍ୟାୟ ଦୂର ଦଳରେ  
କିମ୍ବା, ଏକଦଳ ଇସଲମ ସମ୍ମଦ୍ୟାୟ ଦେବାର  
ପରିଚୟ ଦିଅଛି ଓ ସେମାନେ ଲଂଘନ ଦେଶର  
ସମସ୍ତ । ଅପର ଦଳ ଜାଗାୟ ମୁସଲିମାକ ସଗର  
କରିବ ଶାଖା ସମାଜରୁକୁ ଦେବାର ପରିଚିତ ଏହି  
ସେମାନେ ଲଂଘନ ଦୀର୍ଘାର ବିପତ୍ତି । ଶେଷ  
ଲିଖିତ ଦଳଟି ଦୃଢ଼ି ଥିଲେ, କିମ୍ବା ମାତ୍ରମୁନ-  
ଦ୍ୱାରା ସନ ୨୦୧୫ ସାଲର ଏହି ମନୁଷ୍ୟରୁ  
ପ୍ରକାଶ ଦେ ସେ ପ୍ରଥମ ଲଭିତ ସଗର  
ଏଠା ମୁସଲିମାକମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକିଷ୍ଟ ରକାର  
ସୀମାର କର ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶେଷ ଲିଖିତ  
ସମାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ଜାଗାୟ ମୁସଲିମାକ ସମାଜର  
ବାଜା ହାତ ସବକାରୀ କାଗଜରେ ଝାକୁର ହୋ-  
ଇଥାର । ଅତିଥି ସେ ପ୍ରତି ମରୁଅଳ୍ପର ମରୁ  
ଅର୍ମିମାନେ ଏ ସେମାଜର ମର ମରକର  
କାର୍ଯ୍ୟ ଦବାକ ଓ କର୍ମବିଧାନ ପରିବେ ପ୍ରବଳ

ଅମ୍ବତ୍ ଲଙ୍ଘଳା ଦୀନାର କିମେଖି ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର  
ନୁସଳଗାନ ସମାଜ ସେମାନଙ୍କ ସପଶ୍ଵରେ ଥକୁଣ୍ଡି  
ସେ ମୁଲେ ସେହି କଦମ୍ବାଳୟରେ ଠା ବିଶ୍ୱାସ  
ଧଳା ହେବ କଦମ୍ବାଳୟ ପ୍ରାପକ ନର୍ତ୍ତାଳକ ତାଦା  
ପ୍ରିଯ କରିବାର ଅସତାର ଲାହୁ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ  
ଦୁସ୍ରମାନମାନଙ୍କର ଲଜ୍ଜା ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ  
ସେପରି କଲେ ଧାର୍ମିକଙ୍କର ସମ୍ମାନମା !

ବୋଇଗା ବାହୁଲ୍ୟ ରେ ଏହି କିଷ୍ଟତ୍ତି କ୍ଷୟାୟ  
ମଳିତ ଦୋହାଇଥିଲୁ ଏବଂ ଏ ଲଗରର ବୃଦ୍ଧି  
ମୁସଲମାନଦଳ ବହୁରେ ସନ୍ତୋଷ କୋର କିଷ୍ଟ-  
ତ୍ରିର ସରବଳ ପ୍ରାୟ ଦେବ ଦଜ୍ଞାର ମୁସଲମାନ  
ମନ୍ଦିରର ଦୁଇ ଅବଦୁଲ ମନାଙ୍କ ନେତ୍ରରେ  
ଛୁମା ମଧ୍ୟବିତରେ ଏକଦି ଦୋଇ ରିଶରକୁ  
ଥଳ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରାବୁ କହିମ-  
ରଧୁଲରେ ଏକ ସର୍ବ ଦୋଇଥିଲା । ମୁସଲମାନ  
ମାତ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ କିଷ୍ଟଯୁଗ ଭାବୀ ଗର୍ଜାଲଗି-  
ଥିଲୁ । ମାତ୍ର ତଳାବଳ କଳ ନୁହେ । ଆମ୍ବେ-  
ମାନେ ଏବାନ୍ତୁ ଅଶା କରୁ ତ କେବେଳଗଣ  
ମୁସଲମାନ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ ଭବ୍ୟ ଧରିଲୁ  
ମନ୍ଦିର ଦେବା କାରଣ ଯହୁବାକୁ ଦେବେ ।  
ଆପଣା ଭିତରେ ବିବ ବିଲେ ଅକାରଣ ବିଲ  
କ୍ଷୟ ଏବଂ ସଧାରଣ ହିତର ବ୍ୟାପାକ କିମ୍ବା  
ଆଜ ହେ ଫଳ କାହିଁ ।

શાહીકાળ દેશા ઉ ધર્મ ।

ଜବଣ୍ଟିମେଘକର ସ୍ଥାପିତ ଅଥବା ସେହି  
ଆଦର୍ଶରେ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ କଲେ  
ଶୁଣିମାକେ ଧର୍ମଜୀବା ବୁଝନ୍ତି ଏ କଥା ବେଳେ  
ଦେଖେବ ଏ ଦେଶରେ ବଂଶଜୀ ସ୍ଵଳ୍ପ ଆରମ୍ଭମୟୁକ  
କହୁଥାବୁଥାବୁନ୍ତି । ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ଧାରଣା ଥିଲା  
ସେ ପିଲାମାକେ ଉଂବଳୀ ପଢ଼ିଲେ ସ୍ଵର୍ଗମ ଶତ  
ଶାଙ୍କୁପ୍ରାଣ ବୁଝନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବେମାକେ  
ନିଜ ପିଲାକୁ ସ୍ଵଳ୍ପରେ ଉଚିତବୁ କଥିଲେ  
ଏବଂ କହୁଥିଲେ କି ସରକାର ସ୍ଵଳ୍ପ ପିଟାଇ ଯେ-  
ମନ୍ୟ ଲୋକକୁ ହତ୍ୟାକରୁଣ କି ଭୁମେନାକେ  
ନିଜ ବୁଲ (ଧର୍ମ) ଶତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଅର୍ଥାତ୍  
ଏହି କୁଳ (ଶାଙ୍କୁପ୍ରାଣବୁଲ) କୁ ଆସ କର୍ତ୍ତା  
ମାନ୍ୟ ସେ ଜୀବ ନାହିଁ । ବିନ୍ଦୁ ଲୋକଙ୍କର  
କାନାପ୍ରାଣର ଦେଖିପାଇବାକି ବେଳେ ଦଂବଜୀ  
ଶିଖାପ୍ରକାଶ ଲୋକଙ୍କର ଅଗ୍ରକ କମଳର ଦୃଷ୍ଟି  
ଦେଉଥାଏ । ମତ୍ତୁ ଥିଲ କାମ ଏହି କଥା ଦେବନି  
ଆଦିନକ ଲୋକ ବାସ୍ତବ ସେ ଉଂବଳୀ ଶିଖାପ୍ରାଣ  
ଏ ଦେଶିବୁର ଧର୍ମକବି ଜଣା ଅଧିବା ବାହୁ-  
ଜଗା ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥାଏ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନ୍ୟ-  
କିନ ହେଲା ଏଠା ରେବନାଶ କଲାକାରସ୍ତୁଲର  
ପରମାର ଉତ୍ତରକର ସମାଜେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର

ସମ୍ପଦକର ବନ୍ଧୁର ଅମ୍ବାଳକର ବର୍ତ୍ତମାନ  
ବନେଶକର ଶାୟକୁ ଗୁପ୍ତସହେବ ପ୍ରଦାନ କରି-  
ଥିଲେ । ସେ ସାହା ବହୁଷିଳେ ବହିର ହଣେପ  
ମର୍ମ ଏହି ବ ସୁଲ ଓ କଲେଜରେ ନାନାଦେଶର  
ବନ୍ଦୀ ବନ୍ଦୀ ଓ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଲୋକଙ୍କର ସୁମାର  
ପୁଣ୍ଡି ପୁଷ୍ଟି ପଠିଛ ଦେଉଥିବା ସୁଲେ ଶୁଦ୍ଧମା-  
ନକର ଗଲ ଦାନ ହେବା ସଙ୍ଗତ ଦୂରେ ।  
ସାମ୍ରାଜ୍ୟକ ଧର୍ମନୃତ୍ୟକର କଥା ସ୍ଵଭବ । ମାତ୍ର  
ସେ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ଶରୀରାମ ମନୁଷ୍ୟ ପଣ୍ଡି-  
ତାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ କୌଣସି ଧର୍ମବଳମ୍ବର ନିଜମ  
ନୁହେ ସଥା ପ୍ରେମ, ଦାତ, ବନ୍ଧୁର, ସତ୍ୟବା  
ଦତ୍ତ, ସରଳତା ଉତ୍ସାହ ସେ ସବୁର ଅବଶ୍ୟ  
ଭର୍ତ୍ତମ ଦୀର୍ଘ ଦେଉଥିଲୁ । ଭର୍ତ୍ତମର ସୁରୂପ  
ସେ କହିଲେ କି ପୁଷ୍ଟିକାଳର ସରତାରୁ ବୁଦ୍ଧି  
ଧର୍ମଲୀଠାରୁ ଜେପୁଣି ଓ ମୁଖସତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପେ-  
ପର ଦୂସ କେବାର ଶୁଣାଥର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି  
ଲାହିଁ । ଏମନ୍ତ କ ବନ୍ଦୁ ନିଜମାୟ ଦାଗେଗା ମଧ୍ୟ  
ଚରମ ସଂଶୋଧନ କରିବା ବନ୍ଦୁ ଡଳଥିଲୁ ।  
ଏବଂ ଅଛିଅଛୁ ବେଳକର ଜେପୁଣି ଶୁଭା ସତ୍ୟ-  
ପଥରୁ ବିଜନିତ ହେବାରୁ ଦୟାକରେ । ଅଜି-  
କାଳର ସାଧାରଣ ହିତ କି ହୀର କେତୋମାତ୍ରେ  
ପ୍ରଣିତ ବା ମରିଲବ ଦଳର ଲେବ ନୁହନ୍ତି ମାତ୍ର  
ଦୀର୍ଘବ୍ୟାକର ଲେବ ଅଟନ୍ତି । ସାହା ବିଶ୍ଵ  
ସାଧାରଣ ହିତ କେଣ୍ଟା ଅଧ୍ୟନିତ ଚିନ୍ତା କେ-  
ବକ୍ଷମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରାଚୀ ଧର୍ମର ମୂଳାଧାର  
ଶିଖିତ ସମାଜ ଏବଂ ହନ୍ତମାଳକର ପକଳୁଆର  
ମୋଳ ସାହା ବନ୍ଧୁର ହୁଆଇ ତାହା ମଧ୍ୟ ସେମା-  
ନଦ୍ୱାରା । ଏହା ବୋଲି ଅଧୁକଳ ଶିଖ  
ସେ ଦୋଷଶକ୍ତି କାହା ସେ କହ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ  
ବହିର ପରିମୟ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଯଥା ପାତ୍ର-  
ମୋହଳ ଏବା ତେମେରେ ଶାସକ ଏବଂ ଦଶନ-  
ଦୂରରେ ଚରନ ଦିଷ୍ଟଯୁବେ ଯେହିଁ ବନ୍ଦୁତାମାଳ  
ପ୍ରଦାନ କରିଅଛୁଣ୍ଣ ବହିରେ ଦେବେତ ବର୍ତ୍ତନା  
କରିଅଛୁଣ୍ଣ ।

ଭୁବାନ ସହି ବିଦ୍ୟା ଲାଭ କରନ୍ତି ସମ୍ବରରେ  
ପ୍ରବେଶ ହେଲାରୁ ନିଜୀର ଚରଣ ଓ ଦେଖନ  
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିବ୍ୟାଳୟର ଶିଖୀ ପ୍ରଯୋଗ କରି-  
ବାକୁ ତେମନ୍ତ ସହ ଓ ପରିଶ୍ରମ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।  
ଏହି ବାରଣାରୁ ଶୂଳ କି ଜାଣି ବାଚର ଦୋଷ  
ହେଲେପରି ସାଧାରଣ ଶିଖାପ୍ରତି ହେତେଲେକ  
ଦୋଷାର୍ଥେ କରିବାର ସ୍ମୃତି ପାଇଅଛନ୍ତି ।  
କି ୫୦ ର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଶିଖାର ଏବେ ପ୍ରଗତି କା  
ର୍ତ୍ତବ୍ୟ କି ଥିଲା । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ସେବା-  
ଲାଭେ ବିଦ୍ୟାକୁ ହୋଇ ବାହାରିଥିଲେ ସେମାନେ  
ସ୍ଵ ଅଳ୍ପିତ ବିଦ୍ୟାକୁ ପରମ ଧନ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ  
କରି ବହିର ସହିନ୍ୟବତାର କରିବାକୁ ଆ  
ସମ୍ବରେ ସମ ଉତ୍ସିଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି । ଏଣିକି  
ବିଦ୍ୟାକର ସମ୍ବାଦ ବିଜ୍ଞାନ ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ  
ଦୋଷରୁ ସେ ପରିମାଣ ଧଳ ଲାଭ ହେଉ ଲାହିଁ ।  
ଆସୁନ୍ତିଥିପ୍ରସାଦେବ ପୂର୍ବକାଳର ଏବେ ବର୍ତ୍ତମାନ  
କରି ଦେଖିଯୁ ସରକାରୀ ଅମଲକର ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟ  
ତୁଳନା କରି ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି କାହା ଏକଷି-  
ମରେ ସଥାର୍ଥ ହେଲେହେବେ ଅଳ୍ୟ ପରମରେ ବର୍ତ୍ତିର  
କିନ କାଳି ଥିବାର ବୋଲିଯାଇଥାରେ । ସେ  
ସମୟରେ ସେମାନେ ଯାହା ପରାଶ୍ରାଣ କରୁଥିଲେ  
ବହିରେ ପୁନଃଜିମାର ନିକାନ୍ତ ଅଭ୍ୟବ ତଥା  
ତୁଳନା କରି ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି କାହା ଏକଷି-  
ମରେ ସଥାର୍ଥ ହେଲେହେବେ ଅଳ୍ୟ ପରମରେ ବର୍ତ୍ତିର  
କିନ କାଳି ଥିବାର ବୋଲିଯାଇଥାରେ । ସେ  
ବୋଲି ମନେ କରୁ କିମ୍ବୁବେ । ପରନ୍ତୁ  
ଯାହା ପାହିଥିଲେ ବହିର ମନୁଚିତ ଅଂଶ ତେବେ  
ପରିତ୍ୱର୍ତ୍ତମାନ ଏବେ ସାଧାରଣ ହତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତି  
କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବେ ଶିଖା, ଏବେ  
ଅଭ୍ୟବ ଓ ଜୀବନାବଳ ଏବେ ବ୍ୟକ୍ତିର ବନ୍ଦୋ-  
ବିପ୍ରତ୍ୱ ହେବା ପ୍ରକଟିଷେ ସେ ଉତ୍ୱୋତରେ ଘୋର  
ଏକାବେଳେ ବନ ଦୋଷ ନାହିଁ । ଏବେ ଧର୍ମ ଓ  
ମାତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଜାପ୍ତା ହୋଇ  
ନାହିଁ ଏହାର ଆସ୍ତର୍ଯ୍ୟ । କେହିଁ କହନ୍ତି ଯେ  
ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ନେତରଙ୍କ ପୂର୍ବାପ୍ରେକ୍ଷା  
ଅଧିକ ହେଲେହେବେ ନିତ୍ୟ । ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି-  
ବ୍ୟକ୍ତି ହେବୁ ସେମାନେ ଅସମ୍ଭବ୍ୟାଦା ଭଣା କରି-  
ବାକୁ ଅଧିର୍ଥ ହୋଇ ଥିଲୁଣ୍ଡି । ଏହା ଅଭ୍ୟବ  
ବେଳନର ଶୁଭରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଗ୍ରମ୍ଭେତ୍ତା  
ହେବେ ଏବେ ସେହି ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ୱୋତର ମାତ୍ର  
କୁ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ । ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ  
ସର୍ବମାନେ ଶୈଖିତ ସେମାନେ ସେବେ ମନେ  
ବ୍ୟକ୍ତିରେ ସେ ଉତ୍ୱୋତର ପରମରେ ଅପରାଧୀଯାପୁରେ  
ଅଧିକ ଅଭ୍ୟବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା କାହାର ଅଭ୍ୟବ  
ବି କାହା ପ୍ରବାରଣା ଉତ୍ୱ ଅଳ୍ୟ ନୁହେ  
ଦେବେ ଏ ଦେଖ ଅନ୍ତେକି ପ୍ରମାଣାରେ ବାହି



calm of his language. For, even if it be true that the Oriya copies the Bengali (which, I shall point out, is not generally the fact) what useful purpose does it serve to publish in a Bengali paper an article assuring the readers thereof that they have become an ideal nation, at least, for one petty nation on the eastern coast of India? This must be galling to the national pride of the latter nation. The gentleman seems to be an advocate of union among Indians from the last lines of his article. But how consistent is it to widen the narrowing gulf of hatred and animosity—and the writer has, I am afraid, wittingly or unwittingly, laid himself open to this charge—between two of the factors which are to submerge into that composite whole? It would have been more fortunate for us if the writer had dived deep into the matter and found out the prime mover which had brought about all this change. All this change is due to the domineering influence of the irresistible tide of occidentalism which is constantly flowing in with unabated, nay, augmenting force and has shattered the hitherto unbreachable ramparts of a wholesome conservatism and is likely to cause its very site to be lost amid a levelling flood of unreasonable liberalism. Those among us who are specially liable to imitation take the white-skinned one as their model and dress themselves before the Parisian looking-glass, thinking apparently that the neck-tie and the chiffon, the laces and the braces &c. are to constitute the necessary baggage that is to equip the heavenly way-farer. But even the man of the most conservative principles is unable to stem this tide successfully and is sure to get a ducking. Those parts of the dress and manners of the sahib which are more conformable to our habits of life will never fail to be imitated. There are some parts of the European dress, e.g. the neck-tie, the hat &c., which being discarded and the other parts being imitated, we get the up-country man, the Madrasee, the Bengali, the oriya in fact the so-called modern Indian gentleman. Cropping the hair short, the wearing of the shirt are not the *differentia* of Bengali dress. The costume of the poor Oriyasi even has not escaped the eagle eye of the observant writer and he has made a remark about her ornaments. In saying that the oriyan's ornaments weighed some 20 seers in former times he seems to have resorted to a questionable exaggeration. In what statistical records or Death Registers the writer has his authorities in asserting that the oriya wife has sent her husband very often to the land of the unknown by the pressure of her ornaments when clasping him in her lovely embrace I am unable to trace up, or what post mortem examiner has

informed the writer I do not know. In his opinion if the oriya woman, in the course of our national development, throws aside her weighty and clumsy ornaments and adorns herself with a few fancy-looking ones, recommended by western arts, then she is imitating the Bengali Lady, as if the Bengalis only are the apostles of beauty and refinement. I wish to go no more to particulars. So we summarily despatch this matter of dress and manners.

Now we come to the most important part of his article. Towards the end he says "How favourable would it be for unification if the Oriya language be exiled for ever from the land of the Oriyas?" Is the difference of language the only barrier in the way of unification? Do all the more important requisites of unity exist among us? The greatest stumbling block to unity is what Mills calls "an inveterate spirit of locality," and of which, I think, the writer's article is a manifestation. Unless this spirit is evaporated, unless the Bengali does regard the Oriya as a brother, but regards him as one of a despised race, there can be no unification between the two. The gentleman would have shown surer signs of sagaciousness in this matter, if he had exhorted his countrymen to meet the Oriya in a brotherly embrace and to dissolve any hatred or animosity, however slight, that might exist. Canada and the United States could never have been United even though the language and manners and religion were all the same. Indeed language is one of the bonds of union, but it is one and not the *only one*. So where the population speaking the language is very large and the language is ancient and rich with a literature and has settled down to a long-standing literary form—all which conditions are present in the case of Oriya in a degree at least equal to that in the case of Bengali—then this must not be depended upon and other more potent way of unification must be searched for. The gentleman's wish has been anticipated in the attempt of some Bengalis in 1869 to supplant the Oriya language about which the grand statistician, the impartial historian, and hence an unquestionable authority, Mr W. W. Hunter, himself observes "In 1869 an attempt, *Fortunately unsuccessful*, by some of the Bengalis party to get their language practically substituted for Oriya in the schools gave rise to some bitterness."

Now, Mr Editor, I have laid my views about the learned gentleman's article. I should have finished here. But I wish to ask one thing of the writer. He has written that forty years ago Bengali was the current language in Orissa. Is it a fact? Or is there some other meaning attached to the sentence? Had it been current forty years ago and had it been universally used by the

people in the daily transference of thoughts and ideas forty years, why, twice or thrice forty years would never have been able to push it out off its firm pedestals. Or was it the Court language? Never it was. Some people betray their ignorance of human nature in thinking that if another language is made the Court-language instead of the native one, the latter will be completely beaten out of the field of domestic conversation. But rather the opposite is the effect. When French was made the court language of England after the Norman conquest, it only quickened the progress of native dialectic development. And in our province Oriya being banished from the Court in Sambalpur, is being supported with a greater zeal and earnestness and more tending care than before, much to the credit of the inhabitants thereof. If the masses of two countries or provinces do not exchange their thoughts through the same linguistic medium, I do not see what benefit is derived from a formal identity of court-languages. With all the reverent feeling of a pupil I beg excuse of the gentleman, if I have been bold enough to approach him and beg to be read with Justice only.

I am yours,  
An *Urgya* youth.

### ଲେଖଣ୍ଡା ।

ମହାଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ମହାତ୍ମା ମେହେଳାର	୩୯
ଆ କାନ୍ତ ତଥାର ଦେବ ତଥାର କପଳ	୩୦
“ ମନେବାରାତ କଳମରିଷ୍ଟ ”	୩୧
“ ପରେବିତରମ ବଳବନ୍ଦୁର ଗୋଟାଗଡ଼ା ”	
ମର୍ଗଧାରା	୩୫
୨ ମହାତ୍ମା ଶାନ୍ତି	୩୨
ଶାନ୍ତି ପମ୍ବକୁଣ୍ଡିତା । ୧ । ଶାନ୍ତି	୩୧
ପୋଠେଠେ	୩୧
ବିନ୍ଦୁରତନ ବିନ୍ଦୁ	୩୦
ମହାଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ମହାତ୍ମା	୩୫
ଶାନ୍ତି ମୁଦ୍ରାର ଚକ	୩୬
ବେମ୍ ବେମ୍	୩୫
“ ବିନ୍ଦୁରତନ ପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚ ବର୍ଷିଲୁହିର ”	୩୧
“ କୌଣସି ବୁଦ୍ଧାର ପାପ ବିଜ୍ଞାନପଦ ”	୩୦
“ ବିନ୍ଦୁରତନ ଚନ୍ଦ୍ରି ” ବିନ୍ଦୁରତନ	୩୫୫
ମହାଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା	୩୫
ଆ କାନ୍ତ ପୋଳକଥର ପାପ ଅନ୍ତରତା	୩୫

### ବୀଳାପନ ।

ଶୁଦ୍ଧମନ ଶାରଳାଦାସଙ୍କ ବରତତ ।

### ମହାତ୍ମାରାତି ।

ଏହା ତେଜାବାହିଙ୍କର ପରମାଦରଶୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ  
ଏ ବୃଦ୍ଧ ପତ୍ର ଏକାବେଳକେ କୃଷ୍ଣ କରିବା  
ଗ୍ରାହକମାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସୁଧାଳକକ କୁହେ ସୁରଗଃ  
ଅଣ୍ଣେ ଅଣ୍ଣେ ସଲକ ମୂଳ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଦେଉଥିଲା  
ପ୍ରବେଶ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଧାନ ଉଚ୍ଚକାମୁଳମାନଙ୍କରେ

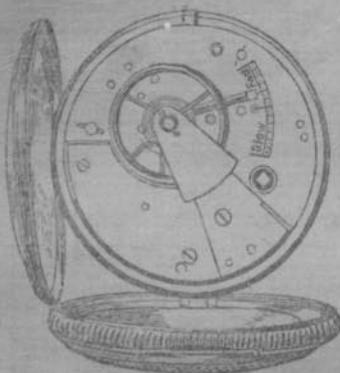


# A Bargain — A Bargain.

With special order for the Pooja I have directly imported from Switzerland both

## KEY-WINDING & KEYLESS LEVER WATCHES

800/1000 Silver, strong as per illustration below :—



Capped Whitefield Key-wind Lever Watches 17" size; Engine-turned sterling silver cases;  $\frac{3}{4}$  plate, full jewelled, key-wind lever movements opening in front; capped and winding to the left; exactly like English Watches. Hand-setting from the back.

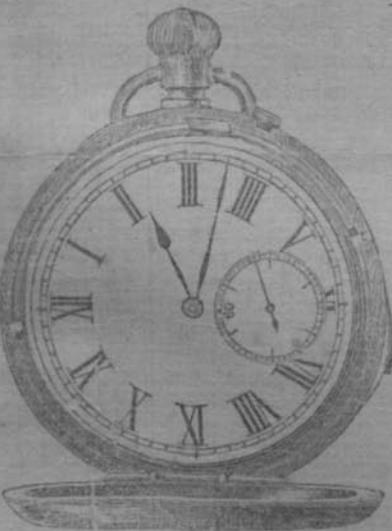
Guaranteed for 5 years; with Morocco leather case; Spare Spring and Glass.

Open-face Rs. 30.      Hunting Rs. 35.      Half-hunting Rs. 40.



We have also in stock a number of Watches with 13 Jewels of both 18" and 16" size, Guarantee 3 years. With Morocco leather case; Spare Spring and Glass.

Hunting	Rs. 18.
Half-hunting	Rs. 20.



Superior Half-plate Movement, with 15 Jewels in Silver and 13 Jewels in Nickel Watches, uncut real compensation balance; strong keyless action pin-setting; size 18" only. With Morocco leather case, most strong and durable; guaranteed for 3 years; with extra Spring and Glass.

	Silver case.	Nickel case.
Open-face	Rs. 18.	Rs. 14.
Hunting	Rs. 20.	Rs. 16.
Half-hunting	Rs. 25.	Rs. 20.

*N.B.—* We draw your particular attention to these watches; they are absolutely the finest which can be produced; the quality of the movements is all that can be desired; and we guarantee them perfectly reliable and durable and very accurate timekeepers. Eight days' watches of Whitefield and Co. can be had from us at a lower price than charged by other firms.

We can supply a great variety of Gold, Silver and Nickel "West End" Watches at the same price in which they are sold in the Head Offices.

We can also supply all kinds of neutral spectacles for the youth.



# ପ୍ରଦୀପ ମେଲ୍

ପ୍ରକାଶକ

CUTTACK, SATURDAY THE 2ND NOVEMBER 1901.

ବୁଦ୍ଧି କାର୍ତ୍ତିକ ସନ ଶକ୍ତି ଶାଲ ପନବାଜ

{ ଅମ୍ବିମ  
ପ୍ରାଚୀ

୪୯

**NOTICE.**

Wanted a graduate, strong in English and mathematics and having some experience of High School teaching, for the post of the Second Master of the Khurda High School on a salary of Rs. 40 per mensem. None need apply who will not bind himself down by an agreement that he will stick to the post for two years at the least. Applications with copies of testimonials must reach the undersigned on or before the 5th November, 1901.

Kurda, } J. E. F. PEREIRA  
Dist. Puri, }  
15-10-1901. } Secretary.

**WANTED**

A Head Master for the Biroja M. E. School, Jajpur. Salary Rs. 15 to Rs. 20 according to circumstances and qualifications. Preference will be given to an Entrance man having experience of at least 5 years in teaching. Selected candidate must stick to the post for 5 years.

Apply to the undersigned before the 9th proximo.  
Biraja School, } Naba Kishore Das,  
9-10-1901. } Secretary.

NEW YORK LIFE

## **INSURANCE COMPANY.**

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL  
*Agent Outback.*

ବିଜ୍ଞାପନ

ବର୍ଣ୍ଣକ ପ୍ରତିବନ୍ଦିଜାନିଙ୍କ ସୁମୁଖାଳୟରେ  
କିମୁହାଳମେଘ, ଉଚ୍ଚପ୍ରାବମେଘ, ଉତ୍ତରାଳ୍ୟର,  
ମାରକର ଏହ ଏଣ୍ଟୁକଷ ସୂଲର ସାବନ୍ୟ  
ଓଡ଼ୀସା ଲଂବଗୀ, ବଜ୍ରାଳ ଓ ସମୃଦ୍ଧ ପାଠୀ-  
ପ୍ରମୁଖ ଉଚ୍ଚର ମୂଳ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ।  
ଏହା ହଜାରା କାପୁକାର କୁଳଲପେନ, ହେଣ୍ଟାଳ,  
କିବ, ବାଦାମୀ ସାଦା ଚଠିଲେଖା କାଗଜ ଓ  
ଲାପାଦା, ନାନାରଙ୍ଗର ରୁଆଚ, କାଳ, ରବର,  
ଘେନଟିଲ, ଅର୍ଥାତ୍ ସୂଲ ଏହ ସରକାରୀ ଓ  
ଦେବରକାରୀ ଅଧିଷ୍ଠରେ ବନ୍ଦକହାଶାୟ ସମସ୍ତ  
ସରଜନମାନ ସୂଲର ମୂଳ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ।  
ମୋଧବଲର ଗ୍ରାହକମାଳକ ନିକଟକୁ ରେଲରେ  
ଓ ଫ୍ରିମାରରେ ଜନକ ପଠାଯାଏ । ପ୍ରମୁଖକର ଓ  
ଅଳ୍ପ ଜନକର କିମ୍ବା ପୁଅକ୍ରିୟା ହୋଇ ବିନା  
ମୂଳ୍ୟରେ ବିକ୍ରିଯାଏ । ମୋଧବଲର ଗ୍ରାହକ-  
ମାନେ ଉତ୍ତର ପୋଡ଼ୁକାର୍ତ୍ତ ଲେଖି “ପଠାଇଲେ  
ପଠାଇଲୁ ନିରବ କିମ୍ବା ପଠାଯିନି । ମର

ଶ୍ରୀ ଗୌତ୍ମଙ୍କର ସମ୍ବେଦନ

ବାଲକ ବାଚିକାମାନଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ  
ନୂତନ ସୁଧାର ।

## ଉକଳର କାହାଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ କନ୍ତୁ ପ୍ରଦୟନ ବ, ଏ, ସର୍ବମୂଳ,  
ମୁଖ୍ୟ ପୁଣ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ—ମୂଲ୍ୟ ନେତୃତ୍ବରେ ।  
କରିବ କାଳୁଦିଲାର ଉତ୍ତଳ ସାହୁଙ୍କ ଅର୍ଥିପତ୍ରେ,  
କରିବ ପ୍ରଥାକ ସ୍ଵପ୍ନକ ଦୋକାକମାଳଙ୍କରେ,  
ସ୍ଵର୍ଗ ଦରଚଣା ସାହୁ ଦୁଲର ହେଉପାଞ୍ଜିତ  
ଶ୍ରୀ ବାଣୀନାଥ ମନ୍ଦିରଙ୍କାରେ, କାଲେଶର  
ଟେନ୍‌କୁ ଦୁଲର ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ନିଶ୍ଚିନ୍ତା  
ଠାରେ ଏବଂ ସମ୍ମଲିପର ନିଧନଙ୍କାରେ ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟ  
କନ ମେଶଙ୍କାଠାରେ ନିଳବା ।

କଞ୍ଜାପନ ।

## ପ୍ରାଚୀକୃତ ଅଧ୍ୟେତ୍ତମହୋଷ୍ଠ

ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିକଳା ଟେଲି ରୁଥଣ୍ଡା ମାନ୍ୟ  
ଏକତ୍ରକାଠାରୁ ଛ ତବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗା ଗୁରାନ୍  
ଶାମାତ୍ର । ସହପ୍ରକାର ଦ୍ୱାରା ବେଳର ଏହାପରି  
ନିଜ ପରିମାଣରେ ପରିଚାରିତ ହେଲା ।

କୁଣ୍ଡଳ ପାଦ ଜୁଲା ସର୍ବତା କିମ୍ବନ ଅଗ୍ରୀ ପାଳ-  
ଦାୟକ ଭାଷା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିଙ୍ଗସ ଦେଖା ମାଲ  
କାହିଁ । ଶତ ଶତ ବାହୀ ଏହି ଭାଷାର ବୁଝ  
ନହିଁନା କରି ମୁକ୍ତିବସରେ ପ୍ରଥମୀ କରିଥିଲୁବୁ  
ତିନିଧି ଗତିଶୀଳ ମାଲିନୀ ପଞ୍ଚମିତିମେ ।

କାମ ଧାର ତାତିଶୀଳ ଛାଇ ଏହି ଜୀବାର ଡେ-  
ଇ କିମ୍ବା ତୀର୍ଥ ଅନନ୍ଦିତ ନ ଲେଖିଲେ  
ତୀର୍ଥ ପଠାଇବାର ମାତା କିମ୍ବା ଜୟନ୍ତି କହୁଏ  
ପ୍ରାପ୍ନୀତ ।

ପାତ୍ରକାଳ ।

ଶ୍ରୀ ଗୁମକାରଙ୍କ ସେକ  
ଦେହି ଉତ୍ତଳ ପ୍ରେସ୍, ବାଲେଶ୍ୱର

ଭାଷ୍ୟକାରୀ

ବାଣୀର ଦୂର୍ଗା ପତ୍ର ପୁଣୀ ଶେଷ ହେଲା ।  
ଅମ୍ବୋଳେ ସ୍ଵଭାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଦୂର ହେଲା । କିନ୍ତୁ  
ବ୍ୟଥାଦୁସ୍ଥାରୀ ଅମ୍ବୋଳେ ଅମ୍ବୋଳକଳର ଜ୍ଞାନକ  
ଗ୍ରାହିବା, ଧାରା ପାଠକାମାଳକୁ ସଥା ବିଧ  
ଅଭିଭାବନ କରୁଥିଲା । ଅଶା କରୁ ସେମାନେ  
ଅମ୍ବୋଳକ ପ୍ରତି ସ୍ଵଭାବର୍ତ୍ତ ହେଲା ଓ ଅନୁଭବ  
ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ ହାଟ୍ କରିବେ କାହାରେ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଅକଳାଶ ସମୟରେ ଦଶକ  
ଦ୍ୱାରେ ସାହେବମାନଙ୍କର ଖେଳ ହୋଇଥାଏ  
ଏହି ବୃତ୍ତେଟ ବାଲକାଳକଳ ବୌଢ଼ ପ୍ରକଳ୍ପ  
କରିବା ହୋଇଥିଲା । ଏହିଦିନ ସାହେବ ଓ  
ଅଳ୍ଯବଳ ଦେଶୀୟକ ମଧ୍ୟରେ କୀତାଯକ  
ହୋଇଥିଲା । ଦେଶିମାନେ ସବୁ କୀତାରେ ଜୟ  
କଲା କରିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ମାନନ୍ଦ୍ୟ କଟି-  
ଦଳକ ଶାସ୍ତ୍ରର ଦେ, କି, ଗୁପ୍ତବାହେବ ମହୋଦୀ-  
ସୁକର ଏବଂ ଧୂର ମଧ୍ୟ ବାଲକାଳକୁ ବୌଢ଼ରେ  
କଣେଷ ନିଷକତା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଏ ପ୍ରକଳ୍ପକ  
ଥିରେ ଜୟକଳ ହରିଥିଲେ ।

ପୁନର୍ବଦ୍ଧର କରେଣନର ସେସଥାଦେବକଳ  
ନାମରେ ୮ ୫୬,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅମୃତାତ୍ତ୍ଵ କରିଥିଲା  
ଅପରାଧରେ ମୋକଦିମା ଅଗର ହୋଇ ଗାନ୍ଧି  
ନାମରେ ଛାଆରୁ ବାହାରିଥାଏ । ମାଘ କାର୍ତ୍ତି  
ସତାଶେ ଏ ଟଙ୍କା ଜୀଜଗାନ୍ଧାମାତ୍ର ସାହେବ  
ବାହାରିବରିଲେ । ମାଘ ତ ଦେଲା ନାହିଁ ।  
ସୁତରଂ ଚକ୍ର ଆମୃତାତ୍ତ୍ଵ କରି ଏବେ ଦୂରବର-  
ରେ ପଡ଼ିଲେ । ସେ ଟଙ୍କା ଅମୃତାତ୍ତ୍ଵ କରିଥିଲାଇ  
ଗବର୍ନ୍ମେଖରେ ଶୀକାର କରିଥିଲାଇ । ମୋକ-  
କମାର କିମ୍ବଳ ହେଲେ ସବିଶେଷ ପ୍ରଦାନିତ  
ହେବ ।

ବର୍ଷିତବା ସହିତରେ ଦୂର୍ଗପୂଜାର ବାର୍ଷିକ  
ମଙ୍ଗଳବାର ତଥାରେ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ମାନ-  
ପଦିବାମାନରୁ ଶୁଭାଂ ମାତ୍ର ଉତ୍ସବାର ସହ-  
ବିରେ ଉଚ୍ଚ ଦିବସ ଦଶହରେ ହୋଇ ନାହିଁ  
ଯଥା ଅଟଳରେ ଦୁଧବାର କିମ୍ବା ଦଶହର  
ଦେବାଲ୍ପବାର ଧ୍ୟାନ ଦିଲଇ । ଉଚ୍ଚକ ସହ-  
ବିରେ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିବସ ଦଶହରେ ହୋଇ  
ଥିଲା । ମୋଟାବିରେ ଏକୀ ପ୍ଲାଟରେ ଦୁଧବାର  
ଦଶହରେ ହୋଇଥିଲା । କିମ୍ବା ମତ୍ତୁ ଅନୁଷ୍ଠାରେ  
ଦଶହରେ ପଦିବା କିମ୍ବା ପ୍ଲାଟରେ କିମ୍ବା ଦିବ-  
ବିରେ ସମ୍ମାନ ହୋଇଥିଲା । ଏକୀ ପଣ୍ଡିତା ବିହୀ-  
ନର ଫଳ ।

ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ଅନୁଶୟ, ଶୀର୍ଷ ତେଜ ଜଳାଶ-  
ଭୂମି । ମାତ୍ର ଦିନମୟପୁରେ ରୌଦ୍ରିର ପ୍ରକଳନ  
ହେଉ ଦେଖ ପରିକର୍ତ୍ତନ ସହିତରେ ଘେର ଦୂର  
ଦେଖାଯାଇଥିଲା । କୁର ପ୍ରାନେଁ ହେଉଥିଲା,  
ବିଦୁତିକାର ପ୍ରାକୃତିକ ହୋଇଥିଲା । କରିବ  
ସହିତରେ ଏହି ଘେର ବୟସକୁ ତେଜରେ  
ବାହାର ଅବେଳଗୁଡ଼ିକୁ ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତମଧ୍ୟରେ ସମ  
ସଦନକୁ ପ୍ରକଳନ କରିଥିଲା । କେହିଁ ଗର-  
ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଶୟ ହୋଇଥାଇଥିଲାନ୍ତି ।  
ଦଠାର ଏହି ଘେର ଧ୍ୟର ବ୍ୟୁକତ ପ୍ରକଳନ  
ଆଇଶ ତର ଉପରୁ ତେବାର କାରଣ କିନ୍ତୁ  
ଦୁଖାଯାଇ ନାହିଁ । ଅବେଳଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦିଲେବ-  
ାଇ ବାଲକବାଚକା ଏହାର କଳନକୁରେ ଘରିବ  
ହୋଇ ଭରିବାରୁ ଡରିବ କରିଥିଲାନ୍ତି । ଘେର  
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପରମ ହୋଇ କାହିଁ । ମୋତ୍ତାଳ-  
ରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାନେଁ ଏହି ଘେରର ପ୍ରକଳନ  
ଦିଶେଷ ଗୋଟିଥିଲାକି ସମ୍ମାନ ମିଳିଲା ।

ଅପଗାନିପ୍ରାନରେ ଅମୀରଙ୍କର ମୁହଁ ହେବାରୁ  
ଚାଲଇ ପଥ ସର ଦୂରଦୂରାଣ୍ଠା ଜି, ସି, ଏମ, ଜି  
ଅମୀରଙ୍କ ଘଟନାକେ ହୋଇଥିବାର ପାଠକମା-  
ଳକୁ ଜଣାଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଜ୍ଞାନ ଗର୍ଭମୁଖେ-  
ଯଳ ଅନୁମତିତମେ ବଜାଲିଟ ମହୋତ୍ସବ ପାଇଁ  
ଅମୀର ହୋଇ ହୋଇ କରି ପଥ ଲେଖିଥିଲୁଗା  
ନୂତନ ଅମୀର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନୂତନ ନୃତ୍ୟ  
ମୁଠ ଅମୀର ଶୈଖିବା ସମୟରେ ଗତ କେତେକ  
ବର୍ଷରୁ ସେ ଅପଗାନିପ୍ରାନର ଆସନ କାର୍ଯ୍ୟ  
ଚଲାଇଥିଲେ । କେବଳ କେତେ ବିଷୟରେ  
ପିତାଙ୍କର ପରମର୍ଦ୍ଦ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଅମୀର  
ହେବାରୁ ଜାଇଁରେ କର୍ତ୍ତମାଳ କୌଣସି ଅଧାରୀ  
ଉପର୍ଯ୍ୟକ ହୋଇ କାହିଁ ନୂତନ ଅଗୀର ଶଳଶା  
ଏବଂ କିନ୍ତୁ ଭାଣା କରନା ମର୍ମରେ ଶୋବରା  
ଦେଇଥିଲୁ । ଏ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦରେ ଅପଗାନିପ୍ରା-  
ନର ଲୋକେ ଅକଣ୍ଠ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ । ସୁରଜଙ୍କ  
କୌଣସି ଉପର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ଅଶ୍ଵା କାହିଁ ।

ସମୟ କଲା ପୁରେଶର ଲବଦ୍ଧିତଥିଲେ ଆମ  
ସଜ ୧୮୯୫୯୫୦୦ ମାଲରେ ଟ ୨୨,୩୫,୦୫୫  
ଏକ ସଜ ୧୦୦୦୧୦୨ ମାଲରେ ଟ ୨୨,୨୫,୨୫୫  
୮୨୯୯ ଲା ହୋଇଥିଲା । ଧରଣ ଉଚିତରେ ଅଭି  
ବହୁ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ତାରୁ ଗତବସ ଏହଙ୍କବାରୁ  
ଅକୁ ହୋଇଥିଛି । ମାତ୍ର ଗତବସର ଦୃଷ୍ଟି ଏହା  
କର ଟଥା ଥିଲା । ଖୋଟ ଏହି ଉପାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ  
ବଳ କି ବୁଝିବା ଉବ୍ୟାଦି ଅସ୍ତି ଅଶାନ୍ତିରୂପ କ  
ବର୍ତ୍ତିବାର ପ୍ରଧାନ ବାରଶ ବୋଲି ସରଜାସ  
ଉପୋତ୍ତରେ ଲେଖା ଥିଲା ଯାହା କେଉଁ ସବକାରି  
କର ମୁଣ୍ଡ ଯତ୍ତିଲାହୁଁ ମାତ୍ର କିମ୍ବରେଣୀର କିମ୍ବା  
Digitized by srujanika@gmail.com

ଦାତାଙ୍କୁ ଯେ ଏ ହିସ କାହିଁଅଛି ତହିଁରେ  
ସନ୍ତୋଷ କାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ସାଂଶୋଘକ  
ଦ୍ୟୁତି ଦୃକ୍ ଏବଂ ଚୂପାର ଦରି ଉତ୍ତାପନାପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି  
କଲେ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଶାବାର ଅସ୍ତ୍ର ଖାତ ଅଭିଜନା  
ଭାବାର କୁଟୀମ କେଇ ନିଷାଦ ଦେବା ଦଠିର  
ଏପରିମେହକି ହିସରୁ ଅବଧାଦଳ ଦେବା  
ଏକାନ୍ତ ଛାତିବା ।

ଏଥର ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଅଛି ସମାବେହରେ ସବୁ  
ତୁରେ ସମ୍ମନ ହୋଇଥିବାର ଅଳ୍ପମିଳି ହୁଏ ।  
ମାତ୍ର ବୁଝାରୁ ପଦାର ପଦ କେବେଳ ଦିବିଶରୁ  
ଖାରା ଖର ଉପରୁଚି ହୋଇ ବାଟ ସବୁ ସମ୍ମନ  
ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଚମାମଣିରୁ ବୌଣୀର କାନ୍ଦ  
ହୋଇ କାହିଁ ଠି ପଦ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ବାକ  
ପ୍ରମାତରେ ହୋଇଥି ଦ୍ୟାତାତ ଏହି ନାହିଁ ।  
ଦେବତା କବମୀ ଦିବିପ ଆକାଶ ମେଳାହୁ  
ହେବାରୁ ଦୁଷ୍ଟିର ଅଶକା ଉପରୁଚି ହୋଇଥିଲା  
କିନ୍ତୁ ପ୍ରୋତ୍ସହ ଅଶକା ଶୀଘ୍ର ଦୂଶଦୂର ହୋଇ  
ମମମୁକ୍ତ ମନରେ ଅନନ୍ତ ତାତ କରିଥିଲା । ଯାଦା  
ହେଉ ପଦ ମର ଦିବିପ ସମ୍ପ୍ରେତେ ସଖ ସହିତରେ  
ବନ୍ଦିଲହଣୀ, ବର୍ଣ୍ଣକ ଓ ପଞ୍ଚମାମଣି ହୋଣେ  
କଞ୍ଚି ଜୀବନବ ଦର ମାବାରୁ । ଅମ୍ବାକେ  
ସେଇ ମୁଖରେ ମାତ୍ର ଥେବାରେ କୁର ଦିବିପ  
ନିୟମ ଆଜ କିନାକିପାତ କରିଥିଲୁ, ମାତ୍ର  
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ ମେ ଅମ୍ବାକେ ସେହି  
ପରି କରୁଥିଲେ ସନ୍ଦର୍ଭ କାଳ ପଦ ବେବାରେ  
ନିୟମ ହେଉ ।

ବାଟର—ଉଦୟେଶ୍ୟ କିବାରୀ ଅସ୍ତ୍ର ବନ୍ଦର  
ତରକ ବର୍ମହାର ମେଦିନୀକାରକ ପଢିବା  
ଯୋଗେ ଲକ୍ଷଣାର୍ଥୁର ବି ସେ ହାର୍ଫିଲ୍-  
ପରୋଗୀ ଲଙ୍ଘନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି । ତରକ  
ବାର୍ତ୍ତିବ ମାଧ୍ୟମରେ ଜୟତତାବିମାଳାରୁ ଆହୁ  
ଯୋଗାର ପାଇବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଙ୍ଘନର  
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୨୫ ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ମେଦିନୀ  
ମାନେ କରିବାରୁ ଏହା କରିବେ ସେମାନେ  
ଅଗ୍ରଭାବ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପଠାଇବେ । ଏହି  
ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲାରୁ କେଉଁ ଗାରିବରେ ଲଙ୍ଘନ  
ପଠା ଯାଇ ପାଇବ କହୁଚି ସମାବେ କେବାରୁ  
ବିଅନ୍ତିକ । ଏହି ଲଙ୍ଘନର ବିଧେଯରୁ ଏହି ବି  
ଏହା କିନା ଦଳଦରେ ଦେବତା ଦେବ କାହା-  
ରାଗ ଖୁଣ୍ଡି କାହା କିନି ପାଇବେ ବି । ଅଣୁଦ  
କୃତ୍ୟାତ୍ମକର ଏହାହାର ଉପକାରର ପ୍ରସର  
ଅଳ୍ପ କରି ଯାଇଥିଲା କେତେ ଦଳରୁ ବି କାହିଁ  
ଏ ଲଙ୍ଘନର କାର୍ଯ୍ୟ କି ଦେଖିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଠିକ ଛଣ୍ଡାପିବ ନାହିଁ । ଭରସା କରୁଁ ଦତ୍ତ,  
ଶୁଣିମାନେ ଏହାର ପଥକା କରିବେ ।

ଦୁର୍ଗାଶ୍ରବ ହିନ୍ଦୁମନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅବଳ-  
ଦାସ୍ୱକ ପଢି । ଏହି ପବି ସମସ୍ତରେ ପେତା ମାତା  
ଭୁବା, ଦିଲକ, ଧର୍ମ, କବିତା, ସ୍ଵାମୀ, ଭର୍ତ୍ତା,  
ଆତ୍ମପୃଷ୍ଠ, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର, ବନ୍ଦୁ ବାଜନବ, ଶାତ୍ରୁ ମିଳି ଏକ-  
ହିତ ହୋଇ ଏକ ଅତୁଳପୂର୍ବ ସୁଖଭୋଗ  
କରନ୍ତି । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜୀବିକା ଉପାୟରେ  
ଲୋକେ ଦେଶକୁରିତ ହୋଇ ରହି, ସ୍ଥାନରେ  
ବାପ ବର୍ଷାଆଅଣ୍ଟି କିନ୍ତୁ ଜଗତଜଳକଳା ଦ୍ୱାୟ  
ମାତାଙ୍କ ଅଗମଳ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲାକଣ୍ଠି  
ସମସ୍ତେ ସ୍ଵ ଦେଖିଲୁ ଆଗମକାର୍ତ୍ତେ ତପୂର  
ହୁଅଣ୍ଟି । ଘରକୁ ଅସିବେ ବୋଲି ଏକ ମହାଦ୍ୱାର  
ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ପରମ୍ପରା ମଧ୍ୟରେ  
ଯେଉଁ ବିଦାତ କିଷମାତ ଥାଏ, ତାହା ଏହି  
ସମୟରେ ବିଦୁତୀତ ହୁଏ, ପରାବର ବୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ  
ଦୃଢ଼ି ହୁଏ । ଏହି ହିନ୍ଦୁପ୍ରଭ ବଜି ସୁଖକର ଓ  
ହୁବିବାର । ଅମେସାନେ ମା ଅନନ୍ତପୂର୍ବି  
ଦିଲ୍ଲିଦିଲ୍ଲିବରେ ଏବିବ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବୁଁ ଯେ  
ଏହିପରି ମନ ଓ ତୁମାହି ହିନ୍ଦୁକ ହୁଏସ୍ତରେ  
ସବଧା ଜୀବିକୁ ଥାଇ ଏବି ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ମାନାନେ  
ପ୍ରକଳପର୍ବ ମାତ୍ର ସେବାରେ ଦୟାକୁ ଥାଅନ୍ତି ।

ପଥ ପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟବର ପିପ କରି  
ଯତନର ସାହେବ କର ସେଷେମ୍ବର ମାର୍ଚ୍ଚ  
ତା ୧୭ ଜାନୁଆରୀ ସମ୍ମଗ୍ନିବରୁ ଅନ୍ତରୀ  
ତା ୩୦ ଜାନୁଆରୀ ପୁଣ୍ୟକାଳ କଲେ ସେ  
ସହିତର ତେବେକ ଉତ୍ସନ୍ନେବ ଏବଂ ମୋହା  
ର୍ଷାଲର ହେବେ ପ୍ରାଚୀନ୍ମନ୍ଦିରକୁ ପ୍ରତି କରି  
ବାରେ ସେମାନେ ଉତ୍ସବ ଦେଲେ ସେ ତେଣୁ  
ତଥାଲରେ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷା ସରବାରୀ କଲେବା  
ମାନ୍ୟବର ତଥାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଶେଷ  
କମ୍ପ ଓ କଳ ହେଉଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ସବରେ  
ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟବୃକ୍ଷର ମଜ ମାନବାର ଛଣୀ  
ସାଏ । କରିବ ସେ ସମ୍ମଗ୍ନିବରୁ ବନ୍ଦାୟ  
ଦେବା ଲାଲରେ ଭ୍ରମ୍ଭିତ ଉତ୍ସନ୍ନେବକୁ ପ୍ରସନ୍ନ  
କରିବେ ତହିଁରେ କି ତେଣୁଭାଷା ଧୂଳି ପ୍ରତି  
ଲିଙ୍କ ସକାରେ ସେ ବଣ୍ଡିଥା ମନ୍ତ୍ରମେଷକୁ  
ଅନୁବେଦ କରିବେ । ସମ୍ମଗ୍ନିବରୁ ହରିଜଣୀରୁ  
ଏହି ବୁଝ ସମାଜ ଅବଶ୍ୱ ହୋଇ ଅମ୍ବୁନାକେ  
ମେତେ ଅନନ୍ତ ହୋଇଅଛୁ ତହିଁ ପରୁଚନ୍ଦ୍ର ।  
ମହିମାବାଦ୍ୟ ଫଳବାର ଦୁଇବେ । ମାନ୍ୟବର  
ଶ୍ରୀମତ୍ତୁ ପ୍ରେକ୍ଷର ସାହେବ ବାହାଦୁର ସମ୍ମଗ୍ନିବର  
ବାଦିକର ଏହି ଭାଷା ବନ୍ଦିତ ଦୂଃଖ ଦୂର କରି  
ଏବା ସେ କିମ୍ବରେ କାହିଁକି ସମ୍ପ୍ର ତେଣୁ

ଜାତିର ଅଶ୍ରେଷ୍ଟ କୃତଙ୍କଳା ଭାବନ ହେବେ ଏହା  
ଜାତିର ଏହି ଜାର୍ମି ସୁରେ , ବିଗଳିଥୁବା ।

ସମଲପୁରର ସମାଜ ଦାତା କଲିବଳର  
ଷ୍ଟେଟସମାକ ନାମକ ସମାଜପତ୍ରକୁ ଲେଖିଥି-  
ଛିନ୍ତି ଯେ ଗତମାସର ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଚପ୍ରଦେ-  
ଶର ପ୍ରଥାକ ବମ୍ବିଶକର ଫେରିର ସାହେବ  
ସମଲାଠାରୁ ସମଲପୁରକୁ ଥେବେ ହିନ୍ଦୁଭାଷା ବଦ-  
ଳରେ ପୂର୍ବହୀର ସେଠାରେ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ଚଳା-  
ଇବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବିଶେଷ ତତ୍ତ୍ଵ କରିଥିଲୁଣ୍ଟି ।  
ସେ ପାଇଁଦିନ କାଳ ସମଲପୁରଠାରେ ଆଜି  
ସହିର ଏବଂ ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳା-  
ଲଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଯେଉଁଠାରୁ  
ଗଲେ ସେଠା ଲୋକେ ହିନ୍ଦିବଦଳରେ ମାତୃ-  
ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ଚଳିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ହିନ୍ଦି-  
ଭାଷା କଳିବାହୁଏ ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ ଅନୁ-  
ବିଧା ଦେବାର ସାହେବ ମହୋଦୟ ତୁଳୟଜନମ  
କରିଥିଲୁଣ୍ଟି ଏବଂ ସେଠାରୁ ବିଦୟା ହୋଇଯାଇବା  
ପୂର୍ବେ ସମଲପୁରର ଲୋକମାଳକୁ ଡଳା  
ସମଲପୁର କରେଇରେ ହିନ୍ଦିବଦଳରେ ଓଡ଼ିଆ  
ଭାଷା ଚଳାଇ ହାଇଲା ଉଣ୍ଡିଗୁ ଗବ୍ରେମେନ୍ଟରୁ  
ଲେଖିବେ ବୋଲି ଦ୍ୱାରାବଦେଇଥିଲୁଣ୍ଟି । ଏହା  
ପଢ଼ି ଅମେରିକାକେ ବିଶେଷ ଅଜନ୍ତା ହୋଇ  
ଥାଏ ।

ମାତ୍ର ଅଛି କୌଣସି ପ୍ରେରିତପଦ୍ଧତି ଅମୂଳାକଳି  
ନିକଟରୁ ନ ପଠାଇ ଫେର ନେବା ପ୍ରେରିତପଦ୍ଧତି  
ଓ ତହୁଁ ସଙ୍ଗେ ଏ ପଦ୍ଧତିର ସମ୍ମାନିତବଳର  
ସମ୍ଭାବ ପଡ଼ିମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅଥବା ଅପାର-  
ଶାର ନାମ ଏବଂ କଥାବାର୍ତ୍ତର ଘେରେ ଫଳ ଜଳ  
ସାଧାରଣକଠାରୁ ମୋଷକ କରିବା ଜୁବିତ ହୋଇ  
ଥିଲୁ କି ? ମେବେ ସେ ଅଳ୍ପ ପ୍ରେରିତପଦ୍ଧତି  
ପଠାଇ ଆନ୍ତେ ଓ ତାହା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନ  
ଆନ୍ତୁ ତେବେ ତାହାକର ଗୁହାତା କରିବାର  
ସଥାର୍ଥ କାରଣ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଳ୍ପ  
ପ୍ରେରିତପଦ୍ଧତିରେ “ଅପରା ମନ୍ତ୍ରବଳର ତେଜେ  
ହିତ ହେବାର ଅଶ୍ଵା ନ ହେବାରୁ ପଞ୍ଚାତ୍ମକ  
ଅପରାର ମତ ପଦ୍ଧତିର କରେ । ସବ୍ରପ୍ରକାଶ  
କଥାମ୍ୟ ଉତ୍ସାହରେ ମନ୍ତ୍ରବଳର ଶାର୍ତ୍ତରକ୍ଷା କରିବ  
ତରିକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯନ୍ତ୍ରଲେଖକବଳର ଏହି  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟପରିପୃଷ୍ଠା ଅବଶ୍ୟ ଛାଡ଼ିନ ଥିଲେ ।  
ମାତ୍ର ତହୁଁପାଇଁ ଅମୂଳାକଳିର, ନିଜା ପାଇବା  
ବେଳେ ଅମୂଳାକଳି ସହିତ ସେ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତ  
ହୋଇଥିଲା ତାହା ମୋଷକ କର ପାଠକମାନକୁ  
ଦୁମରେ ପଚାଇଥିଲା ଏବଂ ଦୁଃଖର ବିଷୟ  
ଥିଲେ । ଅନୁବନାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ପଡ଼ିପ୍ରେରିବ  
ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଦୂର ପଢ଼ିପ୍ରେରିବ ସେ ପ୍ରକାଶ  
କରିଥିଲା, ସେ ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରମତ ଘଟିଲ ଥିବାରୁ  
ଦେଖିବେ ଅମୂଳାକଳି ବିନ୍ଦୁ ବନ୍ଧୁବ୍ୟ ଅଳା-  
କଣ୍ଠିକ । ମନ୍ତ୍ରରେତେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକ ମାତ୍ର ପାଠକ-  
ମାଟେ ଶାସ୍ତ୍ର ତେଜିତସନ ସାହୁବଳକ କାର୍ଯ୍ୟ  
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲା ତହୁଁରେ ତାହା-  
କର ଗୌରିବ ବନ୍ଧୁର ନାହାନ୍ତା ।

ପୁଣ୍ୟ ହେଉଳରେ ଉତ୍ସମ୍ଭା

ଏ କର୍ଷ ଦେଇଲେଜ୍ୟ ଜଳମାଳ ଛୁଟାକୁ ପିଲା  
ମହୋତ୍ସବ ନିର୍ଭୟେର ସମାଧା ହୋଇଥାଏ ।  
ଶୁଣୁଥିବ ପ୍ରଫଳଗତ ଅଛାବେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋ-  
ଦରେ ବୌଦ୍ଧ ଶ୍ରୀଯତ୍ତାପୁ ଘଟ କଥିଲା । କିନ୍ତୁ  
ମହାଶୂନ୍ୟ ଦିନ କି ଦୁର୍ଯ୍ୟମରେ ପ୍ରଭାତ ହୋଇ-  
ଥିଲ ଯେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆଶଙ୍କା ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଲା । ପ୍ରମୁଖର  
ହୋଇ ମେମୁଖ ମୁକୁତ ଦା ଦାନିମୁଖ ଉଚ୍ଚ  
ଉଦ୍‌ଧର ହୋଇଥିଲା । ପାପୁ ଏକ ମାତ୍ରାମନ  
ଶକ୍ତିକର ଦର୍ଶକାତ୍ମୀ ଅନେକ ପ୍ରମୁଖ  
ମୟୁ ଯାଣି ଓ ତତ୍ତ୍ଵ, ସମ୍ବନ୍ଧର, ବୈଦିକାଥ  
ଏ ବଜ୍ରଲାର ଲେଚେକ ଜିଲ୍ଲାର ଯାହିଁଏଣ  
ଏଠାରେ ଜୟଶ୍ରବ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରତିକ  
ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ସାଧୁଂ ବାଲରେ ଏବଂ ନିର୍ବାର ଅର୍ଦ୍ଧ  
ଶଙ୍କରେ ରେଳ ଘୋରେ ସେହି ସମାଜର ଯାହିଁ-  
ଏଣର ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଖେଳି କରୁଣାରସପ୍ରଭୁର  
“ହୃ ଜଗନ୍ନାଥ” । ଏହି ଅଳକଧୂଳିର

ନଗରଟି ସୁତ୍ରର ଲମ୍ବାର ଗର୍ଜିବାରୁ କିବ୍ୟୁଚ  
କିବୁଅଛି ମାତ୍ର ଏହି ଥନନ ମହାଶ୍ଵରୀ ଦିଳ  
କିଷକନରେ ପରିଣତ ହୋଇ ପତିବାରୁ  
ଅଦ୍ୟାବିଧ ସେହିଲାଗି ଅନେକ ନିଜିତ ଅଳ୍ପି ।

ଏ ଦିନ ମନ୍ଦିରରେ ଶାକଭଜି ପୁରୁଷ ଅଳ୍ପକାଳୀନ  
ପରେ ସାଧାରଣ ଦର୍ଶକ ( ସାହାର ମେଲେ )  
ସମୟରେ ସହମାନଙ୍କାରୀ ଏପରି ଉଚ୍ଚ ଦେଇ  
ଯେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଗନ୍ଧିଦାସଙ୍କ ଦକ୍ଷତାରେ ଘୋଷଣାରେ  
ଅଥରେ ଅନେକ ଲେଖନ ପଞ୍ଜିଆରୀରୁଲେ  
ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶାକଭଜି ସେବକ ସ୍ମୃତିର  
ସାହୁ କିବାରୀ କିମ୍ବାନାଥ ମହାପାତ୍ର ଓ ଏକଜଳ  
ଶୁମାସ୍ତ୍ରା ଆପଣା ଯାଦିମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି  
ସମୟେ ଦୂରେଥାଇ ହେବାରୁ ସେ ଦୂରିକ୍ଷା ଭାବରେ  
ଅନେକ ଲୋକ କୁହ ମାତ୍ର ଜୀଜୀ ଯାଇଥିଲେ ।  
ପରେ ଦେଖାଲେ ଯେ ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣବାୟୁ  
ନିଃଶେଷ ଦୋହରାଇଲୁ । ଅତ୍ର ତାଙ୍କ ଜଣ ସାହି  
ପଢ଼ିବାକ କଷମ ଅଭାବ ପ୍ରାସ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ  
କଷମ୍ବାରୁ ଦାସଟାଳିଲୁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିଲେ ।  
ଏକ ଲଙ୍ଘ ସାହି ସାତ୍ତିର ବସ୍ତାରେ ମୁହଁ ହୋଇ-  
ଥିବାର ଶୁଣ୍ୟାବା ଅବଶିଷ୍ଟ ତୁଳଜଣ ଆବେଳୀ  
ଲଙ୍ଘ କରିଥିଲାକୁ ।

ଅଛିବାଲି ରେଳୁ ପ୍ରସାଦରୁ ଯୋଧର ମାତ୍ର  
ଆସିଥିଲୁ ଗାହା ଦେଖିଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଗୁଡ଼ିଗୁ  
ଯଦୀ ପରି ଜଣା ଯାଉଥିଲା । ଭାବନିବର୍ତ୍ତର  
ସତର ପ୍ରଦେଶୀୟ ଯାହାରେ ପ୍ରସାଦ କଲେ ସବାଦା  
ସହିପୁଣୀଁ । ଏହିପାଇ ଅକସ୍ମାରେ ସାହାରା ମେଘା  
ସମୟରେ ମନ୍ଦିର କର୍ମଗୁରୁମାଳଙ୍କର ବିଶେଷ  
ସାକଥାଳକା ସହିତ ଯାହା ଦର୍ଶନର ସୁକ୍ଷମକାଣ୍ଡ  
କବଳିଦେବା ଭିତତ । ପଣ୍ଡିତ ଦର୍ଶନକାରୀ-  
ମାଳଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଉଚିତ ଦର୍ଶନ କେଳେ ବିଶେଷ  
ସରଚିତା ଅବଶ୍ୟକ ।

ସେହି କଳାତାରୁ ଦୂର ଏହି ଦିନ ଥାହାର  
ମେଲା ଦର୍ଶକ ବଢ଼ି ରହି ପରେ ପୁଲାଷ ପ୍ରକଟା  
କିମ୍ବା ଆଉ ସାନ୍ତିମାନଙ୍କର ବାହାର ମେଲା  
ଦର୍ଶକ ହେଲା । ଏକ ସମ୍ବାଦେ ପରିମିତ ସାମାଜିକ  
ପ୍ରବେଶ କରଇ ଅଧିକାରରେ ଝାଡ଼ ଦେବା  
ହାର ମନ୍ଦିର ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟକଷେତ୍ର କଣ୍ଠଅନ୍ତରୀ  
ଗାନ୍ଧୀ ବନ୍ଦୁ ସମୟ ସାପେକ୍ଷ ଦେବେହେତେ ଦର୍ଶନ  
କରଇ କୌଣସି ଅସୁଧାରୀ ହେଉ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେସ୍ ପ୍ରଦାନର ହିର୍ମଳକାଳ ଦେବ  
ଘଟି ନ ଥିଲା । ସର ଏ-୨୨ ମରୀବା ଗୋବିନ୍ଦ  
ଦୁଆଦଶୀ ଉତ୍ସବରେ ସୁଧାରେ ଅଳେଇ ଯାହା  
ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ମନରର ଉଚ୍ଚତା  
ବାହାରେ ଅଳେଇ ଲୋକ ମଜାଦଳରେ ପ୍ରାଣ  
ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଉଳ  
କାର୍ଯ୍ୟର ସୁଧାରକତା ବନ୍ଦୋଦୟ ଦୋଷ-

ଶ୍ଵବାରୁ ଏପରି ଶ୍ଵାଷଣ ଦୂର୍ବଳକା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ  
ନ ସ୍ଵଲ୍ପ । ଆମେମାକେ ଥଣ୍ଡା 'ଛରୁ' ଏ ଶୋଚ-  
ମାୟ ବ୍ୟାପାରର ବାଇଶ ଡଢାଇଖ ହୋଇ  
ଉଦ୍‌ବିଷ୍ୟତ ଦୂର୍ବଳକା ନିବାରଣକମନ୍ତେ ବିଶେଷ  
କିମ୍ବା ନିର୍ଧିତ ହେବ ।

କଟକରେ ହୁର୍ଗପୁଣ୍ଡିକା ।

ହୁର୍ଗା ପୂଜା କରି ଦିନସର ପାଶ ଦୂରମୁ  
ସ୍ଥବାରୁ ଦର୍ଶକମାଳକ ପରେ ବଜ୍ର ସୁଦିଧା-  
ଜଳକ ହୋଇଥିଲା । ପୂଜା କରି ଦିନସର  
ଅଳେଳ ଯାତ୍ରିର ସମାଜମ ହୋଇଥିଲା । କଣ୍ଠ  
ଛଳ ମଧ୍ୟ ଲମ୍ବି ଯାଇଥାକୁ ଓ ସ୍ଵାଚେ ପଶି ଯିବା  
ଦଳ ପାଇଁ ଅଛି । ସୁତବଂ ଦର୍ଶକମାଳକ ପରେ  
ସବୁ ସୁଦିଧାର ସମୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଅଗଣୀ,  
ଲୋକ କଟକର ସବୁ କଟପୁ ଗ୍ରାମମାଳଙ୍କୁ  
ଥିଏ ଛିପୁଣି ହୋଇଥିଲେ ଓ ଦଶହର ଘର  
ପାହାନ୍ତା ସମୟରେ ଦେଖିବା ଦର୍ଶକ ନିମନ୍ତେ  
କଣ୍ଠ କୁଳରେ ଗଢା ବି ଥିଲା ଦେଖା ମେହି  
ସବୁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚିଯିବା ପର  
କୋଣ ହେଉଥିଲା । କଣ୍ଠକୁଳର ଦୃଷ୍ଟି ଅଜ୍ଞାନ  
ସହର ଥିଲା । ଅଛି ଅଳକରେ ସମୟେ ପୂଜା-  
ପକ୍ଷ ସମୟ କରିଥିଲା ।

ବିଶ୍ଵରେ ପୂଜା କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗର ବର୍ଣ୍ଣକ  
ବର୍ଷ ହୋଇଥାଏ ସେହିପରି ହୋଇଥିଲା ।  
ହୌରସି ବ୍ୟାକତମ ରାଟ ନାହିଁ । ମୋଷ୍ଟକର  
ଆମୋଡ ପ୍ରମୋଦ ଏଠାରେ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ  
ସାର୍ଥିମାନେ କେବଳ ଦେଖିବ ଦର୍ଶନାର୍ଥେ  
ଆମନି କରିଥାଅଛି ଓ ସେହିତା ଦର୍ଶନ କରି  
ଆମର ସାମରରେ ମଣ୍ଡ ହିଅଛି । କରିବରେ  
ଦର୍ଶକଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଷର ଦୁଇଗୋଟି ପଦାର୍ଥ  
ଏକ ଦେଖି ଓ ବାହେ ପ୍ରକଟମାର ଜଠକ ଏବଂ  
ଦୁଇତ୍ରୀ ସାକ୍ଷରତା । ପ୍ରତିମାଗଠର ସାଧାରଣତଃ  
ମୋହରଳ ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ସମ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଷକ  
ଏକାକ୍ଷରକୁ ଚହିପେଣ ଉତ୍ସକ୍ଷତର । ଏହାର  
ଦେବୀ ଥିଲ ଗୋଟି ହୋଇଥିଲେ । ନାଚବର୍ଷ  
ପେଣ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଦୋଷକୁ । କରୁଥିଲା  
ମଣ୍ଡରରେ ମଣ୍ଡରକୁ ଦେବୀ କୋଇ ପାର ନାହିଁ ।  
ଦେବୀ ପ୍ରକଟମାର ସଗଠନ ପ୍ରଗାଳି ପୁରୁଷର  
ପ୍ରସଥନ । ଉପରେ ଉପରେ ଆମ୍ବା

ପ୍ରତିକା  
ପାଇଗଲିବନ୍ଦୀ ପଦମା ସଙ୍ଗଠନ ହୋଇ ନ ଥିଲେ  
କା ଗଠନ କିମ୍ବା ମନ୍ଦ ହୋଇ କି ଥିଲା ଏ  
ଗା ଯାଇଥିଲା ଯେ ନୂତନ ବାହିଗର ମୟ  
ମୋତ ବିହାରକ ଚନ୍ଦ୍ର ମଞ୍ଚ ବର ପାଇବ,  
ଜୟମ୍ବା ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଶ ଦେଖାଇବ ଭିତର  
ଦାଇଥିଲା । ଗୋଟିର ବଜାର, କୁଳମିଶ୍ର,  
ମିଶ୍ରମିଶ୍ର ଏ ଉପରିମଳିତ କାଳି

ସବୁ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଥିଲା, ସାଜିବଦ୍ଧାରେ ପ୍ରାୟ କେହି କାହାକୁ ଉଣ୍ଠାନ ଥିଲା ଏବଂ କର୍ମଧେନୀ ଅଖଳ କିନ୍ତୁ ଶୁଣୁଛି ଓ ମୁଖ୍ୟବାନ୍ ସାଜି ବିଦ୍ୱାତୁଙ୍କ ହୋଇଥିଲା । ଗୋଧୁର ବଜାର ମେଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟ ସଙ୍ଗେତିନ୍ତୁ ଶୁବ୍ରାର ପ୍ରଦାନ ଘାତିଥିଲା । ସାଜିବଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟର ଦୁକ୍ତି ହେଉଥିଲା ସବୁ କିନ୍ତୁ ଟିକିବ ଅନୁକ୍ରମ ହୋଇ ଯିବାକୁ ମୋହତା ହେଲାପରି କରା ଯାଉଥିଲା । କାଜିବଜାର ମେଡ଼ର ସାଜି ବଜାର ହେଲେଦେହେ ଯନ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ବାଜେ ମେଳି ଏଥର ଅନେକ କିମ୍ବା ଥିଲା । ମହାଦେବ ମେଡ଼ରଙ୍କ ଦୂର୍ଗ ମେଳି ପରି ଦେଇଥିଲା । ମାରିକଣୋଷ ବଜାରରେ ଏକଟେମାୟୀ; ଲାଗିବାଟରେ ଦୟା ପଢ଼ିବ, ମନ୍ଦିରାବାନ ଓ ବଜାର ବଜାରରେ କରିବାକୁ ମହାଦେବ ମେଳି ଥିଲା । ମେଳିଥିର ସାମ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ସରସ ହୋଇଥିଲା । ଏକଟେ ସମାୟକୁ ମେଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଗଣେଶଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ପ୍ରତିରୋଧ ଏହାକି ସାଜି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଶାସା ପୁଷ୍ଟରେ ହୋଇଥିଲା, ଅଳ୍ପ ମେଳି ମଧ୍ୟରେ କାଞ୍ଚା ସାହୁଙ୍କ ସାଜ ସନ୍ଦାରେଣ୍ଟା ଧରି ବଜାରଙ୍କ ଥିଲା । ଅଳ୍ପ ବାଜିମେଳି ପରି ମୋଟ ଥିଲା, କହିଥିରେ ସଫାଲିକଳୁ ଲାଭକ ବଧ ମେଳି ଚିରାକର୍ଷକ ଥିଲା । ମେଳି ବରୁର ବାଜିଷକ୍ତା ମିଳନରେ ଉତ୍ସମ ନିରାମାର ତିର୍ଯ୍ୟକମାନେ ଭଲ ମନ ବିଜୃତ କରିପାରନ୍ତି । ମରି ସବୁ ନୀତି କୁଳରେ ଉତ୍ସମ୍ଭବ ହେଲା ବେଳକୁ ସବାଳ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ଏକାକି କଲନ ହୋଇ ପାରେ ତାହିଁ ଏକର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦର ଉପ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ବଜାର ଛାକ କୁରେ କୁର ଯାଇ ମେଡ଼ର ଗ୍ରଜର କୁର ଏହା ହେବିବାକୁ ବଜ ଅନ୍ତର ଚାପୁରୁଷ । ଏବର୍ଷ ଏହିପରି ଭାବରେ ମିଳନ ହୋଇ ଥିଲା । ଏବଂ ହେବେବେ ବର୍ଷ ହେଲା ହେବେବେ ବନୀ ମେଳି ସବୁ ସବାଳ ବେଳେ ଗୋହାରେ କଲକ ହେଉଥିବ କିନ୍ତୁ ସବି ବାଜରେ ଶାର୍କର ଯେତେ ନିଲାପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଆଏ ତାହା ନୀତା ମିଳନରେ ଅନ୍ତରୁତ ହେଉ ନାହିଁ ।

ପାତ୍ରବିଜ ସମ୍ବାଦ

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାଲେଖର ହୁଳୁକ୍କା ମୁକଦ୍ଧ ତାହି  
ମନଦାସ ମୁଦୁରୀ ଶର୍ଟ ପ୍ରେଡ଼ର ମୁକଦ୍ଧ ଘନରେ  
ଯହ କେବେ ।